

EVROPSKI SOCIALNI SKLAD

Vrednotenje ukrepov ESS II za obdobje od septembra 2005 do decembra 2007 in Evalviranje horizontalnega ukrepanja v ukrepih 2. prednostne naloge EPD

Kon no poro ilo

Ljubljana, 14. november 2008

Poro ilo je bilo pripravljeno kot rezultat neodvisnega vrednotenja, ki ga je izvedla skupina evalvatorjev, delujo a v okviru podjetja PITIJA, svetovanje d. o. o. Podjetje je bilo izbrano v okviru javnega naro ila, ki ga je objavilo Ministrstvo RS za delo, družino in socialne zadeve.

POVZETEK

Predmet vrednotenja so bili ukrepi 2.1, 2.2, 2.4 v okviru druge (2.) prednostne naloge Enotnega programskega dokumenta RS za obdobje 2004–2006. Vrednotenje je zajemalo u inkovitost pri doseganju zastavljenih ciljev v okviru EPD in u inkovitost pri doseganju horizontalnih ciljev. V nadaljevanju povzemamo ključna splošna opažanja, ki izhajajo iz vrednotenja.

Dosežene vrednosti kazalnikov so pri skoraj vseh ukrepih presegle na rtovalne ciljne vrednosti za najmanj trikratno vrednost. Zaradi tega lahko zaključimo, da je bilo izvajanje u inkovito. Ob tem pa je potrebno opozoriti na naslednje:

- na rtovanje ciljnih vrednosti kazalnikov je bilo podcenjeno,
- pri izvajanju posameznih aktivnosti oz. podaktivnosti se je spremljalo število vklju itev, pri čemer je bila lahko posamezna brezposelna oseba ve krat vklju ena v različne podaktivnosti in se je njena vklju itev vsakokrat upoštevala, zaradi česar je torej lahko dejansko število vklju enih brezposelnih oseb manjše.

Glede doseganja trajnosti zaposlitev ni možno podati ocen, ker analize trajnosti zaposlitev še niso izdelane. Čeprav so nekatere aktivnosti že zaključene in bi analize lahko bile opravljene, bodo te v celoti opravljene predvidoma v letu 2009. Predvidevamo, da za mnoge primere te analize ne bo mogoče pripraviti. Za spremljanje podaktivnosti se je namreč v obdobju 2004–2006 uporabljalo sedem različnih vrst analniških aplikacij, ki med seboj niso bile povsem usklajene. Pogodbe, sklenjene od 1. 1. 2007, se vnašajo v novo aplikacijo APZ.net, ki omogoča spremljanje vklju enih oseb po EMŠO, spremljanje podjetij pa po matični številki (MŠO), kar omogoča izvajanje tovrstnih analiz.

Spremljanje vklju enih oseb je potekalo na ravni posameznih podaktivnosti in ne na ravni posamezne vnaprej opredeljene ciljne skupine. Ukrepi 2.1., 2.2 in 2.4 so bili namenjeni različnim ciljnim skupinam, ki so bile še natančneje opredeljene v posameznih podaktivnostih. Zavod RS za zaposlovanje nam je iz razpoložljivih podatkov pripravil poseben pregled po nekaterih ciljnih skupinah za vse tri obravnavane ukrepe, pri čemer je bilo ugotovljeno, da obstajajo omejitve, saj se v dokumentih navedene lastnosti teh ciljnih skupin ne spremljajo.

Spremljanje uresničenja horizontalnih ciljev se je dosledno izvajalo le za horizontalni cilj enake možnosti, in sicer pri spremljanju vklju itev po spolu. Za ostale tri horizontalne cilje kazalniki niso bili ustrezno postavljeni in spremljani.

Ključni instrument izvajanja aktivnosti je bila subvencija za zaposlitev. O njeni u inkovitosti glede doseganja trajnosti zaposlitev ne moremo podati ocen. V bodoče pa bi bilo smiselno razmisliti tudi o celovitejši obravnavi specifičnih ciljnih skupin in vklju enanju lokalnega okolja v aktivno ustvarjanje novih zaposlitvenih možnosti s projektnim pristopom, pri čemer pa je potrebno slediti tudi z instrumenti finančne podpore ter ustreznim strokovnim prilagajanjem.

Pripravili smo priporočila za na rtovanje in operacionalizacijo ter izvajanje aktivnosti, ki se bodo iz Evropskega socialnega sklada financirale v prihodnosti. V celoti so predstavljena v poročilu, v prilogi pa so dodane še podrobne analize posameznih podaktivnosti.

EXECUTIVE SUMMARY

Measures 2.1, 2.2 and 2.4 of the second priority of the Single Programming Document (hereinafter SPD) of the Republic of Slovenia for the period 2004-2006 were subject to evaluation. Effectiveness in achieving the specific priority objectives and the horizontal objectives set in the SPD was evaluated.

Achieved indicator values for almost all measures exceeded those planned by three times. From this point of view it can be concluded that the implementation was effective. However, the following needs to be taken into account:

- the planned target values of indicators were set too low;
- monitoring of activities and sub-activities was based on the number of participants. A single unemployed person could participate in several activities or sub-activities and each time his/her participation would be counted. The actual number of included unemployed persons could therefore be lower than the number of participants.

Assessment of the sustainability of employment supported within the programme could not be made because the analysis was not yet prepared. Although some of the activities are already accomplished and could be analysed, it is expected that analysis for all measures will be conducted in 2009. However, we anticipate that for a number of cases this will not be possible, due to the fact that there were seven different information systems used for monitoring of activities in the period 2004-2006 that were not entirely compatible with one other. The contracts concluded after 1 January 2007 have all been entered into a new application »APZ.net«, which enables monitoring of the participating persons and companies by their identification number.

Monitoring of the participating persons was conducted on the level of a single sub-activity and not on the level of a pre-defined target group. The Measures 2.1, 2.2 and 2.4 were aimed at various target groups that were defined in more detail under individual sub-activities. The National Employment Service prepared an overview by specific target groups for all three measures on the basis of available data, but the overview was limited by incomplete coverage of the characteristics of the target groups.

Monitoring of achievement of the horizontal objectives was systematically performed only for equal opportunities, in particular for gender. Indicators for the other three horizontal objectives were not properly set and monitored.

Subsidy for employment was the key instrument used in implementation of activities. Effectiveness of the instrument in terms of employment sustainability cannot be assessed yet. However, it would make sense to consider a more comprehensive treatment to deal with the needs of the specific target groups and to include local actors in the creation of employment opportunities using a project approach. This would have to be supported by appropriate financial instruments and given an appropriate (longer) timeframe.

Recommendations for planning, operationalisation and implementation of activities co-financed from the European Social Fund were prepared. They are presented in the evaluation report, while a detailed analysis of the implemented sub-activities are given in an annex.

KAZALO

SEZNAM KRATIC	6
1. UVODNO POJASNILO.....	7
2. METODOLOŠKI PRISTOP.....	8
2.1 TRAJANJE IN LOKACIJA	8
2.2 PREDMET VREDNOTENJA	8
2.3 VSEBINA VREDNOTENJA.....	8
2.4 NA IN IZVEDBE VREDNOTENJA.....	9
2.5 VIRI PODATKOV	10
3. USPEŠNOST PRI DOSEGANJU ZASTAVLJENIH CILJEV.....	15
3.1 USPEŠNOST PRI DOSEGANJU CILJEV NA RAVNI DRUGE PREDNOSTNE NALOGE EPD – ZNANJE, RAZVOJ LOVEŠKIH VIROV IN ZAPOSLOVANJE ...	15
3.2 USPEŠNOST PRI DOSEGANJU SPECIFI NIH CILJEV PO POSAMEZNIH UKREPIH EPD	19
3.3 PRISPEVEK POSAMEZNIH PODAKTIVNOSTI K DOSEGANJU CILJEV EPD.....	23
4. UGOTOVITVE IZ PRIMERJALNE ANALIZE IZVEDENIH PODAKTIVNOSTI.....	26
5. USPEŠNOST PRI DOSEGANJU HORIZONTALNIH CILJEV V OKVIRU DRUGE PREDNOSTNE NALOGE EPD – ZNANJE, RAZVOJ LOVEŠKIH VIROV IN ZAPOSLOVANJE.....	34
5.1 ENAKE MOŽNOSTI – POSPEŠEVANJE ENAKIH MOŽNOSTI TER ZLASTI BOLJŠE DOSTOPNOSTI TRGA DELA, ZAPOSLOVANJA, IZOBRAŽEVANJA IN USPOSABLJANJA TER POSLOVNEGA OKOLJA ŽENSKAM	34
5.2 TRAJNOSTNI RAZVOJ.....	37
5.3 INFORMACIJSKA DRUŽBA	37
5.4 SPODBUJANJE LOKALNIH PROGRAMOV ZAPOSLOVANJA	38
6. U INKOVITOST IZVAJALSKEGA SISTEMA PRI ZAGOTAVLJANJU USPEŠNOSTI PROGRAMA.....	39
7. ZAKLJU KI IN PRIPORO ILA	42
7.1 FAZA NA RTOVANJA IN FAZA OPERACIONALIZACIJE	43
7.2 FAZA IMPLEMENTACIJE	44
PRILOGA 1 - ANALIZA POSAMEZNIH PODAKTIVNOSTI	47
PRILOGA 2 - STROŠKOVNA KOMPLEKSNOŠT PODAKTIVNOSTI PUM	94
PRILOGA 3 - PRIMERJAVA POSAMEZNIH KATEGORIJ TREH RAZPISOV, NAMENJENIH INVALIDOM	96

PRILOGA 4 - PRIMERJAVA POSAMEZNIH KATEGORIJ DVEH RAZPISOV, NAMENJENIH DOLGOTRAJNO BREZPOSELNIM ŽENSKAM.....	98
PRILOGA 5 - PRIMERJAVA POSAMEZNIH KATEGORIJ DVEH RAZPISOV, NAMENJENIH BREZPOSELNIM OSEBAM V SEKTORJU SOCIALNE EKONOMIJE... 	100
PRILOGA 6 - SEZNAM UPORABLJENIH DOKUMENTOV.....	102
PRILOGA 7 - SEZNAM OPRAVLJENIH RAZGOVOROV	104

SEZNAM KRATIC

Kratica	Opis
AJPES	Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve
APZ	Aktivna politika zaposlovanja
BO	brezposelna oseba
EK	Evropska komisija
EPD	Enotni programski dokument
ESS	Evropski socialni sklad
FTE	Zaposlitev za polni delovni čas (full time equivalent)
JR	javni razpis
ID	informacijska družba
IKT	informacijsko komunikacijska tehnologija
ISARR	Referenčni informacijski sistem za spremljanje, poročanje in izvajanje operativnih programov
KP	končni prejemnik
KU	končni upravičenec
MDDSZ	Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve
MSS	Ministrstvo za šolstvo in šport
NPK	nacionalna poklicna kvalifikacija
OS ZRSZ	Območna služba Zavoda RS za zaposlovanje
PUM	Projektno učenje za mlajše odrasle
RS	Republika Slovenija
SURS	Statistični Urad RS
SVLR	Služba Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko
UIZ	usposabljanje in izobraževanje
ZRSZ	Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje

1. UVODNO POJASNILO

Evalvacijsko poro ilo je pripravljeno kot rezultat neodvisnega vrednotenja podjetja Pitija, svetovanje d. o. o., ki je bilo izbrano na osnovi javnega naro ila Ministrstva za delo družino in socialne zadeve številka 01/2008-ZAP.

Predmet javnega naro ila je bilo vrednotenje ukrepov 2. prednostne naloge Enotnega programskega dokumenta in je zajemalo dva sklopa:

1. Vrednotenje ukrepov ESS II za obdobje od septembra 2005 do decembra 2007

Vrednotenje v okviru 2. prednostne naloge EPD Razvoj loveških virov se je nanašalo na ukrepe 2.1 (Razvoj in krepitev aktivnih politik trga dela), 2.2 (Pospeševanje socialnega vklju evanja) in 2.4 (Spodbujanje podjetništva in prilagodljivosti), za katere je odgovorno Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve oz. Zavod RS za zaposlovanje.

Namen naro nika je s pomo jo rezultatov vrednotenja izboljšati kakovost in u inkovitost ukrepov politike zaposlovanja, zagotoviti evalvacijsko sled, vzpostaviti dobro delovanje sistemov in kulturo evalviranja ter oblikovati predloge za zmanjšanje administrativnih ovir v postopkih porabe sredstev strukturne politike in predloge za poenotenje izbirnih postopkov ter vsebinsko povezovanje instrumentov.

2. Vrednotenje horizontalnega ukrepanja v ukrepih 2. prednostne naloge EPD

Namen tega sklopa je bilo vrednotenje uresni evanja horizontalnih ciljev v ukrepih 2.1, 2.2. in 2.4 druge prednostne naloge EPD, relevantnosti izbranih aktivnosti in ciljnih skupin, opredeljenih v Programskem dopolnilu, ter vrednotenje u inkovitosti porabe sredstev in osredoto enosti aktivnosti z vidika enakopravne obravnave spolov.

Rezultate vrednotenja horizontalnega ukrepa želi naro nik uporabiti za izboljšanje aktivnosti, kar bi pripeljalo do enakopravnejšega dostopa do ukrepov/aktivnosti/programov z vidika spola. Rezultati bodo namenjeni vsem institucijam, ki predlagajo in oblikujejo horizontalne ukrepe oz. jih izvajajo.

Vrednotenje horizontalnega ukrepanja v 2. prednostni nalogi EPD se navezuje na vse štiri horizontalne cilje, opredeljene v EPD (enake možnosti, trajnostni razvoj, informacijska družba in spodbujanje lokalnih zaposlitvenih programov), vendar je potrebno izpostaviti, da ukrepi 2. prednostne naloge ne prispevajo enakovredno k vsem horizontalnim ciljem EPD. Pri vrednotenju v okviru drugega sklopa smo ugotovili, da vsi štirje horizontalni cilji niso bili spremljani v enaki meri in da je bil glavni poudarek na spremljanju zagotavljanja enakih možnosti med spoloma, ki je uveljavljen tudi na ravni u inka. Ne glede na to, da je veliko manj razpoložljivih informacij o ostalih treh horizontalnih ciljih v okviru 2. prednostne naloge EPD, pa smo pomen horizontalnega ukrepanja in njegov prispevek izpostavili v posebnem poglavju.. Zato smo se odlo ili, da rezultate vrednotenja obeh sklopov predstavimo v enovitem evalvacijskem poro ilu, za kar smo tudi pridobili soglasje naro nika.

V nadaljevanju predstavljamo metodologijo in ugotovitve izvedenega vrednotenja.

2. METODOLOŠKI PRISTOP

2.1 TRAJANJE IN LOKACIJA

Naročnik vrednotenja je bilo Ministrstvo RS za delo, družino in socialne zadeve. Vrednotenje se je izvajalo v oktobru in novembru 2008¹. Presečni datum vrednotenja je 30. oktober 2008. Lokacija izvedbe vrednotenja je bila Republika Slovenija.

2.2 PREDMET VREDNOTENJA

Predmet vrednotenja so bili trije ukrepi (prvi ukrep – Razvoj in krepitev aktivnih politik trga dela, drugi ukrep – Pospeševanje socialnega vključevanja in tretji ukrep – Spodbujanje podjetništva in prilagodljivosti) v okviru druge prednostne naloge Enotnega programskega dokumenta za obdobje 2004–2006.

Prvotno je bilo od izvajalca zahtevano, da se uspešnost pri doseganju horizontalnih ciljev vrednoti v okviru posebnega poročila. 22. oktobra 2008 smo od MDDSZ dobili privolitev, da se vrednotenje obeh sklopov obravnava v enem poročilu.

Presečni datum vrednotenja je v naslovu projekta vrednotenja omejeno le na ukrepe med septembrom 2005 in decembrom 2007, so bili predmet vrednotenja vsi razpisi in programi, ki so se izvajali v okviru treh ukrepov druge prednostne naloge (2.1, 2.2 in 2.4) in katerih finančni viri izhajajo iz finančnih postavk ESS 2004–2006. Če bi jih omejili le na podaktivnosti v obdobju september 2005–december 2007, vrednotenje ne bi bilo celovito. V skladu z dogovorom z MDDSZ ukrep 3 – Vseživljenjsko učenje ni bil predmet tega končnega vrednotenja.

2.3 VSEBINA VREDNOTENJA

Namen tega evalvacijskega poročila je bilo vsem upravljalcem programa ESS celovito predstaviti izvajanje programa v obdobju 2004–2006. V poročilu so izpostavljenе glavne slabosti in prednosti izvajanja ESS v obdobju 2004–2006 z namenom, da bi se slabosti odpravile ali vsaj omilile, prednosti pa upoštevale v novem finančnem obdobju.

Končno vrednotenje je usmerjeno na naslednje štiri najpomembnejše sklope:

- Vrednotenje uspešnosti pri doseganju zastavljenih ciljev v Enotnem programskem dokumentu
- Vrednotenje uspešnosti pri doseganju zastavljenih horizontalnih ciljev
- Vrednotenje učinkovitosti izvajalskega sistema pri zagotavljanju uspešnosti programa
- Zaključki in priporočila

V okviru vrednotenja uspešnosti pri doseganju zastavljenih ciljev v Enotnem programskem dokumentu nas je predvsem zanimalo, v kolikšni meri je program dosegel strateške in specifične cilje, opredeljene v Enotnem programskem dokumentu. Ker se uspešnost meri s pomočjo zastavljenih kazalnikov, smo preverili, koliko so naročene ciljne vrednosti kazalnikov dosežene. Preučili smo vse razpise in programe, preverili njihovo usklajenost s programskimi cilji ter izpostavili glavne vsebinske ali izvedbene prednosti in pomanjkljivosti po posameznih podaktivnostih. Podali smo ugotovitve o realiziranih uinkih

¹ Poročila so pripravile Tatjana Božinac Mohorič, Julija Marošek in Vanja Hazl.

in doseženih rezultatih ter izpostavili prispevke posameznih podaktivnosti pri doseganju ciljev EPD.

V okviru **vrednotenja uspešnosti pri doseganju zastavljenih horizontalnih ciljev** smo ovrednotili prispevek druge prednostne naloge pri doseganju horizontalnih ciljev, zastavljenih v EPD:

- Enake možnosti
- Trajnostni razvoj
- Informacijska družba
- Spodbujanje lokalnih programov zaposlovanja

Preu ili smo, na kakšen na in so se horizontalni cilji upoštevali in spremljali pri izvajanju podaktivnosti v treh ukrepih druge prednostne naloge EPD.

V okviru **vrednotenja u inkovitosti izvajalskega sistema pri zagotavljanju uspešnosti programa smo** preverili razli ne vidike na rtovanja, izvajanja in spremljanja posameznih aktivnosti oz. podaktivnosti, izpostavili pomanjkljivosti ter podali priporo ila za spremembe .

Zaklju ki in priporo ila izhajajo tako iz kvantitativnih kot tudi kvalitativih analiz uresni evanja ciljev EPD, u inkovitosti podaktivnosti, ustreznosti, primernosti in jasnosti razpisov, primernosti izbranih ciljnih skupin ter na inov njihovega izbora, dostopnosti informacij ter promocije programa in analiz postavljenih izvedbenih rokov.

2.4 NAČIN IZVEDBE VREDNOTENJA

Vrednotenje smo izvedli v devetih korakih, kot jih prikazuje tabela spodaj.

Preglednica 1: Terminski na rt

Storitev/produkt
Priprava metodologije in na rta izvedbe vrednotenja
Uvodni sestanek s predstavniki MDDSZ
Pregled in analiza dokumentov
Izvajanje razgovorov
Finalizacija osnutka poro ila
Osnutek poro ila, posredovan v komentarje na MDDSZ (v elektronski razli ici)
Obdobje za pripravo in posredovanje komentarjev
Finalizacija poro ila, vklju no z lektoriranjem
Posredovanje poro ila na MDDSZ (v elektronski in papirni razli ici)

V prvem koraku smo pripravili metodološki okvir vrednotenja in ga na uvodnem sestanku predstavili naro niku, MDDSZ. Nadaljevali smo s pregledom ter analizo podatkov in informacij. Informacije in podatke smo zbirali na dva na ina, in sicer na osnovi razpoložljivih dokumentov in razgovorov s skrbniki pogodb pri kon nem upravi encu, Zavodu RS za zaposlovanje, kot tudi pri predstavnikih posredniškega telesa na Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve. Razgovore smo opravljali s pomo jo standardiziranih vprašalnikov, katerih vsebina je predstavljena v prilogi 1. Ob finalizaciji osnutka evalvacijskega poro ila smo ustrezne odgovorne osebe na ZRSZ ter MDDSZ seznanili z ugotovitami in priporo ili vrednotenja ter upoštevali njihove pripombe. Poro ilo je bilo poslano v pregled na ZRSZ in na MDDSZ. Vse prijete pripombe smo sprejeli in upoštevali. Pripomb, ki bi nasprotovale ugotovitvam vrednotenja (dissenting views), nismo prejeli.

2.5 VIRI PODATKOV

Izvajalec je informacije pridobival iz naslednjih virov:

- Enotni programski dokument 2004–2006 in Programsko dopolnilo
- poročila Zavoda RS o koriščenju sredstev Evropskega socialnega sklada za posamezno leto
- letnih poročil o izvajanju EPD Republike Slovenije za obdobje 2004–2006
- programi ukrepov APZ za posamezno leto
- programi izobraževanja brezposelnih oseb za posamezno šolsko leto
- objavljeni javni razpisi, javna naročila, javni pozivi in javna povabila
- razgovori s skrbniki pogodb pri koncerni upravi enca ter predstavniki posredniškega telesa in koncerna uprave enca

Prikaz ukrepov in podaktivnosti ter njihove pravne podlage za izvajanje je v preglednici 2.

Preglednica 2: Pregled podaktivnosti in glavnih pravnih podlag za izvedbo

Ukrep	Upravi ena dejavnost (glede na EPD)	Izvedba /Podaktivnosti	Podlaga za financiranje	Objava
2.1 Razvoj in krepitev aktivnih politik trga dela	2.1.1 Usposabljanje, namenjeno pove anju usposobljenosti brezposelnih oseb	2.1.1.1 Institucionalni programi usposabljanja	<p>JR za izbor izvajalcev delavnic »Informacijski centri iskalcev zaposlitve«</p> <p>JR za izbor programov informiranja in motiviranja in programov izpopolnjevanja ter usposabljanja in izvajalcev teh programov za leti 2003 in 2004</p> <p>JR za izbor izvajalcev za izvajanje aktivnosti Pomo pri na rtovanju poklicne poti in iskanju zaposlitve ter izvajanje aktivnosti Institucionalnega usposabljanja</p>	<p>Ur. list RS št. 78/19. 8. 2005</p> <p>Ul. list RS št. 109/13. 12. 2002</p> <p>Ul. list RS št. 40–41/22. 4. 2005</p>
		2.1.1.2 Usposabljanje na delovnem mestu	<p>Leto 2004: Delodajalci so dobili informacije neposredno na uradih za delo, kjer je bilo promocijsko gradivo</p> <p>Javni poziv delodajalcem za obdobje 2005–2007 (11. 7. 2005)</p> <p>Javno povabilo delodajalcem za obdobje 2005–2007 (28. 3. 2006) - Novo javno povabilo je nadomestilo prejšnje povabilo</p> <p>Javno povabilo delodajalcem za leto 2007 (5. 6. 2007)</p> <p>Sprememba javnega povabila s istopisom (19. 7. 2007)</p> <p>Javno povabilo delodajalcem za obdobje 2007–2008 (24. 12. 2007)</p>	<p>Delodajalci so dobili informacije neposredno na uradih za delo, kjer je bilo promocijsko gradivo</p> <p>Spletna stran ZRSZ, 11. 7. 2005</p> <p>Spletna stran ZRSZ, 28. 3. 2006</p> <p>Spletna stran ZRSZ, 5. 6. 2007</p> <p>Spletna stran ZRSZ, 19. 7. 2007</p> <p>Spletna stran ZRSZ, 24. 12. 2007</p>

			Javno povabilo delodajalcem za leto 2008 (15 .4. 2008)	Spletna stran ZRSZ, 15. 4. 2008
	2.1.2 Izobraževanje brezposelnih	2.1.2.1 Formalno izobraževanje	<p>Program izobraževanja in pridobitve certifikatov o nacionalnih poklicnih kvalifikacijah za brezposelne osebe "PROGRAM 10.000 +" za šolsko leto 2004/2005</p> <p>Program izobraževanja za brezposelne osebe, "Program 10.000+" za šolsko leto 2005/2006</p> <p>Program izobraževanja za brezposelne osebe za šolsko leto 2006/2007</p>	<p>ZRSZ (gradivo smo prejeli po elektronski pošti od skrbnikov ZRSZ, 13. 10. 2008)</p> <p>ZRSZ (gradivo smo prejeli po elektronski pošti od skrbnikov ZRSZ, 13. 10. 2008)</p> <p>ZRSZ (gradivo smo prejeli po elektronski pošti od skrbnikov ZRSZ, 13. 10. 2008)</p>
		2.1.2.2 Nacionalne poklicne kvalifikacije	Javno naro ilo: Izobraževalne storitve in storitve poklicnega izobraževanja	Ur. list RS št. 39-42/04, str. 2448

2.2 Pospeševanje socialnega vklju evanja	2.2.1 Pot do integracije	2.2.1.1 Pot do vklju enosti	Program izobraževanja in pridobitve certifikatov o nacionalnih poklicnih kvalifikacijah za brezposelne osebe "PROGRAM 10.000 +" za šolsko leto 2004/2005 Program izobraževanja za brezposelne osebe, "Program 10.000+" za šolsko leto 2005/2006 Program izobraževanja za brezposelne osebe za šolsko leto 2006/2007	
		2.2.1.2 Programi delovne vklju enosti invalidov	JR za izbor izvajalcev programov delovne vklju enosti za leto 2003	Ur. list RS št. 106/03 z dne 6. 12. 2003
	2.2.2 Pomo za zaposlovanje	2.2.2.2 Pomo pri zaposlovanju dolgotrajno brezposelnih žensk	JR za pomo za zaposlovanje dolgotrajno brezposelnih žensk	Ur. list RS št. 78/05 z dne 19. 8. 2005, 87/05 z dne 30. 9.2005 in 34/06 z dne 31. 3. 2006
		2.2.2.3 Projekti netržnih zaposlitvenih programov	JR za projekte netržnih zaposlitvenih programov	Ur. list RS 78/2005 z dne 19. 8. 2005
		2.2.2.4 Usposabljanje na delovnem mestu in integrirani programi usposabljanja za invalide	JR za usposabljanje na delovnem mestu in integrirani programi usposabljanja za invalide	Ur. list RS št 79 z dne 26. 8. 2005, dopolnitve 82/2005, 93/2005
		2.2.2.5 Usposabljanje na delovnem mestu v u nih delavnicah in u nih podjetjih	JR za usposabljanje na delovnem mestu v u nih delavnicah in u nih podjetjih	Ur. list RS št 79 z dne 26. 8. 2005, dopolnitve 82/2005, 93/2005
		2.2.2.6 Projekti zaposlitvenih programov pri neprofitnih delodajalcih	JR za izbor projektov zaposlitvenih programov pri neprofitnih delodajalcih v RS za I. 2007	Ur. list RS št. 21/2007 z dne 9. 3. 2007
		2.2.2.7 Pomo pri zaposlovanju dolgotrajno brezposelnih žensk	JR za pomo pri zaposlovanju dolgotrajno brezposelnih žensk 2	Ur. list RS št. 70/08 z dne 11. 7. 2008

		2	za leto 2008	
2.4 Spodbujanje podjetništva in prilagodljivosti	2.4.1 Nadaljevalno usposabljanje in izobraževanje zaposlenih – panoge v prestrukturiranju	2.4.1.1 Usposabljanje in izobraževanje zaposlenih iz sektorjev v preoblikovanju	JR za sofinanciranje usposabljanja in izobraževanja zaposlenih v Republiki Sloveniji JR za sofinanciranje usposabljanja in izobraževanja zaposlenih v Republiki Sloveniji JR za sofinanciranje usposabljanja in izobraževanja zaposlenih v Republiki Sloveniji	Ur. list RS št. 39-42/ 23. 4. 2004, popravek Ur. list RS št. 53/04. Ur. list RS št. 62/ 1. 7. 2005, popravki UL RS št. 67/05 in 89/05. Ur. list RS št. 43/ 21. 4. 2006
	2.4.2 Nadaljevalno usposabljanje in izobraževanje zaposlenih v perspektivnih panogah	2.4.2.1 Usposabljanje in izobraževanje zaposlenih v perspektivnih sektorjih	JR za sofinanciranje usposabljanja in izobraževanja zaposlenih v Republiki Sloveniji JR za sofinanciranje usposabljanja in izobraževanja zaposlenih v Republiki Sloveniji JR za sofinanciranje usposabljanja in izobraževanja zaposlenih v Republiki Sloveniji	Ur. list RS št. 39-42/ 23. 4. 2004, popravek Ur. list RS št. 53/04. Ur. list RS št. 62/ 1. 7. 2005, popravki Ur. list RS št. 67/05 in 89/05. Ur. list RS št. 43/ 21 .4. 2006
	2.4.3 Usposabljanje in pomo pri ustanavljanju podjetij	2.4.3.2 Sofinanciranje stroškov spodbujanja podjetništva	Za leto 2004 Za leto 2005–2007 Za leto 2008	Spletna stran MDDSZ
	2.4.4 Razvoj novih virov zaposlovanja	2.4.4.1 Lokalni zaposlitveni programi	JR za izbor lokalnih zaposlitvenih programov v RS za leto 2004	Ur. list RS št. 39-42/2004/ 23. 4. 2004
		2.4.4.2 Spodbujanje novega zaposlovanja starejših	JR za spodbujanje novega zaposlovanja starejših JR za spodbujanje novega zaposlovanja starejših 2	Ur. list RS št. 78/ 19. 8. 2005, dopolnitev Ur. list RS št. 85/ 23. 9. 2005 ter št. 20/ 24. 2. 2006 Ur. list RS št. 21/ 9. 3. 2007

3. USPEŠNOST PRI DOSEGANJU ZASTAVLJENIH CILJEV

3.1 USPEŠNOST PRI DOSEGANJU CILJEV NA RAVNI DRUGE PREDNOSTNE NALOGE EPD – ZNANJE, RAZVOJ ČLOVEŠKIH VIROV IN ZAPOSLOVANJE

V kontekstu koordinacije in harmonizacije trga dela ter s tem povezanih politik so bili splošni cilji Evropskega socialnega sklada tesno povezani s cilji Evropske strategije za zaposlovanje. Cilji Evropskega socialnega sklada so se v obdobju 2004–2006 osredotočili na:

- preprečevanje in zmanjševanje brezposelnosti
- vlaganja v razvoj človeških virov in vseživljenjsko učenje
- promocijo aktivnega trga delovne sile, inovacij in prilagodljivosti
- enake možnosti za ženske in moške
- pospeševanje in spodbujanje socialne integracije

UREDBA (ES) št. 1784/1999 Evropskega parlamenta in sveta z dne 12. julija 1999 o Evropskem socialnem skladu, 1. člen, je ob upoštevanju zgoraj omenjenih ciljev izpostavila specifične vplive, ki naj bi jih Evropski socialni sklad pustil na naslednjih področjih:

- vzpostavitev in zagotavljanje enakih možnosti dostopa na trg dela za vse, predvsem pa za tiste, ki so izpostavljeni socialni izključenosti
- preprečevanje dolgotrajne brezposelnosti tako za ženske kot moške
- zmanjševanje razlik med spoloma na trgu delovne sile
- vključevanje na trg delovne sile dolgotrajno brezposelnih oseb, mladih in tudi oseb, ki so se vrstile na delo po daljši odsotnosti
- izkušena, izurjena in prilagodljiva delovna sila
- izboljšanje ali vsaj ohranitev obstoječega stanja delovne mobilnosti in zaposljivosti
- razvoj podjetništva
- dvig človeških potencialov v raziskavah, znanosti in tehnologiji
- prilagodljive in inovativne delovne organizacije

Na osnovi zgoraj omenjenih željenih specifičnih vplivov so bili specifični cilji Evropskega socialnega sklada sledeči:

- doseganje visoke ravni zaposljivosti
- zagotavljanje enakosti med spoloma
- doseganje dolgotrajnega trajnostnega razvoja
- ekonomska in socialna kohezija

Splošni cilj

V skladu z zgoraj omenjenimi smernicami je vsaka članica opredelila splošne in specifične cilje, ki jim je sledila v okviru Evropskega socialnega sklada. Splošni cilj ukrepov 2.1, 2.2 in 2.4 druge prednostne naloge v Enotnem programskem dokumentu Republike Slovenije 2004–2006 se je glasil:

Z vlaganji v znanje, razvoj človeških virov in zaposlovanje povečati število kakovostnih delovnih mest, zmanjšati obseg brezposelnosti, spodbujati socialno vključevanje skupin s posebnimi potrebami in zvišati raven prilagodljivosti delavcev.

Kazalniki, s katerimi bi merili raven doseganja splošnega cilja, niso bili podani. Obstajajo pa tovrstni kazalniki na ravni specifi nih ciljev in ukrepov.

Specifi ni cilji

Specifi ni cilji ukrepov 2.1, 2.2 in 2.4 druge prednostne usmeritve EPD za obdobje 2004–2006 so bili:

- Zviševanje stopnje zaposlenosti in zmanjševanje stopnje brezposelnosti; posebna pozornost bo posve ena prepre evanju dolgotrajne brezposelnosti in pomo i brezposelnim na poti do zaposlitve (prek integracijske poti)
- Spodbujanje ljudi s posebnimi potrebami in težavami do dostopa trga dela
- Izboljšanje usposobljenosti in spretnosti za spodbujanje prilagodljivosti zaposlenih ter ustvarjanje novih kakovostnih delovnih mest.

Kazalniki, ki so v EPD navedeni kot merilci doseganja cilja:

Preglednica 3: Kazalniki EPD za drugo prednostno nalogo

Kazalniki	Ciljna vrednost	Stanje konec 2007
U inek:		
– Število udeležencev	42.400 Od tega žensk 21.200	94.980 Od tega žensk 43.367
– Število podprtih podjetij	220	6.270
– Število projektov ***	300	6.270
Rezultat:		
– Delež udeležencev, ki so uspešno zaklju ili ** aktivnost	85 %	84,4%
– Bruto število delovnih mest, ustvarjenih v FTE	1.500	5.269
Vpliv:		
– Znižanje deleža dolgotrajno brezposelnih med vsemi brezposelnimi (v odstotnih to kah)	12,2	+ 4,8%
– Delež udeležencev, zaposlenih* po 12 mesecih	70 %	n. p. ****

Vir: Letno poro ilo 2007 o izvajanju EPD RS za programsko obdobje 2004–2006

* Niso med registriranimi brezposelnimi osebami.

** Zaposlitev, ustanovitev podjetja, vstop v subvencionirano zaposlitev, pridobitev poklicne kvalifikacije, uspešen zaklju ek programa, dostop do izobraževanja in usposabljanja, mobilnost zaposlenih.

*** "Projekt" pomeni aktivnost, ki ima obliko dotacije, dodeljene prek javnega razpisa, na podlagi ene odlo itve, da jo sofinancira ESS, in poteka v pristojnosti prijavitelja ali kon nega prejemnika.

Slovenija je glede na podatke iz letnega poro ila 2007 o izvajanju EPD RS za programsko obdobje 2004–2006 pri skoraj vseh kazalnikih presegla ciljne vrednosti za najmanj trikratno vrednost. Glede na to lahko zaklju imo, da je bil program ESS v Sloveniji u inkovit. Po drugi strani pa to kaže na podcenjene ciljne vrednosti kazalnikov v asu na rtovanja EPD.

Za izvajanje vseh ukrepov v okviru druge prednostne naloge Znanje, razvoj loveških virov in zaposlovanje je bilo na razpolago **96.899.124 evrov**, od tega za ukrepe 2.1, 2.2 in 2.4, ki so bili predmet vrednotenja, **67.829.388 evrov**. **Vrednotenje je torej zajemalo 70 % vseh razpoložljivih finan nih sredstev v okviru druge prednostne naloge ter 100 % vseh razpoložljivih finan nih sredstev v okviru treh vrednotenih ukrepov.**

Preglednica 4: Razpoložljiva sredstva po ukrepih za drugo prednostno nalogo EPD

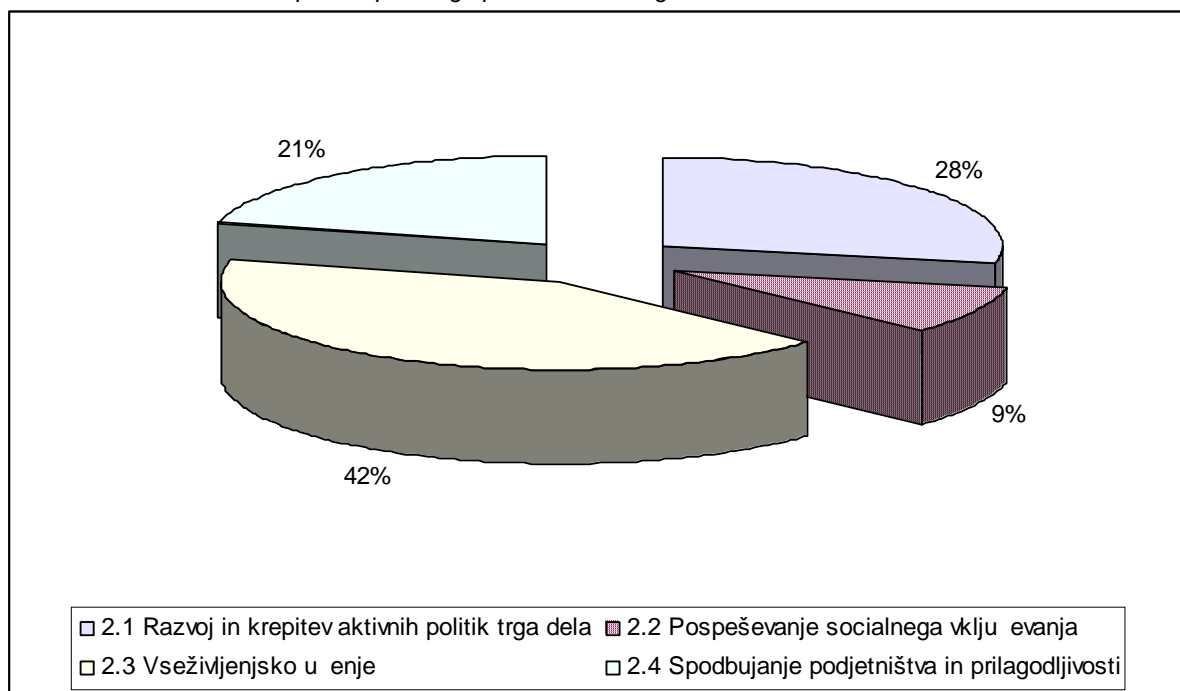
Ukrep	ESS	Nacionalna udeležba	Javna udeležba skupaj
2.1 Razvoj in krepitev aktivnih politik trga dela	20.362.375	6.787.459	27.149.834
2.2 Pospeševanje socialnega vklju evanja	6.478.185	2.159.396	8.637.581
2.3 Vseživljenjsko u enje	30.231.660	10.077.220	40.308.880
2.4 Spodbujanje podjetništva in prilagodljivosti	15.602.122	5.200.707	20.802.829
Skupaj druga prednostna naloga EPD	72.674.342	24.224.782	96.899.124

Vir: PROGRAMSKO DOPOLNILO, potrjeno na 7. seji Nadzornega odbora EPD, 29. maja 2008 v Ljubljani. Vir: http://www.svlr.gov.si/si/delovna_podrocja/podrocje_evropske_kohezijske_politike/enotni_programski_dokument_2004_2006/programski_del/

V okviru ukrepov 2.1, 2.2 in 2.4, ki so namenjeni **zmanjševanju brezposelnosti**, pove anju socialne vklju enosti in pospeševanju podjetništva ter prilagodljivosti, je bilo v obdobju od 2004 do konca leta 2007 **94.980 vklju itev**. Za te programe je bilo namenjenih skoraj 56.600.000 evrov oziroma **58,4 % sredstev znotraj prednostne naloge**.

Pri tem velja poudariti dejstvo, da za enoto štetja velja vklju itev osebe v posamezni program oz. aktivnost in ne le posamezna oseba, kar pomeni, da je lahko število brezposelnih oseb dejansko manjše, saj je brezposelna oseba lahko sodelovala v podaktivnostih ESS ve krat, njena vklju itev pa se je vsakokrat upoštevala. Podatek o številu vklju enih brezposelnih oseb v opazovanem obdobju tako ni na razpolago. Razlog za to je v bil v uporabljanju neenovitega informacijskega sistema (sestavljenega iz 7 razli nih, med seboj nepovezanih sistemov, brez skupne baze podatkov) v za etnih obdobjih. Od vpeljave APZ.net aplikacije v letu 2007 se posamezne fizi ne osebe vodijo po EMŠO številki, pravne pa po mati ni, kar omogo a pregled nad številom vklju enih oseb in pravnih subjektov.

Graf 1: Razdelitev sredstev po ukrepih druge prednostne naloge EPD

V ukrepe, ki so bili zajeti v vrednotenje, so bile prednostno vklju ene naslednje ciljne skupine brezposelnih oseb in zaposlenih:

- Ukrep 2.1 Razvoj in krepitev aktivnih politik trga dela:
  - brezposelne ženske
  - brezposelni mladi pred iztekom 6 mesecev in odrasli pred iztekom 12 mesecev brezposelnosti
  - dolgotrajno brezposelni (do dveh let) mladi in odrasli
  - brezposelni, stari ve kot 40 let (ženske) ali ve kot 50 let (moški)
  - šolajo a mladina
  - brezposelnim brez izobrazbe in kvalifikacij

- Ukrep 2.2 Pospeševanje socialnega vklju evanja:
  - dolgotrajno brezposelni (ve kot 2 leti)
  - mladi, ki so opustili šolanje, so brezposelni in imajo težave na razli nih podro jih
  - invalidi (telesni in duševni)
  - etni ne skupine (Romi)
  - druge skupine: žrtve nasilja, bivši odvisniki, osebe po prestani kazni in drugi

- Ukrep 2.4 Spodbujanje podjetništva in prilagodljivosti
  - zaposleni in management iz sektorjev v prestrukturiranju (preoblikovanju)
  - zaposleni in podjetja v perspektivnih sektorjih, vklju no z malimi in srednjimi podjetji, ki potrebujejo za spremembe v proizvodnji višjo raven znanja, razvoj novih proizvodov in storitev
  - potencialni podjetniki iz vrst brezposelnih, še zaposlenih in presežnih delavcev ter starejših in mladih
  - zaposleni in organizacije v neprofitnem sektorju

Zaradi pestrega nabora ciljnih skupin in njihovega vklju evanja v razli ne ukrepe ter pomanjkljivosti pri zbiranju in spremljanju udeležencev ne moremo podati števila vklju itev po posameznih ciljnih skupinah. Na podlagi ocen skrbnikov pogodb in podatkov iz posameznih razpisov ter letnih poro il pa ocenjujemo, da je bilo v ukrepih 2.1, 2.2. in 2.4 okoli 66 % vklju itev zaposlenih oseb in 34 % vklju itev brezposelnih oseb. Ta ocena kaže na izrazito visoko (in ve kratno preseženo) število vklju itev zaposlenih v podaktivnosti izobraževanja in usposabljanja zaposlenih v ukrepu 2.4.

Vklju itve po posameznih kategorijah brezposelnih oseb se razen deleža žensk niso dosledno spremljale. Spremljanje po posameznih kategorijah brezposelnih oseb je poleg problemov, ki nastanejo zaradi pomanjkljive ra unalniške podpore, oteženo tudi zaradi naslednjih razlogov:

- na nivoju prednostne naloge oziroma na nivoju ukrepa ni bilo postavljenih ustreznih kazalnikov
- razli na terminologija, ki se pojavlja v dokumentih (EPD, programsko dopolnilo, program, razpis): ranljive ciljne skupine, ki jim grozi socialna izklju enost, osebe s posebnimi potrebami na trgu dela
- ista oseba lahko izpolnjuje ve kriterijev za uvrš anje v posamezno ciljno skupino (npr. brezposelna oseba je starejša od 50 let, ima status invalidne osebe in je dolgotrajno brezposelna)

Na tem mestu velja opozoriti tudi na druge probleme, povezane z uporabljenim terminologijo. Problemi so na eni strani vezani na nedoslednost pri uporabi posameznih pojmov (npr. že omenjena opredelitev ciljne skupine), na drugi strani pa posamezni pojmi niso bili

podrobneje pojasnjeni (npr. dvig kakovosti delovne sile, poveana prilagodljivost delovne sile, kakovostna delovna mesta, zahtevnejše usposabljanje), kar otežuje oziroma v posameznih primerih celo onemogoča podajanje jasnih stališ o doseganju zastavljenih ciljev.

Tudi opredelitev pojma projekt (to je aktivnost, ki ima obliko nepovratnih sredstev, dodeljenih preko razpisov na podlagi enotnega sklepa, da jo sofinancira ESS in poteka v pristojnosti prijavitelja ali KP) pomeni pri izvajanju posameznih podaktivnosti različno. Pri nekaterih podaktivnostih kot projekt šteje vsaka vključena brezposelna oseba, pri drugih pa projekt pomeni raven prijavitelja, ki vključuje več brezposelnih oseb.

V prikazu podatkov na ravni prednostne naloge v poročilih o izvajanju EPD se uporablja termin instrument, ki pravzaprav beleži posamezne podaktivnosti. Tudi tu je zaznati razlike oz. spremembe v zajemanju podatkov. Tako npr. poročilo o izvajanju EPD za leto 2006 (str. 69) na ravni programa govori o 9.737 sofinanciranih instrumentih/projektih EPD, poročilo o izvajanju EPD za leto 2007 pa samo o 345 (str.86).

3.2 USPEŠNOST PRI DOSEGANJU SPECIFIČNIH CILJEV PO POSAMEZNIH UKREPIH EPD

Ukrep 2.1 – Razvoj in krepitev aktivnih politik trga dela

Splošni cilj je povečanje stopnje zaposlenosti in zmanjševanje stopnje brezposelnosti; posebna pozornost bo posvečena preprečevanju dolgotrajne brezposelnosti in pomoči brezposelnim na poti do zaposlitve (prek integracijske poti).

Specifični cilji so:

- izboljšati zaposljivost brezposelnih
- zmanjšati delež dolgotrajno brezposelnih
- zmanjšati delež mladih brezposelnih oseb in brezposelnih žensk
- zmanjšati delež starejših brezposelnih oseb

Preglednica 5: Kazalniki za ukrep 2.1

Cilj	Vrsta kazalnika	Kazalnik	Izhodiš no stanje (datum)	Cilj (datum)	Vir podatkov	Stanje konec 2007
Ukrep 2.1 ² (Razvoj in krepitev aktivnih politik trga dela)	U inek	Št. vklju enih brezposelnih oseb*	Podatek ni na voljo	18.000 (ob koncu programa)	ZRSZ	25.633 od tega žensk 15.220
	U inek	Št. mladih oseb, ki se vklju ijo pred 6 meseci brezposelnosti*	Podatek ni na voljo	6.480 (konec programa)	ZRSZ	4.574 od tega žensk 2.090
	U inek	Št. odraslih, ki se vklju ijo pred 12 meseci brezposelnosti*	Podatek ni na voljo	4.320 (ob koncu programa)	ZRSZ	7.860 od tega žensk 4.639
	U inek	Delež vklju enih v preventivne ukrepe	Podatek ni na voljo	60 % (ob koncu programa)	ZRSZ	48,5%
	Rezultat	Št. udeležencev s pozitivnim rezultatom ³ ob izhodu	Podatek ni na voljo	10.800 (ob koncu programa)	ZRSZ	18.926 od tega žensk 11.665
	Rezultat	Število izhodov v zaposlitev	Podatek ni na voljo	12,5 % (ob koncu programa)	ZRSZ	
	Rezultat	Št. udeležencev, ki so po 12 mesecih zaposleni	Podatek ni na voljo	4.500 (ob koncu programa)	ZRSZ	n. p.**
		Št. udeležencev, ki so po zaklju ku programa takoj zaposleni		2.250	ZRSZ	3.501 od tega žensk 2.008

* zajete so vklju itve

V okviru prvega ukrepa druge prednostne naloge je Slovenija glede na podatke Letnega poro ila 2007 o izvajanju EPD RS za programsko obdobje 2004–2006 v ve ini primerov preseгла ciljne vrednosti kazalnikov in bila s tega vidika u inkovita. Glede na razpoložljive podatke v letnem poro ilu 2007 pa ciljnih vrednosti nismo dosegli pri mladih brezposelnih osebah ter pri deležu vklju enih v preventivne ukrepe. O deležu mladih brezposelnih oseb nam je ZRSZ konec oktobra 2008 posredoval podatke, iz katerih je razvidno, da je bilo 6.561 vklju itev mladih brezposelnih oseb in je ciljna vrednost presežena. Kazalnik *delež vklju enih v preventivne ukrepe* pa je nejasen, saj ni nikjer razloženo, kaj preventivni ukrep pravzaprav je in na koga se nanaša (brezposelne, zaposlene v panogah v prestrukturiranju, ranljive, vse). Enako velja za kazalnik *št. udeležencev s pozitivnim rezultatom*, kjer ni razloženo, kaj se upošteva kot pozitivni rezultat in kaj kot izhod. V letnih poro ilih o izvajanju EPD RS za programsko obdobje 2004-2006 je sicer razloženo, da se kot pozitivni rezultat šteje pridobitev poklicne kvalifikacije, uspešen zaklju ek programa, nadaljevanje izobraževanja ali usposabljanje in pridobitev zaposlitve, vendar so to u inki in ne rezultati. Število udeležencev, ki so po 12 mesecih zaposleni (12 mesecev po poteku subvencije), pa je pravi kazalnik rezultata, ki pokaže trajnost subvencioniranih zaposlitev in s tem dejansko uspešnost programa. Analiza trajnosti subvencioniranih zaposlitev 12, 24 in 36 mesecev po prenehanju subvecije še ni bila opravljena, zato je uspešnost instrumenta ter doseganje njegovih rezultatov še preuranjeno vrednotiti.

² Vsi kazalniki so raz lenjeni po spolu, starosti in statusu trga delovne sile.

³ Pridobitev poklicne kvalifikacije, uspešen zaklju ek programa, nadaljevanje izobraževanja ali usposabljanja, pridobitev zaposlitve.

Ukrep 2.2 – Pospeševanje socialnega vklju evanja

Splošni cilj je zviševanje udeležbe ljudi s posebnimi potrebami in težavami na trgu dela.

Specifi ni cilji:

- spodbujanje socialnega vklju evanja brezposelnih s posebnimi potrebami in izboljšanje njihovih možnosti zaposlitve; posebna pozornost bo posve ena invalidom in mladim odraslim, ki so opustili šolanje pred zaklju kom, so brezposelni in se soo ajo z razli nimi težavami
- lajšanje dostopa na trg dela osebam, ki jim grozi socialna izklju itev

V programskem dopolnilu je opredeljen še dodatni specifi ni cilj:

- razvoj novih možnosti za zaposlovanje v okviru netržnih zaposlitvenih programov (socialne ekonomije) na lokalnem nivoju

Preglednica 6: Kazalniki za ukrep 2.2

Cilj	Vrsta kazalnika	Kazalnik	Izhodiš no stanje (datum)	Cilj (datum)	Vir podatkov	Stanje konec 2007
Ukrep 2.2 ⁴ (Pospeševanje socialnega vklju evanja)	U inek	Št. vklju enih brezposelnih oseb	Podatek ni na voljo	1.600 (ob koncu programa)	ZRSZ	1.814 od tega žensk 1.137
	U inek	Delež vklju enih drugih ciljnih skupin, ki niso invalidi in osipniki	Podatek ni na voljo	50 % (ob koncu programa)	ZRSZ	44,8%
	Rezultat	Št. udeležencev s pozitivnim rezultatom ⁵ ob izhodu	Podatek ni na voljo	800 (ob koncu programa)	ZRSZ	969
	Rezultat	Število izhodov v zaposlitev ⁶	Podatek ni na voljo	40 % (ob koncu programa)	ZRSZ	722 39,8%
	Rezultat	Št. udeležencev, ki so po 12 mesecih zaposleni	Podatek ni na voljo	38,5 % (ob koncu programa)	ZRSZ	ni podatka (po 1. 1. 2009)

Tudi v okviru drugega ukrepa so v splošnem ciljne vrednosti kazalnikov, opredeljenih v EPD, najmanj dosežene, zaradi esar lahko zaklju imo, da je program u inkovit. Dejansko uspešnost programa bo pokazala analiza trajnosti zaposlitev.

⁴ Vsi kazalniki so raz lenjeni po spolu, starosti in statusu trga delovne sile.

⁵ Pridobitev poklicne kvalifikacije, uspešen zaklju ek programa, nadaljevanje izobraževanja ali usposabljanja, pridobitev zaposlitve in posebne prilagojene oblike dela

⁶ Št. zaposlenih udeležencev pomeni izhod v obi ajne oblike zaposlitev kakor tudi posebne prilagojene oblike dela

Ukrep 2.4 – Spodbujanje podjetništva in prilagodljivosti

Splošni cilj je izboljšanje usposobljenosti in spretnosti za spodbujanje prilagodljivosti zaposlenih ter podjetij in ustvarjanje novih kakovostnih delovnih mest

Specifi ni cilji:

- Dvig ravni kvalifikacij, da se prepre i prehod delavcev v podjetjih, zlasti v sektorjih, ki se prestrukturirajo med brezposelne
- Izboljšanje prilagodljivosti delavcev in podjetij napredku v proizvodnih procesih, zlasti v perspektivnih sektorjih, ki zagotavljajo konkuren nost celotnega gospodarstva,
- Spodbujanje ustvarjanja kakovostnih delovnih mest, vklju no s samozaposlovanjem

Preglednica 7: Kazalniki za ukrep 2.4

Cilj	Vrsta kazalnika	Kazalnik	Izhodiš no stanje (datum)	Cilj (datum)	Vir podatkov	Stanje konec 2007
Ukrep 2.4 ⁷ (Spodbujanje podjetništva in prilagodljivosti)	U inek	Št. vklju enih	Podatek ni na voljo	7.000 (ob koncu programa)	ZRSZ	67.533 od tega žensk 27.010
	U inek	Št. podprtih podjetij	Podatek ni na voljo	220 (ob koncu programa)	ZRSZ	6.270
	U inek	Št. projektov ⁸	0 (2003)	290 (ob koncu programa)	ZRSZ	6.270
	U inek	Delež sredstev, namenjen preoblikovanju in prilagajanju podjetij in posamezniku v posameznih sektorjih	Podatek ni na voljo	40 %	ZRSZ	ni podatka
	Rezultat	Bruto št. delovnih mest, ustvarjenih v FTE	Podatek ni na voljo	1.500 (ob koncu programa)	ZRSZ, AJPES	5.269 (4.585???)
	Rezultat	Št. vklju enih, ki bodo ohranili zaposlitev po 12 mesecih	Podatek ni na voljo	80 %	ZRSZ	ni podatka
	Rezultat	Št. novih podjetij, delujo ih po 12 mesecih	Podatek ni na voljo	85 %	ZRSZ	4.148 (90,5%)

Ciljne vrednosti kazalnikov, postavljenih za merjenje uspešnosti uresni evanja ciljev etrtega ukrepa, so bistveno presežene. S stališ a doseganja u inkov je program u inkovito izpolnil pri akovanja. Objektivno uspešnost programa bo pokazala analiza trajnosti zaposlitev.

⁷ Vsi kazalniki so raz lenjeni po spolu, starosti in statusu trga delovne sile.

⁸ »Projekt« pomeni aktivnost, ki ima obliko nepovratnih sredstev, dodeljenih preko razpisov na podlagi enotnega sklepa, da jo sofinancira ESS in poteka v pristojnosti prijavitelja ali kon nega prejemnika.

3.3 PRISPEVEK POSAMEZNIH PODAKTIVNOSTI K DOSEGANJU CILJEV EPD

Uspešnost instrumenta smo dosedaj obravnavali predvsem s stališ a realizacije na rto, ki si jih je Slovenija zastavila v EPD. Objektivno in prakti no pa je inštrument uspešen, kadar ima visoko dodano vrednost pri kon nih koristnikih. S tega stališ a nas je zanimalo, katere podaktivnosti so z vidika doseganja zastavljenih ciljev v EPD dale dobre u inke glede na vložena sredstva. Vendar pa se je izkazalo, da je tovrstno vrednotenje preuranjeno, saj je potrebno po akati na rezultate analize trajnosti zaposlitev. V asu vrednotenja nismo imeli na razpolago dovolj kvantitativnih podatkov za podajanje kon nih trditev, zato naše ugotovitve izhajajo iz podatkov, pridobljenih iz sekundarnih virov, razgovorov s skrbniki pogodb pri kon nem upravi encu kot tudi s predstavniki posredniškega telesa in izkušeni evalvatorok.

PROGRAMI ZA BREZPOSELNE OSEBE

Subvencije za zaposlitve za posamezne najbolj ranljive ciljne skupine⁹

Ranljive ciljne skupine predstavljajo eno najbolj aktualnih in hkrati resnih vprašanj v okviru politike zaposlovanja, saj kažejo posledice brezposelnosti tako na ravni posameznikov kot družbenih skupin in države. V okviru druge prednostne naloge EPD so se (glede na situacijo na trgu dela, na katerem predstavljajo brezposelne osebe, ki jih lahko uvrstimo v to sicer zelo heterogeno ciljno skupino, ve inski del brezposelnih oseb) izvajali razli ni, predvsem kurativni ukrepi, usmerjeni k delodajalcem, da bi pove ali oziroma usmerjali povpraševanje po posamezni kategoriji znotraj te ciljne skupine. Tako so v tem programskem obdobju bili objavljeni razpisi, ki so zagotavljali subvencije in druge spodbude za delodajalce, ki so zaposlovali: ženske (2 razpisa), starejše (2 razpisa), dolgotrajno brezposelne osebe (2 razpisa).

Subvencije so prispevale k delovni angažiranosti ranljivih ciljnih skupin, obenem pa usmerile pozornost delodajalcev k iskanju ustreznih kadrov v ciljne skupine, ki jih ti brez zagotovljenih subvencij ne bi zaposlili. Zaradi pomanjkanja podatkov pa ne vemo, kakšna bo trajnost tovrstnih zaposlitev, zato bo ocena o u inkovitosti subvencij lahko podana šele v letu 2009, ko bodo na razpolago podatki o trajnosti zaposlitev.

Programi, ki so bili usmerjeni k izboljšanju možnosti na trgu dela

V to kategorijo smo uvrstili vse tiste programe in aktivnosti, ki so želeli izboljšati možnosti posameznim kategorijam brezposelnih oseb na trgu dela z razvijanjem njihovih kompetenc, motivacije za iskanje zaposlitev ipd.

V okviru EPD so se izvajale razli ne oblike razvijanja kompetenc posameznikov, kot so neformalna teoreti na usposabljanja, izobraževanja, usposabljanja na delovnem mestu, pridobivanje nacionalnih poklicnih kvalifikacij in podobno.

Vse te aktivnosti lahko z vidika izboljšanja zaposljivosti posameznikov ocenimo kot u inkovite, vendar kon ne ocene ne moremo podate iz naslednjih razlogov:

- investicije v usposabljanje so dolgoro ne;
- ni še podatkov o nadaljnjih aktivnostih posameznikov, ki so prejeli pomo v roku 12 mesecev po kon anem usposabljanju;

---

⁹ Glede na razmere na slovenskem trgu dela in najpogostejše opredelitve v okviru EPD in programskega dopolnila smo med ranljive ciljne skupine uvrstili dolgotrajno brezposelne osebe, invalide, starejše delavce, mlade in, ženske.

- zaposlitev posameznika je splet razli nih okoliš in in ne le uspešno zaklju enega programa usposabljanja: situacija na trgu dela, povpraševanje delodajalcev, delovne izkušnje posameznika, osebnostne lastnosti idr.;
- za posamezne aktivnosti bi bilo težko oceniti finan no u inkovitost, saj so finan ni viri, zagotovljeni za njihovo izvajanje, številni in razli ni, v vodenje in upravljanje programa pa je vklju enih veliko razli nih akterjev. Ker program izvajajo razli ni izvajalci na lokalnem nivoju, je tudi spremljanje tako kompleksnega programa oteženo. Gre za program PUM, ki ga lahko z vidika inovativnosti in primernosti za ciljno skupino uvrstimo med primere dobre prakse, z vidika izvajanja in spremljanja pa bi bilo smotrnejše in bolj racionalno, da bi se upravljal z enega mesta.

Viri financiranja aktivnosti PUM (za podrobnosti glej prilogo 2, str. 94):

- a. del aktivnosti se sofinancira le iz integralnega prora una MDDSZ
- b. del aktivnosti se sofinancira le iz integralnega prora una MŠŠ
- c. del aktivnosti se sofinancira iz ESS in integralnega prora una, ki ga izvaja ZRSZ po poblastilu MDDSZ
- d. del aktivnosti se sofinancira iz ESS in integralnega prora una, ki ga izvaja MŠŠ

Podobno velja tudi za izvedbo aktivnosti formalnega izobraževanja brezposelnih oseb, kjer je izvajanje aktivnosti in financiranje zopet razdeljeno med dve ministrstvi (MDDSZ, ki pokriva pravice udeležencev, in MŠŠ, ki pokriva stroške izvajanja programov); razlike pa so se pojavljale tudi glede opredelitve ciljne skupine za sofinanciranje iz ESS, ki je bila ožja od sicer upravi ene za posamezno šolsko leto (izobraževanje preostalih udeležencev se je financiralo samo iz integralnega prora una); (glej prilogo 1, str. 52).

Povezovanje posameznih ukrepov (povezovanje svetovanja, vodenja brezposelnih, usposabljanje, subvencije ipd.), povezovanje izvajalcev (šole, lokalne oblasti, civilna družba, strokovne institucije, delodajalci) in razli nih ravni pomo i se je v razli nih državah EU v zadnjih letih pokazalo kot u inkovita oblika pomo i ranljivim ciljnim skupinam, zato menimo, da bi v naslednji finan ni perspektivi lahko preizkusili tudi tovrstni celovit model reševanja brezposelnosti za posamezne ciljne skupine.

PROGRAMI ZA ZAPOSLENE

Spremembe tehnologij ter ekonomskih in družbenih odnosov so postala stalnica današnjega asa. Zato je pomembno, da so ukrepi zaposlitvene politike povezani z gospodarsko politiko. Vendar se tudi na tem segmentu sre ujemo s problemom ugotavljanja uspešnosti programov, ki so se izvajali v okviru druge prednostne naloge.

V okviru treh razpisov so bila sredstva usmerjena na eni strani v usposabljanje kadrov v sektorjih, ki so se soo ali s prilagajanjem novim globalnim razmeram, in na drugi strani v usposabljanje kadrov v sektorjih, ki so imeli velik potencial rasti. Kljub nejasnostim glede uvrš anja podjetij v sklopa programa ocenjujemo, da je nadaljnje usposabljanje zaposlenih in vlaganje v loveške vire pomembno tako za sektorje v preoblikovanju kakor za perspektivne sektorje. Bistvena prednost podjetij postaja vse bolj njihovo znanje in sposobnost, da se u ijo hitreje kot konkuren na podjetja. Zato se uspešno »ravnanje« z ljudmi in njihovim znanjem v današnjih razmerah vedno bolj uvrš a med klju ne dejavnike uspeha. Ustrezno na rtovanje razvoja loveških virov v podjetjih in aktivnejše vklju evanje podjetij v strateško na rtovanje razvoja loveških virov na regionalni ter nacionalni ravni lahko pozitivno vpliva na zmanjševanje strukturnih neskladij na trgu dela. Prispeva lahko k ve jemu povezovanju izobraževanja in gospodarstva, pove evanju u inkovitosti in konkuren nosti gospodarstva, rasti bruto družbenega proizvoda in višji kvaliteti življenja v regiji. Zaradi velike odzivnosti podjetij ocenjujemo, da so razpisi pomembno prispevali k aktivnejšemu na rtovanju usposabljanja zaposlenih v podjetjih.

Kljub pozitivni oceni pa bo oceno kon ne uspešnosti možno podati po kon anem programskem obdobju ob upoštevanju vplivov, ki jih bodo imeli usposobljeni delavci na poslovanje podjetij, ki so pridobila sredstva na razpisih.

PROGRAMI SPODBUJANJA PODJETNIŠTVA

V okviru EPD še ni dokon nih podatkov o uspešnosti programa spodbujanja samozaposlovanja med brezposelnimi osebami. Da je program pomo i pri samozaposlovanju u inkovit, so pokazale že v preteklosti izvedene evalvacije tega programa in njegovo neprekinjeno izvajanje od zgodnjih 90 let, vendar je potrebno omeniti, da težavo pri ocenjevanju u inkovitosti predstavlja dejstvo, da se je iz ESS sofinancirala le subvencija za samozaposlitev, medtem ko so bile storitve informiranja, usposabljanja in svetovanja izvzete. Pretekle evalvacije programa¹⁰ so namre pokazale, da so storitve informiranja, svetovanja in usposabljanja za podjetništvo pomembno prispevale k trajnosti samozaposlitev.

---

¹⁰ Evalvacija programa Spodbujanje samozaposlovanja (APZ in EPD ukrep 2.4.) za leto 2005 in leto 2004, naro nik MDDSZ, izvajalec Razvojni center R&S, Razvoj in svetovanje Celje d. o. o., nosilec projekta Marta Cviki, univ. dipl. ekon, avgust 2006.

4. UGOTOVITVE IZ PRIMERJALNE ANALIZE IZVEDENIH PODAKTIVNOSTI

V tem poglavju bomo prikazali dobre in slabe izkušnje, s katerimi so se soo ali izvajalci programa v Sloveniji, ter prednosti in pomanjkljivosti, ki iz tega izhajajo. Podrobna analiza po posameznih podaktivnostih je prikazana v Prilogi št.1, povzetki analiz pa so predstavljeni v tem poglavju.

AKTIVNOST	PODAKTIVNOST	STRAN V PRILOGI
2.1.1 USPOSABLJANJE, NAMENJENO POVE ANJU USPOSOBLJENOSTI BREZPOSELNIH	2.1.1.1 PROGRAMI INSTITUCIONALNEGA USPOSABLJANJA	48

Program je zajemal tri sklope:

- Pomo pri na rtovanju poklicne poti in iskanju zaposlitve (kasneje informacijski centri iskalcev zaposlitve)
- Klubi za iskanje zaposlitve
- Izpopolnjevanje in usposabljanje

GLAVNE SLABOSTI

- Za etne slabosti pri na rtovanju in pripravi izvedbe – urejanje formalnih podlag je terjalo ve asa in s tem zmanjšalo as za izvedbo.
- Financiranje aktivnosti je delno potekalo samo iz prora una, delno v kombinaciji z ESS za izbrane ciljne skupine, po letu 2004 so bili v financiranje ESS vklju eni samo še informacijski centri iskalcev zaposlitve, po letu 2005 pa tudi tu ni bilo ve novih vklju itev.
- Izvajalci usposabljanj in izpopolnjevanj so morali, e so želeli izvajati storitve na obmo jih ve ih obmo nih služb Zavoda, sklepati z vsako OS posebno pogodbo.
- V za etni fazi zaradi ohlapnosti zahtev/vsebin ni bilo možno med seboj primerjati programov usposabljanja posameznih izvajalcev.
- Financiranje iz ESS je potekalo le za težje zaposljive brezposelne osebe, pravico do vklju evanja pa so imele tudi širše opredeljene ciljne skupine (utemeljitve niso poznane).

GLAVNE PREDNOSTI

- Program je prispeval k pozitivni naravnosti vklju enih oseb do odgovornega razreševanja svoje zaposlitvene situacije (pridobivanje veš in za aktivno iskanje zaposlitve, vklju evanje v skupinske oblike dela z brezposelnimi osebami, pridobivanje dodatnih znanj in spretnosti, ki vklju enim pove ujejo zaposlitvene možnosti).
- Na osnovi analiz so se postopno podrobno opredelili programi usposabljanja in izpopolnjevanja (vsebine, št. ur), kar je vklju enim osebam v razli nih obmo jih omogo ilo dostop do relativno usklajenega obsega znanj in veš in (pred tem je bilo veliko prepuš eno izvajalcem samim). To je omogo ilo natan nejšo in primerljivejšo vsebinsko spremljanje.

AKTIVNOST	PODAKTIVNOST	STRAN V PRILOGI
2.1.1 USPOSABLJANJE, NAMENJENO POVE ANJU USPOSOBLJENOSTI BREZPOSELNIH	2.1.1.2 USPOSABLJANJE NA DELOVNEM MESTU IN INTEGRIRANI PROGRAMI USPOSABLJANJA	50

Prednosti in pomanjkljivosti so opredeljene skupaj z aktivnostmi, ki so vezane na pove anje zaposlovanja invalidnih oseb v okviru ukrepa 2.2. Pospeševanje socialnega vklju evanja.

AKTIVNOST	PODAKTIVNOST	STRAN V PRILOGI
2.1.2 IZOBRAŽEVANJE BREZPOSELNIH	2.1.2.1 FORMALNO IZOBRAŽEVANJE	52

SLABOSTI

- Za vsako šolsko leto posebej so se dolo ale ciljne skupine, katerih pravice so bile sofinancirane iz ESS (npr. 2004/2005 samo brezposelne osebe brez poklica in ženske), kar je povzro alo dodatne zahteve pri spremljanju.
- Izvajanje aktivnosti je bilo povezano z dvema nosilcema (KU), ZRSZ (pravice vklju enih brezposelnih oseb) in MŠŠ (stroški izvajanja programa), kar je zahtevalo ve usklajevanja ter asa za pridobitev vseh pravnih podlag in s tem povzro ilo zakasnitve izvajanja, kar je posleda no vodilo v pozno vklju evanje in manjšo realizacijo od na rtovane. Posleda no je to povzro ilo tudi ve dela pri spremljanju in raz lenjevanju stroškov ter ve jo kompleksnost vzdrževanja ustrezne revizijske sledi.
- Poleg zaposlitvenega na rta je bilo potrebno pripraviti še individualni na rt izobraževanja, igar dodana vrednost ni povsem razvidna.
- Pogodbe so se sklepale letno in ne za celotno trajanje izobraževanja. V za etnem obdobju je prihajalo do poznega izpla evanja pravic. Vklju evanje je potekalo na osnovi šolskega leta, spremljanje EPD pa za koledarsko leto.
- Uvajanje posebnih oddelkov za brezposelne osebe se je zaradi razli nih predhodnih izkušenj vklju enih izkazalo za težavno.

PREDNOSTI

- Pri na rtovanju aktivnosti so se upoštevali podatki in stanje po regijah oz. obmo nih službah.
- Aktivnost se je izvajala tako, da se je brezposelni osebi omogo ilo zaklju iti izobraževanje v okviru zagotavljene finan ne pomo i (pri na rtovanju sredstev so se upoštevali že vklju eni udeleženci).
- V primeru zaposlitve vklju eni osebi pridobljenih finan nih sredstev ni bilo potrebno vrniti, temve je morala izpolniti šolske obveznosti.

AKTIVNOST	PODAKTIVNOST	STRAN V PRILOGI
2.1.2 IZOBRAŽEVANJE BREZPOSELNIH	2.1.2.2 NACIONALNE POKLICNE KVALIFIKACIJE	55

Za podaktivnost so zna ilna nihanja pri vklju evanju (nizko število v letih 2004 in 2005 ter veliko število vklju enih v letu 2006). Porast v letu 2006 ni le rezultat pove anih aktivnosti ZRSZ, ampak tudi vpliva zunanjih dejavnikov, kot je bilo izvajanje Zakona o varstvu v prometu, v katerem se je pojavila zahteva po pridobitvi certifikata za voznike.

SLABOSTI

- Pomanjkljivo na rtovanje in dolgotrajnost urejanja pogodbenih odnosov med MDDSZ in ZRSZ je povzro ilo nesorazmerno realizacijo vklju itev oseb po posameznih koledarskih letih glede na na rtovano. V koledarskem letu 2004 se je vklju evanje oseb pri elo šele 18. 11. 2008, zato je bilo v tem letu v program vklju enih le 23 oseb (na rtovanih je bilo 600 vklju itev). Podobno velja za koledarsko leto 2005, ko se je program za el izvajati 14. 10. 2005, vklju enih pa je bilo 131 oseb (na rtovano število vklju itev 729). V koledarskem letu 2006 je bilo število realiziranih vklju itev bistveno višje od na rtovanega (na rtovanih je bilo 1971 vklju itev, realiziranih pa 3040).

- Glede na novost programa so bile promocijske aktivnosti izvedene v premajhnem obsegu, kar se je zrcalilo v nizkem številu vklju enih v letih 2004 in 2005.

PREDNOSTI

- Pridobitev javno veljavne listine za znanja, ki jih potrebujejo delodajalci.

AKTIVNOST	PODAKTIVNOST	STRAN V PRILOGI
2.2.1 POT DO INTEGRACIJE	2.2.1.1 POT DO VKLJU ENOSTI	58

SLABOSTI

- V upravljanje in izvajanje je bilo vklju enih veliko število akterjev, kar onemogo a pregled nad celovitostjo programa.
- Veliko število razli nih finan nih virov onemogo a transparenten pregled nad porabljenimi sredstvi.

PREDNOSTI

- Program je bil prilagojen potrebam ciljne skupine in je omogo al socialno vklju enost ene od najbolj ranljivih ciljnih skupin.
- Program je bil celosten, vklju eval je veliko razli nih aktivnosti (svetovanje, mentorstvo, usposabljanje, integracija,...).

AKTIVNOST	PODAKTIVNOST	STRAN V PRILOGI
2.2.1 POT DO INTEGRACIJE	2.2.1.2. PROGRAMI DELOVNE VKLJU ENOSTI INVALIDOV	62
2.2.2 POMO ZA ZAPOSLOVANJE	2.2.2.4 USPOSABLJANJE NA DELOVNEM MESTU IN INTEGRIRANI PROGRAMI USPOSABLJANJA ZA INVALIDE	69
	2.2.2.5 USPOSABLJANJE NA DELOVNEM MESTU V U NIH PODJETJIH IN U NIH DELAVNICA	71

Ne glede na razli ne nazive podaktivnosti, je bila pomo namenjena usposabljanju invalidnih oseb, kar se odraža v podobno zastavljenih ciljnih, namenih, aktivnostih in upravi enih stroških posameznih podaktivnosti. Primerjava je prikazana v prilogi št. 3.

SLABOSTI

- Definicija, kaj je zahtevnejše usposabljanje, ni bila podana (razlika med integriranimi programi usposabljanja je le v dolžini usposabljanja, ki je sofinancirano; za 2.2.2.4).
- Ni bilo razvidnih razlogov za poseben razpis – razen razlike v dolžini usposabljanja ni bilo vidne razlike med integriranimi programi usposabljanja za invalide in usposabljanjem v u nih podjetjih.
- Omogo eno je bilo le enoletno izvajanje podaktivnosti 2.2.1.2, kar posledi no ni zadostna podlaga za poglobljeno analizo.

PREDNOSTI

- Brezposelna oseba se je vklju ila v delovne procese na konkretnem delovnem mestu ali podro ju pri delodajalcu, da bi se bolje usposobila za konkretno delo.
- Aktivnost je omogo ila izboljšanje zaposlitvenih možnosti ranljivi ciljni skupini.

AKTIVNOST	PODAKTIVNOST	STRAN V PRILOGI
2.2.2 POMO ZA ZAPOSLOVANJE	2.2.2.2. POMO PRI ZAPOSLOVANJU DOLGOTRAJNO BREZPOSELNIH ŽENSK	64
	2.2.2.7 POMO PRI ZAPOSLOVANJU DOLGOTRAJNO BREZPOSELNIH ŽENSK 2	76

SLABOSTI

- Kljub dejstvu, da gre za enovito podaktivnost – pomo pri zaposlovanju dolgotrajno brezposelnih žensk, so se v okviru obeh razpisov spreminjali namen in cilji podaktivnosti, ciljne skupine, upravi eni prijavitelji, višina subvencije itd., kar je vodilo do neenake pogojev za upravi ene prijavitelje na posameznih razpisih.
- eprav je eden od zapisanih ciljev razpisa v letu 2005 tudi »Pove anje razširjenosti mreže socialnih in drugih javnih storitev kot dopolnitev institucionalnim socialnim storitvam na obmo jih z višjo stopnjo brezposelnosti od povpre ne v Republiki Sloveniji«, se cilj ni meril. Prav tako se niso merili drugi v okviru razpisov zastavljeni cilji. Merilo se je le število vklju enih brezposelnih žensk oziroma število odobrenih subvencij.
- Nenatan na terminologija: neprofitni delodajalci – »delodajalci, ki imajo v ustanovitvenem aktu dolo en neprofitni zna aj oziroma ki vra ajo vse dohodke v osnovno dejavnost in ne delijo dobi ka« so po tolma enju skrbnice podaktivnosti subjekti, ki bi jih lahko uvrš ali v sfero socialne ekonomije. eprav v Sloveniji nimamo definicije subjektov, ki jih uvrš amo v ta sektor, bi bilo potrebno definicijo pripraviti razumljiveje in razvidnejše.
- e je podaktivnost 2.2.2.2 namenjena predvsem socialni vklju enosti ciljne skupine dolgotrajno brezposelnih žensk, se postavlja vprašanje ustreznosti omejevanja upravi enih delodajalcev – le neprofitni delodajalci (omejitev je bila odpravljena v razpisu iz leta 2008) in na obmo ja z višjo stopnjo brezposelnosti od povpre ne v RS.
- Doseganje cilja za 2.2.2.2 : »zmanjševanje stopnje tveganja revš ine« je težko oceniti, saj ni bilo narejene nobene predhodne ali/in naknadne analize stanja revš ine med ciljno skupino, ki ji je bila pomo namenjena.
- Na voljo je bil zelo kratek as za realizacijo pogodbenih obveznosti v okviru 2.2.2.7 (drugega razpisa), saj morajo delodajalci podati popoln zahtevek na ZRSZ že do 30. 10. 2008 (v JR je kot skrajni rok naveden 25. 11. 2008), v asu izvajanja razgovora pa lista projektov še ni bila potrjena – na rtovanje je potekalo glede na razpoložljiva finan na sredstva in ne glede na potrebe na trgu.

PREDNOSTI

- Aktivnost je spodbudila zaposlitvene možnosti in delovno vklju enost dolgotrajno brezposelnih žensk ter prispevala k zmanjševanju njihove socialne izklju enosti.

AKTIVNOST	PODAKTIVNOST	STRAN V PRILOGI
2.2.2 POMO ZA ZAPOSLOVANJE	2.2.2.3 NETRŽNI ZAPOSLOVNI PROGRAMI	67
	2.2.2.6 ZAPOSLOVNI PROGRAMI PRI NEPROFITNIH DELODAJALCIH	73

SLABOSTI

- eprav bi naj bila aktivnost usmerjena v zaposlovanje dolgotrajno brezposelnih oseb rju na podro ju socialne ekonomije in je v okviru obeh razpisov ostal namen enak, sta vanjo vklju ena dva razpisa s spremenjenim imenom, spreminjale pa so se tudi ciljne skupine, pogoji za upravi ene prijavitelje, višina subvencije itd. (za podrobnosti glej Prilogo 1), kar je vodilo v neenake pogoje za upravi ene vlagatelje v razli nih obdobjih, pri emer ni razvidno, ali so spremembe temeljile na analizi izkušenj

prvega razpisa.

- Prispevka podaktivnosti k razvoju socialne ekonomije na lokalnem nivoju ni možno oceniti zaradi dejstva, da niso bila postavljena jasnih meril in izklju no sofinanciranje dela pla e brez drugih aktivnosti.
- Nejasna terminologija: neprofitni delodajalci – »delodajalci, ki imajo v ustanovitvenem aktu dolo en neprofitni zna aj oziroma ki vra ajo vse dohodke v osnovno dejavnost in ne delijo dobi ka« so po tolma enju skrbnice podaktivnosti subjekti, ki bi jih lahko uvrš ali v sfero socialne ekonomije. eprav v Sloveniji nimamo definicije subjektov, ki jih uvrš amo v ta sektor, bi bila jasnejša terminologija ustreznejša.
- V okviru 2.2.2.3 se je med dvema razpisoma spremenila tudi ciljna skupina (poleg dolgotrajno brezposelnih oseb so se v okviru drugega razpisa vklju ile še osebe z ugotovljeno zaposlitveno oviranostjo na zdravstvenem ali socialnem podro ju, med upravi ene ciljne skupine pa v drugem razpisu nosi sodili ve mladi, ki so opustili šolanje, so brezposelni in imajo težave na razli nih podro jih, ter etni ne skupine (Romi) in druge skupine (žrtve nasilja, bivši odvisniki, osebe po prestani kazni, ipd.).

PREDNOSTI

- Podaktivnost prispeva k zviševanju vklju enosti dolgotrajno brezposelnih oseb na trg dela in spodbuja njihovo socialno vklju evanje.

AKTIVNOST	PODAKTIVNOST	STRAN V PRILOGI
2.4.1 NADALJEVALNO USPOSABLJANJE IN IZOBRAŽEVANJE ZAPOSLENIH	2.4.1.1 USPOSABLJANJE IN IZOBRAŽEVANJE ZAPOSLENIH V PANOGAH V PRESTRUKTURIRANJU/ PREOBLIKOVANJU	79
2.4.2 USPOSABLJANJE IN IZOBRAŽEVANJE ZAPOSLENIH V PERSPEKTIVNIH PANOGAH	2.4.2.1 USPOSABLJANJE IN IZOBRAŽEVANJE ZAPOSLENIH V PERSPEKTIVNIH SEKTORJIH S HITRO STOPNJO RASTI	79

SLABOSTI

- Definicija sektorjev v prestrukturiranju/preoblikovanju in perspektivnih sektorjev je predstavljala problem, saj ni bilo jasne lo nice med tremi kategorijami. Nejasnost med tremi termini izvira že iz Enotnega programskega dokumenta. Tako so se definicije sektorjev spreminjale tudi s popravki istega razpisa.
- Med izvajanjem obeh podaktivnosti je prišlo do sprememb pri opredelitvi upravi enih vlagateljev. Baza upravi enih vlagateljev se je postopoma širila, pogoji pa so se nižali. e pogledamo razpis za leto 2006, je bila osnovna razlika med vlagatelji iz sektorjev v preoblikovanju in vlagatelji v perspektivnih sektorjih ta, da so morali slednji v preteklem letu poslovati pozitivno ter da so v sklopu za perspektivni sektor lahko kandidirale samo gospodarske družbe in samostojni podjetniki. To je predstavljalo neenake pogoje za potencialne prijavitelje v posameznih letih.
- Razpis je bil zahteven in kompleksen z vidika opredelitve vsebine usposabljanja in izobraževanja, upravi enih stroškov, izpolnjevanja pogojev, zahtevanih dokazil ter ocenjevanja po opredeljenih merilih, prav tako pa je bilo zahtevno izvajanje spremljanja in kontrole izdatkov.
- Poraba sredstev je bila nižja od na rtovane: eden od vzrokov za nižjo porabo od na rtovane je bil v dolo itvi upravi enih stroškov oz. njihovega roka za uveljavljanje. Predvsem v prvem letu se je to izpostavilo kot problem, saj vlagatelji niso uspeli realizirati na rtovanega. Z izvedbo razpisov za daljše obdobje je bil storjen korak naprej, kljub vsemu pa je še prihajalo do težav. Pogodbe z izbranimi vlagatelji so imele dolo ene vrednosti porabe za posamezno leto. e se aktvnosti niso izvajale z ustrežno dinamiko, se sredstva na ravni pogodbe med KU (zavodom) in KP

(podjetjem) niso mogla prenesti v naslednje obdobje. Tako je prišlo do situacij, da so podjetja sicer izpolnila svoje obveznosti, vendar niso bilo upravi ena do sofinanciranja.

- Zahtevnost razpisov za vlagatelje je bila visoka (visok delež zavrženih vlog, od izvajalcev se je zahtevalo preve dokazil).
- Upravljanje projekta na strani vlagateljev je bilo prezahtevno, še posebno zaradi dejstva, da niso imeli izkušenj s tovrstnimi razpisi (posledi no se to kaže v nizki porabi).
- V za etku izvajanja sistema so se aktivnosti vodile dvotirno (del iz ESS, del samo iz nacionalnega prora una), kar je zaradi razli nih pogodb povzro alo zahtevnejše spremljanje.

PREDNOSTI

- Obe aktivnosti sta bili z vidika podjetij o itno zanimivi, saj je bil interes za vklju evanje velik, kar se kaže tudi v bistveno preseženih na rtovanih vklju itvah
- eprav gre za dve lo eni podaktivnosti, je bil vsaki izveden skupni razpis v dveh sklopih, kar je omogo alo ustrezen pretok informacij ter obravnavo odprtih vprašanj
- Izvajanje aktivnosti skozi obdobje je do neke mere upoštevalo pridobljene izkušnje na posameznih razpisih kar se kaže v poenostavitvah izvajanja.

AKTIVNOST	PODAKTIVNOST	STRAN V PRILOGI
2.4.4 RAZVOJ NOVIH VIROV ZAPOSLOVANJA	2.4.4.2 SPODBUJANJE NOVEGA ZAPOSLOVANJA STAREJŠIH	91

SLABOSTI

- Prvotna omejitev, da so lahko upravi eni samo vlagatelji iz obmo ij z nadpovpre no stopnjo brezposelnosti, se je izkazala kot neustrezna. Realizacija vklju itev glede na plan je bila zelo nizka. Starejši nad 50 let so težje zaposljivi na celotnem obmo ju Slovenije, zato dodatna omejitev spodbud samo na obmo ja z nadpovpre no stopnjo brezposelnosti ni smiselna.
- Med obema razpisoma je prišlo do ve ih sprememb, in sicer v namenu in ciljnih, v osnovi za izra un ter deležu subvencije (bruto 2 – 50%, bruto I. – 60% oz. maks. 500 EUR), v merilih za izbor in v na inu izpla evanja (na za etku v dveh delih, potem mese no). Razlogi za spremembe niso izvirali iz poglobljenih analiz. Vsekakor pa spreminjanje pogojev med razpisoma pomeni neenake pogoje in možnosti za potencialne vlagatelje.
- Subvencija za zaposlovanje starejših nad 50 let je bil instrument, katerega prvotni namen je bil ustvarjati nova delovna mesta za to ciljno skupino (1. razpis), nato pa pove ati stopnjo zaposlenosti te ciljne skupine (2. razpis). Za ustvarjanje novega delovnega mesta subvencija za zaposlitev po našem mnenju ni vedno zadostna spodbuda, saj je smiselno spodbude razviti bolj celostno, npr. z vklju evanjem stroškov za razvoj novih programov in produktov, opremo delovnega mesta, zagonom dejavnosti. Pri izvajanju aktivnosti so bili usmerjeni bolj v spodbujanje zaposlitve ciljne skupine, delovno mesto pa je delodajalec moral predhodno ustvariti sam oz. morda s pomo jo drugih ukrepov in spodbud.
- Delodajalec s svojo ponudbo ni mogel veliko vplivati na to, koliko to k bo dosegel, saj je bila ustreznost delovnega mesta primerjana z razpoložljivimi brezposelnimi osebami v evidenci Zavoda, torej odvisna od situacije na trgu dela in skladnosti ponujene zaposlitve. Popolnost vloge ob vložitvi je merilo, ki ni ustrezno in ni vezano na predmet/namen razpisa.
- Postavlja se vprašanje smiselnosti izvajanja podaktivnosti v tem ukrepu. Te so res usmerjene v nova zaposlovanja, a ta so v osnovi vezana na zaposlitev za eno leto. Ukrep je vsebinsko zelo podoben aktivnostim za zaposlovanje žensk, mladih ipd., ki so bila kot ciljna skupina primernejša za podro je spodbujanja socialne

vkliju enosti/pomo i za zaposlovanje.

PREDNOSTI

- Aktivnost je pripomogla k pove anju zaposlitvenih možnosti za starejše brezposelne osebe.
- Z drugim razpisom je bila odpravljena omejitev izvajanja podaktivnosti le na obmo jih z nadpovpre no stopnjo brezposelnosti.

AKTIVNOST	PODAKTIVNOST	STRAN V PRILOGI
2.4.3 USPOSABLJANJE IN POMO PRI USTANAVLJANJU PODJETIJ	2.4.3.1 POMO PRI SAMOZAPOSLITVI	/
	2.4.3.2 SUBVENCije ZA SAMOZAPOSLITEV	84

Podaktivnost 2.4.3.1 Pomo pri samozaposlitvi se v okviru EPD ni izvajala. Potekala pa je v okviru vav erskega sistema subvencioniranega svetovanja (izvajalec je bil JAPTI) in je brezposelnim osebam omogo ala uvodno svetovanje in pridobivanje informacij o samozaposlitvi, postopkih za realizacijo samozaposlitve ter pripravo poslovnega na rta, ki je bil potreben za uveljavljanje subvencije za samozaposlitev (2.4.3.2). V letu 2006 se program ni izvajal in je vplival na manjše število vklju itev.

SLABOSTI

- Vklju itev ukrepa APZ v povezavi z vav erskim sistemom v izvajanje EPD in posledi no sofinanciranje iz ESS je vodilo v spremembo pravil in postopkov ter dvotirno izvajanje ukrepa APZ, kar je bilo odvisno od tega, za kakšno pravno obliko samozaposlitve se je odlo ila brezposelna oseba oz. presežni delavec (le del ciljne skupine je bil vklju en v ESS).
- Z vidika kakovosti in celovitosti izvajanja ukrepa je prišlo do sprememb v izvajanju sicer ute ene prakse v okviru vav erskega sistema. Poprej obvezen poslovni na rt, ki ga je vklju ena oseba praviloma s podjetniškim svetovalcem pripravila v okviru napotnice iz vav erskega sistema, ni ve potreben pogoj za uveljavljanje subvencije. Kot obvezni pogoj pa je bila uvedena dvodnevna delavnica za samozaposlovanje. Z vidika informiranja in osveš anja potencialnih kandidatov, da bi se bolj pripravljene odlo ali za podjetniško pot, takšna praksa ni zadostna. Potrebno bi bilo omogo iti celovitejšo rešitev že v fazi priprave na samozaposlitev. Samozaposleni je sicer imel možnost pridobiti pomo tudi preko vav erskega sistema, vendar šele ko je imel podjetje/dejavnost že registrirano.

PREDNOSTI

- Finan na pomo pri samozaposlitvi je bila instrument, ki je bil pri ciljnih upravi encih dobro sprejet, saj je omogo al lažji za etek/zagon dejavnosti.

AKTIVNOST	PODAKTIVNOST	STRAN V PRILOGI
2.4.4 RAZVOJ NOVIH VIROV ZAPOSLOVANJA	2.4.4.1 LOKALNI ZAPOSLOVNI PROGRAMI	87

Omenjeni razpis je bil izveden med prvimi in je zato pomenil u no uro za vse udeležence tako na strani izvajalcev programa kot na strani vklju enih delodajalcev. Vse pogodbe še niso zaklju ene. Razpis se kot tak ni ponovil v okviru sredstev ESS niti se ni ohranil kot ukrep APZ v tej obliki. Podrobnejša analiza, ki bi pojasnila razloge za prekinitev aktivnosti, ni bila narejena.

SLABOSTI

- Tovrstna oblika spodbud je lahko bila uinkovita samo pri tistih delodajalcih, ki so že sami uspeli predhodno razviti delovna mesta in je zanje sodelovanje v tem ukrepu pomenilo le še zaključno fazo do realizacije zaposlitev. Da bi spodbujali nove oblike dela in razvijali nove dejavnosti za težje zaposeljive osebe, bi bilo smiselneje celovitejše obravnavanje (projektni pristop).
- Izvajanje je potekalo dvotirno, samo nekateri izvajalci so bili financirani iz ESS, preostali pa so bili financirani samo iz integralnega proračuna.
- Obveznosti med izvajalcem in Zavodom v nekaterih točkah pogodbe niso bile dovolj natančno opredeljene, kar je v primerih odstopanj od dogovorjenih obveznosti povzročilo težave. Pogodbe namreč niso določile roka za realizacijo nadomestne zaposlitve in nekateri izvajalci je še niso realizirali. Vzpostavljene so bile terjatve, projekti še niso zaključeni.
- Izvajanje je potekalo samo na osnovi enega razpisa, ki se v kasnejših letih ni več ponovilo, pri čemer so morali izvajalci obveznosti zaposlitve realizirati v zelo kratkem času.
- Uvedeni so bili dodatni postopki kontrole po izplačilu subvencije (spremljanje plačila prispevkov do višine izplačane subvencije).
- Med izbranimi izvajalci ni bilo primerov, ki bi uvajali nove oblike dela, kar je bilo med drugim tudi namen razpisa.

PREDNOSTI

- Aktivnost je spodbudila zaposlovanje težje zaposljivih oseb ter s tem povečala njihove zaposlitvene možnosti.

5. USPEŠNOST PRI DOSEGANJU HORIZONTALNIH CILJEV V OKVIRU DRUGE PREDNOSTNE NALOGE EPD – ZNANJE, RAZVOJ LOVEŠKIH VIROV IN ZAPOSLOVANJE

V EPD za obdobje 2004–2006 si je Slovenija zastavila slediti štirim horizontalnim ciljem: pospeševanje enakih možnosti ter zlasti boljše dostopnosti trga dela, zaposlovanja, izobraževanja in usposabljanja ter poslovnega okolja ženskam, prispevek k izboljšanju socialnega položaja v okviru trajnostnega razvoja, graditev informacijske družbe in spodbujanje lokalnih programov zaposlovanja. V nadaljevanju bomo podali mnenje o sledenju posameznim horizontalnim ciljem in s tem prispevek k njihovemu uresničenju v okviru ukrepov 2.1, 2.2 in 2.4 druge prednostne naloge EPD.

5.1 ENAKE MOŽNOSTI – POSPEŠEVANJE ENAKIH MOŽNOSTI TER ZLASTI BOLJŠE DOSTOPNOSTI TRGA DELA, ZAPOSLOVANJA, IZOBRAŽEVANJA IN USPOSABLJANJA TER POSLOVNEGA OKOLJA ŽENSKAM

Enako obravnavanje in enake možnosti spolov sta temeljni pravni načeli politike Evropske unije, opredeljeni tako v Amsterdamski pogodbi, ki je temeljna pogodba EU, kot v mnogih direktivah, ki so uveljavljene v nacionalnih zakonodajah držav članic. Z Amsterdamsko pogodbo se je Evropska skupnost zavezala, da bo v vseh svojih politikah in aktivnostih spodbujala enakost žensk in moških ter si prizadevala odpraviti vse neenakosti zaradi spola. Poleg uveljavljanja integracije na območje enakosti spolov (t. i. gender mainstreaming) pa daje pogodba tudi osnovo za sprejem posebnih ukrepov za boj proti diskriminaciji zaradi spola, rasnega ali etničnega porekla, vere ali prepričanja, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti. Najpomembnejše določilo zagotavljanja enakosti spolov v praksi je 141. člen Amsterdamske pogodbe, ki na področju trga dela uvaja načelo enakega plačila za enako delo in delo enake vrednosti, uvaja pristop integracije na območje enakosti spolov in daje pravno podlago za uvedbo pozitivnih ukrepov. Državam članicam dopušča, da lahko za zagotavljanje dejanske enakosti žensk in moških na trgu dela uporabijo ukrepe, ki dajejo podzastopnemu spolu specifične ugodnosti pri zaposlovanju in poklicnem usposabljanju.

Poleg pravnih zavez za zagotavljanje enakosti spolov je EU v programskem obdobju, ki ga pokriva vrednotenje, oblikovala **Program okvirne strategije Skupnosti za enakost spolov (2001–2005)** in **Načrt za enakost med ženskami in moškimi (2006–2010)**. Načrt opisuje šest prednostnih področij ukrepov EU za doseganje enakosti med spoloma za obdobje 2006–2010:

- enaka ekonomska neodvisnost žensk in moških vključuje ukrepe na področjih zaposlovanja, odpravljanja razlik v plačilih med spoloma, večjemu vključevanju žensk v podjetništvo, zagotavljanju vidika spolov v socialnem varstvu in boju proti revšini, upoštevanju vidika spolov v zdravstvu, boju proti vsestranski diskriminaciji, zlasti priseljenc in žensk iz etničnih manjšin
- usklajevanje zasebnega in poklicnega življenja vključuje ukrepe na naslednjih področjih: prožna ureditev dela za moške in ženske, olajšanje dostopa do otroškega varstva
- enaka zastopanost pri odločanju: ukrepi bodo pospeševali večje sodelovanje žensk v politiki, gospodarstvu in na področjih znanosti in tehnologije

- izkoreninjenje vseh oblik nasilja na podlagi spola
- odprava stereotipov o spolih: ukrepi bodo usmerjeni predvsem v zmanjševanje stereotipov o spolih pri izobraževanju, usposabljanja in v kulturi, na trgu dela ter v medijih
- spodbujanje enakosti med spoloma v zunanjih in razvojnih politikah

Prvi cilj EPD je zvišanje stopnje zaposlenosti in s tem znižanje stopnje brezposelnosti žensk, s posebnim poudarkom za ženske, starejše od 40 let, invalidke in ženske s posebnimi potrebami ter delavke z nižjimi kvalifikacijami v delovno intenzivnih panogah, ki jim grozi izguba zaposlitve.

Drugi cilj v okviru EPD pa je spodbujanje žensk k vklju evanju v usposabljanje za delo v tehnološko naprednih panogah in k samozaposlovanju.

Kazalniki, na rtovane ciljne vrednosti v EPD so bili:

- 50 odstotkov mest za brezposelne v izobraževanju in usposabljanju morajo zasedati ženske
- 30 odstotkov prejemnikov pomo i pri samozaposlitvi v okviru programa mora biti žensk
- 50 odstotkov mest pri usposabljanju delavcev morajo zasedati ženske

Podatki iz letnega poro ila 2007 o izvajanju EPD za programsko obdobje 2004-2007 kažejo, da so bile ciljne vrednosti za vse tri kazalnike dosežene, kar pomeni, da je bil pri realizaciji zastavljenih ciljnih vrednosti instrument u inkovit. Vendar je potrebno poudariti, da govorimo o vklju itvah in ne osebah.

Preglednica 8: Izobraževanje in usposabljanje za brezposelne osebe

Leto	2004	2005	2006	2007	Skupaj
Delež (%)	66,97	60,31	46,63	64,34	58,61
Vsi	6.207	5.772	6.865	3.592	22.436
Ženske	4.157	3.481	3.201	2.311	13.150

Preglednica 9: Prejemniki pomo i pri samozaposlitvi

Leto	2004	2005	2006	2007	Skupaj
Delež (%)	36,74	36,01	36,81	0	36,57
Vsi	1.165	1.244	2.176	0	4.585
Ženske	428	448	801	0	1.677

Preglednica 10: Usposabljanje in izobraževanje delavcev

Leto	2004	2005	2006	2007	Skupaj
Delež (%)	44,00	40,00	40,69	39,46	40,16
Vsi	4.239	9.158	16.173	32.694	62.264
Ženske	1.865	3.663	6.580	12.900	25.008

Ne glede na to, da so v ciljnih izpostavljene posamezne podskupine žensk (starejše od 40 let, invalidke, ženske s posebnimi potrebami, delavke z nižjimi kvalifikacijami v delovno intenzivnih panogah, ki jim grozi izguba zaposlitve, delavke v usposabljanju), kazalnikov in na rtovanih ciljnih vrednosti za podskupine ni bilo in se realizacija vklju itev tovrstnih skupin ni spremljala.

V Programskem dopolnilu je bilo navedeno, da bo program sistemati no spodbujal enake možnosti in dostopnost do izobraževanja, usposabljanja in zaposlovanja, ne glede na spol,

invalidnost ali etni no pripadnost. Pri ukrepih druge prednostne naloge bo vsaj po ena aktivnost posebej usmerjena spodbujanju dostopa žensk do izobraževanja, usposabljanja, zaposlovanja ali drugih aktivnosti na podro ju razvoja loveških virov, prav tako pa bo v vse ukrepe vklju enih najmanj 50% žensk.

Cilji programa so:

- zagotoviti ženskam dostop do izobraževanja, usposabljanja in zaposlitve in s tem zvišati njihovo stopnjo delovne aktivnosti (zlasti v starostni skupini 55–64 let) ter znižati stopnjo brezposelnosti v primerjavi z moškimi
- spodbujati ženske k udeležbi v programih usposabljanja, namenjenih krepitvi njihove prilagodljivosti potrebam tehnološko zahtevne industrije, pa tudi spodbujati njihove pobude na podro ju samozaposlovanja

U inek:
- Število žensk, ki so vklju ene v dejavnosti
Rezultat:
- Delež podjetnic, ki prejemajo pomo
Vpliv:
- Zmanjševanje vrzeli stopnje zaposlenosti med spoloma (15–64,,ženske/moški)

Slovenija je v okviru ukrepov 2.1 in 2.2 zelo dosledno sledila zastavljenim zahtevam po 50% oziroma 30% vklju evanju žensk v vseh podaktivnostih. Poleg tega je izvedla podaktivnosti 2.2.2.2 in 2.2.2.7 (Pomo pri zaposlovanju dolgotrajno brezposelnih žensk), v katerih so bile ciljna skupina samo ženske. V ukrepu 2.4 je bil delež žensk, vklju enih v usposabljanje in izobraževanje zaposlenih v sektorjih v preoblikovanju in v perspektivnih sektorjih, nižji od na rtovanega. V letnem poro ilu 2007 je naveden razlog za odstopanje, ki pa nam ni popolnoma razumljiv oziroma nam niso jasni razlogi za tovrstne omejitve v razpisu:

»Število vklju enih žensk je odvisno tudi od števila zaposlenih žensk v posameznem podjetju, ki je bilo upravi eno do sofinanciranja stroškov usposabljanja in izobraževanja. V skladu s pogoji javnega razpisa so bila za sofinanciranje usposabljanja in izobraževanja zaposlenih izbrana podjetja, ki so zagotavljala enake možnosti po spolu za vse zaposlene – delež žensk, ki so bile v skladu s prijavljenim projektom predvidoma vklju ene v izobraževanje in usposabljanje, je moral biti najmanj enak deležu zaposlenih žensk pri vlagatelju. To je razlog za nižji odstotek vklju enih žensk v izobraževanje in zaposlovanje.«

Posami ni podatki za obdobje 2004 do 2007 kažejo:

Preglednica 11: Vklju itve v ukrepe 2.1, 2.2 in 2.4

Ukrep	Vse vklju ene brezposelne osebe	Vklju ene brezposelne ženske	Delež %
2.1	25.633	15.220	59,37
2.2	1.814	1.137	62,68
Ukrep	Vsi vklju eni	Vklju ene ženske	Delež %
2.4	67.533	27.010	40,00

Vir: Poro ilo o izvajanju EPD za leto 2007

Po podatkih iz poro ila o izvajanju EPD za leto 2007 je med vsemi vklju itvami v drugi prednostni nalogi delež žensk 45%.

V okviru vklju itev brezposelnih oseb je delež žensk 56,11 % (od skupaj 32.716 vklju itev brezposelnih oseb je 18.359 vklju itev brezposelnih žensk), v okviru zaposlenih pa 39,52% odstotni delež (od 62.264 vklju itev zaposlenih je 24.610 vklju itev zaposlenih žensk).

Splošno uveljavljanje zahteve po 30–50% vklju enosti žensk v vseh aktivnostih brez predhodne analize tovrstnih potreb (ali so ženske v dolo eni ciljni skupini res depriviligirane) je neustrezno in lahko v kon ni fazi pripelje do depriviligiranega položaja moških (primer je ciljna skupine mladih osipnikov, kjer so ve inski predstavniki moški). Na in sledenja ciljem enakih možnosti je bil zastavljen preozko, saj se je osredoto al predvsem na enakost med spoloma. eprav nekatere ostale ranljive skupine, kot so invalidi, mladi ali starejši, pri ciljnih ali kazalnikih niso bile izpostavljene, pa se je program ciljno usmeril tudi na te s ciljno zastavljenimi aktivnostmi oz. podaktivnostmi, kot so: usposabljanje na delovnem mestu in integrirani programi usposabljanja za invalide, projektno u enje za mlajše odrasle, spodbujanje novega zaposlovanja starejših ipd.

5.2 TRAJNOSTNI RAZVOJ

eprav je v EPD kot drugi horizontalni ukrep naveden trajnostni razvoj, ukrep ni dovolj natan no razdelan. Kot cilj se navaja prispevek k izboljšanju socialnega položaja, vendar pa niso navedeni kazalniki, s katerimi bi lahko uspeh pri uresni evanju ciljev merili.

Izboljšanje socialnega položaja posameznikov, vklju enih v ukrepe EPD, je nemogo e meriti na nivoju rezultata, saj se ta spremlja skozi daljše asovno obdobje. Zato v primeru izboljšanja socialnega položaja govorimo o vplivu, ki ga lahko merimo s kazalniki, kot so BDP na prebivalca in podobno.

V okviru programskega dopolnila se horizontalni ukrep usmerja predvsem v okoljsko dimenzijo.

Pri izboru prijaviteljev za nekatere podaktivnosti je bil trajnostni razvoj eno od meril izbora (npr. programi usposabljanja in izobraževanja), ki je prijaviteljem prineslo dodatne to ke, pri emer samo merilo ni bilo posebej razdelano. Ni pa razvidno, da bi se preverjala dejanska realizacija.

5.3 INFORMACIJSKA DRUŽBA

Razvoj informacijske družbe in uvajanje informacijskih tehnologij v delovne procese – izboljšal naj bi se dostop do ID:

- Izboljšanje infrastrukture, storitev informacijske družbe, e-vsebin in javnih dostopnih to k
- Izboljšanje usposobljenosti za IKT, pove anje števila ljudi, ki se bodo udeležili usposabljanja na podro ju IKT, opredelitev minimalnih standardov za odobritev vsebine in gradiv te ajev, opredelitev minimalnih zahtevanih rezultatov
- Pove anje ponudnikov informacij – števila te ajnikov, ki se bodo dodatno usposabljali z uporabo IKT kot izvajalne tehnologije

V programskem dopolnilu je navedeno, da bodo v okviru tega ukrepa podpirali uvajanje znanih najboljših praks, zlasti tistih, ki bodo prispevale k vklju evanju v e-prostor, h konkuren emu poslovnemu okolju, vseživljenjskemu u enju ter rasti ustvarjalne in inovacijske kulture v Sloveniji. Ukrepi bodo spodbujali in podpirali povpraševanje po IKT im širšemu krogu uporabnikov.

Uinek:
- Število posodobljenih centrov za e-u enje
- Število zaposlenih odraslih oseb in oseb z nedokonanim šolanjem, ki so deležni usposabljanja na področju IKT
Rezultat:
- Odstotek zaposlenih oseb, ki pri vsakdanjem delu uporabljajo računalnike, priključene na internet
Vpliv:
- Odstotek posameznikov, ki redno uporabljajo internet

Spremljanje kazalnikov, navedenih v programskem dopolnilu za področje informacijske družbe, se ni izvajalo. V poročilih za posamezne podaktivnosti so podani zgolj komentarji o tem, ali izvajanje vključuje tudi elemente, ki se nanašajo na to horizontalno prednostno nalogo (npr. da dejavnosti vključujejo računalniško usposabljanje, da brezposelne osebe uporabljajo pri iskanju zaposlitve IKT, ocena deleža usposabljanja s področja IKT ipd.) ter splošno oceno vpliva (pozitivno, nevtralno).

Pri nekaterih podaktivnostih so se videli te horizontalne prednostne naloge upoštevali pri opredelitvi meril za izbor prijaviteljev, npr. pri izboru prijaviteljev za sofinanciranje usposabljanja in izobraževanja zaposlenih v sektorjih v preoblikovanju oz. perspektivnih sektorjih. Vlagatelji, ki so v svoje programe vključili evaluiranje in usposabljanje s področja informacijske družbe, so tako pridobili dodatne točke, posebej vzpostavljenega sistema preverjanja realizacije pa ni bilo.

5.4 SPODBUJANJE LOKALNIH PROGRAMOV ZAPOSLOVANJA

Spodbujalo se je sodelovanje lokalnih subjektov pri razvoju lokalnih okolij. Uporablja se pristop lokalnega partnerstva in posvetovanj s partnerji. Program naj bi prispeval k prepričanju socialne izključenosti in pospeševanju odpiranja novih delovnih mest na lokalni ravni.

Spodbujanje vključevanja lokalne skupnosti v pripravo in izvajanje programov zaposlovanja se je upoštevalo pri opredelitvi meril za izbor prijaviteljev. Tako je bilo merilo sofinanciranja lokalne skupnosti del meril pri izvedbi podaktivnosti Lokalni zaposlitveni programi, Pomoč za zaposlovanje dolgotrajno brezposelnih žensk, Projekti netržnih zaposlitvenih programov.

Naslednji vidik, ki se je pojavljal pri oblikovanju pogojev in meril za posamezne podaktivnosti, so območja z nadpovprečno stopnjo brezposelnosti. Pri tem opozarjamo, da se v poročilih ZRSZ o izvajanju ESS za posamezne podaktivnosti kot horizontalne prednostne naloge ne navaja *spodbujanje lokalnih zaposlitvenih programov*, temveč opredelitev *regionalni kriterij*. Uporaba tovrstnega merila in dodeljevanje dodatnih točk prijaviteljem, ki so delovali na območjih z nadpovprečno stopnjo brezposelnosti, je bila pogosta praksa pri pripravi javnih razpisov. Ob tem pa se je regionalni vidik v začetnih fazah dodatno odražal tudi v razmejitvi območij, za katera se je sofinanciranje zagotavljalo iz ESS. Tako so se nekatere podaktivnosti, financirane iz ESS, lahko izvajale samo na območjih z nadpovprečno stopnjo brezposelnosti. Izkušnje so pokazale, da takšno omejevanje ni vedno smiselno, še posebej ne v primerih, ko so ciljne skupine težje zaposljive brezposelne osebe, ki niso vezane samo na območja z nadpovprečno stopnjo brezposelnosti.

6.U INKOVITOST IZVAJALSKEGA SISTEMA PRI ZAGOTAVLJANJU USPEŠNOSTI PROGRAMA

V okviru konnega vrednotenja nismo vrednotili finančne učinkovitosti porabe finančnih sredstev ali primernosti višine subvencije. S političnega vidika je delež porabe sredstev pomemben, saj v javnosti prikaže, kako gospodarno država ravna z dodeljenimi sredstvi. Vendar pa realno tovrstni podatki ničeesar ne povedo o resničnosti uspehu.

O uspešnem programu namreč govorimo takrat, ko ta v okolju pusti pozitivne dolgoročne rezultate. V primeru ESS to pomeni pozitivne rezultate pri zmanjševanju brezposelnosti za tiste osebe, katerih zaposlitev je bila subvencionirana, oziroma ohranjanje zaposlitve in večinoma prilagodljivost zaposlenih, ki so bili vključeni v usposabljanje in izobraževanje. Uspešnost programa se lahko meri tudi po številu podjetij, ki so sodelovala v programih ESS in so v svoje delovne procese vključila težko zaposeljive osebe, s tem pa dala prispevek k procesu socialne vključenosti.

V okviru vrednotenja učinkovitosti porabe sredstev se vedno obravnava tudi vidik, ali bi se dalo z dodeljenimi sredstvi narediti več oziroma ali bi se dalo enak učinek doseči z manj finančnimi sredstvi. To v našem primeru pomeni, ali je bila višina subvencije ustrezna. S stališča gospodarnosti ravnanja z javnimi sredstvi je težje naravnano k nižjim subvencijam, vendar pa pri tem ne smemo zanemariti vidika delovanja podjetij. Zaposlitve omogočajo delodajalci, ki se obnašajo racionalno in profitno. Zato mora biti višina subvencij takšna, da podjetja spodbuja k sodelovanju v tovrstnih programih. Optimalna višina subvencije naj bi se določila na podlagi analize, ki upošteva vse zgoraj omenjene vidike.

Z vidika učinkovitosti spremljanja rezultatov in ciljev EPD so bile glavne slabosti naslednje:

- ni bilo narejene poglobljene kvalitativne analize učinkovitosti in relevantnosti podaktivnosti za ciljno skupino
- ni se ugotavljalo potrebne ciljne skupine
- ni se spremljala realizacija subvencij za vse ciljne skupine, ki so bile navedene v EPD
- podatek o trajnosti subvencioniranih zaposlitev še ni na razpolago, zato je težko ovrednotiti dolgoročno uspešnost subvencij. Glede na to, da se v mnogih primerih spremlja število vključenih in ne število vključenih oseb, je vprašanje, ali bo analiza trajnosti zaposlitev zajela vse udeležence ali samo tiste, ki so bili vključeni v aplikacijo apz.net..

Prav tako so v ciljnih EPD-ja posebej izpostavljene nekatere ciljne skupine, kot so ljudje s posebnimi potrebami in težavami za trg dela, osebe, ki jim grozi socialna izključitev, brezposelne ženske nad 40 letom starosti, brezposelne ženske s posebnimi potrebami, delavke z nižjimi kvalifikacijami v delovno intenzivnih panogah, ki jim grozi izguba zaposlitve, delavke v usposabljanju, se realiziranih vključenih za te ciljne skupine ni spremljalo. Prav tako v letnih poročilih o napredku niso zbrani podatki o vključenih po ciljnih skupinah, temveč po podaktivnostih, nam je ZRSZ konec oktobra 2008 posredoval podatke za tiste posamezne ciljne skupine, ki jih je mogoče pridobiti iz podatkovnih baz ZRSZ.

Preglednica 12: Vklju itve po izbranih ciljnih skupinah

Ciljna skupina	2004	2005	2006	2007	2004 - 2007
brezposelni					
vsi	9.043	9.741	9.925	4.007	32.716
od tega žensk	5.667	5.664	4.519	2.509	18.359
mladi do 25 let do 6 mesecev v evidenci BO	1.893	1.639	1.459	1.570	6.561
od tega žensk	962	771	516	837	3.086
dolgotrajno brezposelni	4.400	4.749	1.948	693	11.790
starejši od 50 let	312	363	774	265	1.714
invalidi	525	299	382	144	1.350
od tega žensk	296	155	149	70	670
samozaposleni	1.165	1.244	2.176	0	4.585
od tega žensk	428	448	801	0	1.677
I.in II. stopnja izobrazbe	4.452	6.398	3.562	3.198	17.610
od tega žensk	2.503	3.556	1.491	1.904	9.454
iskalec 1. zaposlitve	2.806	6.180	6.697	1.457	17.140
od tega žensk	1.754	3.745	3.095	857	9.451
zaposleni					
vsi	4.239	9.158	16.173	32.694	62.264
od tega žensk	1.467	3.663	6.580	12.900	24.610
vsi (BO + zaposleni)	13.282	18.899	26.098	36.701	94.980
od tega žensk	7.134	9.327	11.099	15.409	42.969

Vir: ZRSZ, oktober 2008

V za etnem obdobju izvajanja je bil skrbnik pogodbe na ZRSZ premalo aktivno vklju en v fazo na rtovanja podaktivnosti. ZRSZ je podaktivnost dobil v izvajanje s pogodbo in navodili. V letu 2005 skrbniki podaktivnosti niso poznali vloge strateških programskih dokumentov (EPD in programskega dopolnila).

Razpisni pogoji med posameznimi razpisi za iste ciljne skupine so se spreminjali na podlagi izkušenj iz preteklih razpisov (glede na uspešnost odzivnosti razpisa, pripombe prijaviteljev, izkušnje skrbnikov in podobno). Poglobljene analize razlogov, ki bi narekovali spremembe, niso bile narejene.

Promocija ESS je bila zagotovljena preko spletnih strani SVLRS, MDDSZ in ZRSZ. Na spletnih straneh so objavljene osnovne informacije o skladu in strateški dokumenti, ki dajejo podlago za rpanje sredstev, na spletni strani MDDSZ in ZRSZ pa so bili objavljeni še aktualni razpisi. ZRSZ je objavil tudi kratek pregled dosežkov pri izvajanju ukrepov 2.1, 2.2 in 2.4 EPD. Prav tako so bile za nekatere aktivnosti oz. podaktivnosti izdelane zloženke z osnovnimi informacijami.

Potencialni prijavitelji so za posamezni razpis informacije dobili v objavah razpisov oz. povabil v Uradnem listu, na spletnih straneh ZRSZ, pri kontaktnih osebah, navedenih v objavah razpisov oz. povabil, ter na obmo njih službah ZRSZ. Informativne delavnice za potencialne prijavitelje se niso izvajale.

Vklju ene brezposelne osebe so informacije o možnostih vklju evanja prejele na ZRSZ, vklju itev brezposelne osebe pa je bila narejena na podlagi zaposlitvenega na rta in predhodne ugotovitve smiselnosti vklju itve brezposelne osebe v program APZ.

Celoviti informacijski sistem, ki bi omogoal neposredni prenos podatkov med različnimi udeleženci, kot so končni upravičenec – ZRSZ, posredniško telo – MDDSZ, organ upravljanja – SVLR, plačilni organ – MF, ni učinkovito deloval. V obdobju 2004–2006 je v okviru ZRSZ obstajalo 7 različnih aplikacij, ki so delovale na različne načine ter bile med seboj nekompatibilne. Pogodbe, sklenjene od 1. 1. 2007, se vnašajo v aplikacijo APZ.net, ki omogoča spremljanje oseb po EMŠO, spremljanje podjetij pa po matični številki. S tem je omogočen dejanski pregled nad številom brezposelnih oseb, ki so vključene v program. Preverjanje trajnosti zaposlitev za vključene v aktivnost poteka preko izmenjave podatkov o zdravstvenem zavarovanju. Še vedno pa ni jasno, na kakšen način bo vzpostavljena interakcija med informacijskim sistemom ISARR, ki deluje na ravni celotne kohezijske politike, in aplikacijo APZ.net.

Ker namerava MDDSZ izvesti vrednotenje sistema za celotno APZ, v okviru tega vrednotenja nismo preučevali učinkovitosti in kompleksnosti izvajalskega sistema.

Vendar pa smo opazili, da je prihajalo do velikega števila kontrol na terenu, ki so jih izvajale različne institucije (ZRSZ, MDDSZ, SVLR, MF), kar je povzročalo nejevoljo koristnikov. Negativni vpliv takšnega ravnanja lahko pripelje do upada interesa podjetij za sodelovanje v aktivnostih ESS. Ravno tako je potrebno upoštevati stroške, ki nastanejo zaradi kontrol (fotokopije, plačila kontrolorjev na terenu – plačila, dnevnice, potni stroški). Ne želimo si, da bi bili stroški upravljanja sistema, preračunani na posamezno podjetje, višji kot sama subvencija. Ravno tako je z vidika podjetja učinkovito, da administriranje projekta za podjetje predstavlja višji strošek (denarno izražena poraba časa) kot pa vpeljevanje brezposelne osebe v delovni proces ter strošek njenega dela.

7. ZAKLJU KI IN PRIPORO ILA

V okviru vrednotenja smo preu ili dvanajst razli nih sklopov oziroma podaktivnosti, ki so se izvajale v okviru EPD v letih od 2004 do 2008.

Preglednica 13: Sklopi podaktivnosti, ki so bili predmet vrednotenja

Vsebinski sklop	Podaktivnost
1. sklop	2.4.1.1 in 2.4.2.1 usposabljanje in izobraževanje zaposlenih
2. sklop	2.4.4.2 in 2.4.4.3 starejši
3. sklop	2.2.2.2 in 2.2.2.7 ženske
4. sklop	2.2.2.3 netržni; 2.2.2.6 neprofitni
5. sklop	2.2.1.2, 2.2.2.4 in 2.2.2.5 invalidi
6. sklop	2.1.1.1 institucionalno usposabljanje
7. sklop	2.1.1.2 usposabljanje na delovnem mestu
8. sklop	2.2.1.1 projektno u enje za mlajše odrasle (PUM)
9. sklop	2.1.2.1 formalno izobraževanje
10. sklop	2.1.2.2 nacionalne poklicne kvalifikacije (NPK)
11. sklop	2.4.4.1 lokalni zaposlitveni programi
12. sklop	2.4.3.2 spodbujanje podjetništva

Na osnovi pregledanega lahko zaključimo, da je bila Slovenija uinkovita pri realizaciji uinkov, predvidenih v Enotnem programskem dokumentu za obdobje 2004–2006, saj je v veini primerov najmanj dosegla ciljne vrednosti kazalnikov. Vendar pa je pri tem potrebno poudariti, da se v visoki realizaciji zrcali na in obravnavanja podatkov, in sicer:

- se podatki v kazalnikih nanašajo na vklju itve in ne na osebe
- se vklju itev osebe, ki spada v dve ali ve ciljnih skupin, obravnava v vseh ciljnih skupinah

Slovenija je v okviru 2.1, 2.2 in 2.4 ukrepov druge prednostne naloge EPD za obdobje 2004–2006 sledila in uradno spremljala le izvrševanje horizontalnega cilja zagotavljanja enakih možnosti za ženske. Pri tem je postavljala ciljne vrednosti, da morajo biti ženske v vseh podaktivnostih zastopane v najmanj petdesetih odstotkih oz. trideset odstotkov med samozaposlenimi, kakor tudi izvajala podaktivnosti, ki so bile izključno namenjene ženskam. eprav za ostale deprivilirane oziroma ranljive skupine kazalniki niso bili postavljeni, je program vklju eval tudi starejše, mlade, dolgotrajno brezposelne osebe oz. širše težje zaposljive.

Z vidika doseganja horizontalnega cilja zagotavljanja enakih možnosti za ženske lahko zaključimo, da je bila Slovenija uinkovita pri realizaciji zastavljenih uinkov, saj so ciljne vrednosti kazalnikov presežene. Vendar pa je potrebno poudariti, da podatek govori o vklju itvah in ne osebah.

Z vidika, da si je Slovenija v okviru EPD zastavila štiri horizontalne cilje, ne pa tudi kazalnikov za spremljanje uresni evanja treh od štirih ciljev, je bil EPD program neu inkovit.

V tem trenutku je preuranjeno podajati vrednostne sodbe o uspešnosti programa, saj podatki o trajnosti zaposlitev še niso na razpolago. Potrebno je izpostaviti, da predstavlja obdobje izvajanja kohezijske politike v letih 2004–2006 u no obdobje, kjer so vse institucije testirale izvajanje ESS in se u ile na lastnih napakah. Iz sprememb med posameznimi razpisi in na osnovi razgovorov s predstavniki kon nega uprave enca kot tudi posredniškega

telesa je razvidno, da se udeleženci zavedajo pomanjkljivosti ter so samokritični, da imajo konstruktivni pristop k delu in želijo pomanjkljivosti odpraviti ali vsaj omiliti.

V spodnjih zaključkih bomo izpostavili le glavne slabosti oziroma pomanjkljivosti, za katere menimo, da jih je potrebno v novem finančnem obdobju izboljšati.

7.1 FAZA NAČRTOVANJA IN FAZA OPERACIONALIZACIJE

Elementi programov aktivne politike zaposlovanja so se vključevali neselektivno (brez predhodne analize primernosti vključevanja posameznih aktivnosti APZ v ESS).

PRIPOROČILO

ESS rešitve naj bodo nadgradnja ali dodana vrednost ustaljenim ukrepom in programom v okviru nacionalne politike zaposlovanja in ne samo njen podaljšek. Programe, ki se financirajo iz ESS, je zato potrebno zadrževati v manjšem, dobro ciljanem obsegu, tako da se vanje lahko vključujejo relativno homogene skupine brezposelnih. Osredotočajo naj se k reševanju najaktualnejših problemov in naj bodo prilagojeni specifičnim potrebam ciljnih skupin in/ali lokalnim potrebam trga (tailor made). Zato naj bodo aktivnosti manj, te pa fleksibilnejše in bolj ciljno usmerjene.

PRIPOROČILO

MDDSZ naj zaradi raznovrstnosti obravnavane problematike, ciljnih skupin in podaktivnosti uvede vrednotenje kot redno preko izvajanja in upravljanja ESS. Vrednotenja naj bodo ciljno ali problemsko usmerjena, v manjšem obsegu in namenjena temu, da se lahko ugotovitve in priporočila udejanjijo čim hitreje. Tovrstna vrednotenja bodo dopolnilo obsežnejšim vrednotenjem, ki jih bo v novem finančnem obdobju izvajal Organ upravljanja.

Ciljne vrednosti kazalnikov so bile postavljene prenizko, saj so realizirane vrednosti ponekod tudi 1000 in večkrat večje. Med letnimi poročili prihaja do odstopanj med podanimi številkami tudi zaradi neskladnega upoštevanja posameznih izvornih podatkov.

PRIPOROČILO

Na začetku izvajanja programa je potrebno podati jasno definicijo kazalnika, kaj vse posamezni kazalnik zajema, in potem raje spreminjati presečni datum zajemanja kazalnika kot pa njegovo vsebino.

Kazalniki niso postavljeni za vse ciljne skupine oziroma vse skupine uprave, čeprav so ti eksplicitno navedeni v splošnem ali specifičnih ciljih. To pomeni, da ne moremo v celoti izmeriti doseganja ciljev EPD za raven druge prednostne naloge.

Eden od specifičnih ciljev govori o ustvarjanju kakovostnih delovnih mest. Evropski socialni sklad je namenjen loveškemu virom, zato je v ospredju posameznik (brezposelni, zaposleni itd.) in ne delovno mesto. Govorimo o številu (povečanju) zaposlitev. Kategorije, kot so *kakovostno delovno mesto*, *povečanje prilagodljivosti delavcev*, je težko meriti, saj bi bilo potrebno določiti parametre za kakovost in prilagodljivost.

PRIPORO ILO

Postavijo naj se jasni in enostavni kazalniki za ciljne skupine upravi encev, brez nepotrebnih pridevnikov, ki zahtevajo podrobnejša pojasnila.

7.2 FAZA IMPLEMENTACIJE

Sistem spremljanja in nadzora naj omogoča dokumentirano sled izvajanja posamezne podaktivnosti, saj bi se s tem ognili problemu izgube zgodovinskega spomina zaradi menjave kadrov. Posebno pomembno je dokumentiranje razlogov, ki so pripeljali do sprememb navodil, ciljnih skupin itd. v razpisih.

PRIPORO ILO

Sistem spremljanja in nadzora naj vsebuje tudi dokumentirane razloge za spremembe med posameznimi razpisi (ti naj bi temeljili na analizah in vrednotenjih uspešnosti posameznih podaktivnosti).

Opaziti je bilo veliko število kontrol na terenu pri konnem porabniku, ki so jih opravljale različne institucije (ZRSZ, MDDSZ, SVLR, MF). Tako intenzivno kontroliranje odvrača konne porabnike od sodelovanja pri projektih, financiranih iz ESS.

PRIPORO ILO

Vrednotenje sistema, ki ga na terenu MDDSZ, naj preuči razloge in potrebe po izvajanju kontrol na terenu različnih institucij in poda priporočila za poenostavitev sistema.

Zaključke, ki izhajajo iz analize posameznih podaktivnosti, prikazujemo v spodnji tabeli. Program je pozitivno prispeval k izboljšanju zaposlitvenih možnosti ranljivih ciljnih skupin. Za vse udeležence je bil to pilotni program, zato so znanja in pridobljene izkušnje velika priložnost za korektivne ukrepe in pripravo izboljšanih razpisov v novi finančni perspektivi.

PREDNOSTI	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> - izboljšanje zaposlitvenih možnosti ranljivih ciljnih skupin (osipnikov, invalidov, starejših itd.) - pridobljeno znanje, izkušnje z izvajanjem podaktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> - negotovanje glede na razpoložljiva finančna sredstva, ne pa glede na potrebe na trgu (na potrebe ciljnih skupin) in ne za celotno obdobje - nepoglobljena kvalitativna analiza učinkov podaktivnosti in ustreznosti podaktivnosti za posamezno ciljno skupino - nenatančna terminologija, predvsem pri definicijah ciljnih skupin (neprofitni delodajalci, sektorji v prestrukturiranju/preoblikovanju in podobno) - kompliciranost izvedbe podaktivnosti – veliko število akterjev (primer PUM) - spreminjanje navodil med razpisi v okviru istih podaktivnosti - menjava skrbnikov - napačne interpretacije pravil

	upravi enosti izdatkov - kompleksno administrativno upravljanje projektov za izvajalce
PRILOŽNOSTI	NEVARNOSTI
- izvedba celovitih projektov, ki bi omogo ali trajnejše in u inkovitejše vklju evanje ranljivih ciljnih skupin - izboljšanje procesa na rtovanja in spremljanja u inkov - okrepitev sodelovanje med razli nimi nivoji upravljanja programa.	- nadaljevanje z že preizkušeno izvedbo

PRIPORO ILO

Ob pripravi razpisov v novi finan ni perspektivi priporo amo, da

- se razpis na rtuje na osnovi potreb na trgu in potreb ciljne skupine: programi usposabljanja naj bodo oblikovani glede na potrebe uporabnikov storitev Zavoda za zaposlovanje (brezposelnih in delodajalcev) – zato je potrebno pripraviti razpise, ki omogo ajo projektni prostop in pripravo t. i. »tailor made« programov usposabljanja
- se doba izvajanja projektov podaljša (na primer na obdobje 3 let), razpisi naj bodo odprti za vse obdobje z vnaprej navedenimi roki odpiranja ponudb
- da se definira celotna ciljna skupina, potem pa se za vsak razpis pove, kateri predstavniki iz celotne ciljne skupine so upravi eni do pomo i
- da se predvidi izvajanje rednih analiz u inkov podaktivnosti in ustreznosti podaktivnosti za posamezno ciljno skupino
- da se uvede spremljanje trajnosti zaposlitev
- da se kot promocijske aktivnosti uvedejo delavnice za prijavitelje s podrobnejšimi informacijami in razlagami o razpisu, njegovih pogojih in obveznostih, ki jih bodo imeli prijavitelji v primeru odobritve, promocijski filmi in druge atraktivne rešitve – okrogle mize o problematiki, strokovne razprave o posameznih ukrepih (zaposlovanje invalidov, starejših ...), kjer lahko pripravljavci razpisov dobijo koristne informacije pred objavo, skupne akcije socialnih partnerjev ipd.

V okviru druge prioritete (ukrepov 2.1, 2.2, 2.4) EPD je Slovenija kot instrument izvajanja aktivnosti ESS uporabljala le subvecije. Dokler ne bo izvedena poglobljena analiza trajnosti subvencioniranih zaposlitev, je preuranjeno govoriti o uspešnosti ali neuspešnosti instrumenta. Vendar pa je dejstvo, da ima Slovenija v primerjavi s povpre jem v EU relativno nizko brezposelnost in da imamo v strukturi brezposelnih oseb najve je število dolgotrajno brezposelnih, ki težko najdejo zaposlitev, zato je vredno razmisliti o celovitejši obravnavi posamenega subjekta. Razli ne oblike subvencij zaposlitev lahko ohranijo stik delavca z zaposlenimi. A subvecije morajo biti kratkotrajne, spremljane, možnost njihovega pridobivanja pa le pogojna in vezana na potrebe lokalnih trgov (usklajenost z regionalnimi razvojnimi programi, sektorskimi politikami ...) ali specifi nih ciljnih skupin.

PRIPOROČILA

Ob pripravi razpisov v novi finančni perspektivi naj se upošteva sledeče:

- Sredstva ESS so lahko namenjena reševanju tistih problemov, ki jih ne moremo rešiti s tradicionalnimi/rednimi programi aktivne politike zaposlovanja.
- Omogočati naj se partnerski pristop in sodelovanje različnih akterjev, ki jih tematika zadeva (sindikati, podjetja, lokalne oblasti, nevladni sektor, izobraževalne institucije ipd).
- Iščejo naj se inovativne, drugačne rešitve in povezujejo različne aktivnosti, od svetovanja, teoretičnega in praktičnega usposabljanja, integriranja v družbo, zagotavljanje varstva ...

Pred Slovenijo je novo finančno obdobje in s tem novi izzivi in možnosti, zato lahko pričakujemo, da bomo pilotno testirali nekaj novih, inovativnih instrumentov, ki bodo reševali specifične probleme ciljnih skupin. Filozofija ESS je temu vsekakor naklonjena.

PRILOGA 1 - ANALIZA POSAMEZNIH PODAKTIVNOSTI

UKREP 2.1 – Razvoj in krepitev aktivnih politik trga dela

AKTIVNOST	PODAKTIVNOST
2.1.1 USPOSABLJANJE, NAMENJENO POVE ANJU USPOSOBLJENOSTI BREZPOSELNIH	2.1.1.1 INSTITUCIONALNI PROGRAMI USPOSABLJANJA
	2.1.1.2 USPOSABLJANJE NA DELOVNEM MESTU IN INTEGRIRANI PROGAMI ZAPOSLOVANJA
2.1.2 IZOBRAŽEVANJE BREZPOSELNIH	2.1.2.1 FORMALNO IZOBRAŽEVANJE
	2.1.2.2 NACIONALNE POKLICNE KVALIFIKACIJE

I. OSNOVNI PODATKI O UKREPU/AKTIVNOSTI/PODAKTIVNOSTI EPD	
UKREP	2.1 RAZVOJ IN KREPITEV AKTIVNIH POLITIK TRGA DELA
Aktivnost EPD	2.1.1 Usposabljanje, namenjeno pove anju usposobljenosti brezposelnih
Kontaktna oseba	Dragomila Šeško tel. 01 / 479 02 97, dragomila.sesko@ess.gov.si
Naziv javnega razpisa/programa	Programi institucionalnega usposabljanja (Pomo pri na rtovanju poklicne poti in iskanju zaposlitve, Klub za iskanje zaposlitve, Izpopolnjevanje in usposabljanje)
Dokumentacija	Letno poro ilo Koriš enje sredstev ESS za leto 2004, 2005, 2006, 2007; kon ni upravi enec ZRSZ Letno poro ilo o izvajanju EPD za leto 2004, 2005, 2006, 2007 JR za izbor izvajalcev delavnic »Informacijski centri iskalcev zaposlitve«, Ur. list RS št. 78 / 19. 08. 2005 JR za izbor programov infomiranja in motiviranja in programov izpopolnjevanja in usposabljanja ter izvajalcev teh programov za leti 2003 in 2004, Ul. list RS št. 109 / 13. 12. 2002 JR za izbor izvajalcev za izvajanje aktivnosti Pomo pri na rtovanju poklicne poti in iskanju zaposlitve ter izvajanje aktivnosti Institucionalnega usposabljanja, Ul. list RS št. 40-41 / 22. 4. 2005
Namen	Podaktivnost zajema tri sklope: Pomo pri na rtovanju poklicne poti in iskanju zaposlitve predstavlja seznanitev z elementi u inkovitega nastopanja na trgu dela ter pridobitev temeljnih veš in za aktivno in u inkovito iskanje zaposlitve. Vklju uje tudi motiviranje in usposobitev oseb za aktivnejši pristop k reševanju lastne brezposelnosti, pridobitev informacij o možnostih izobraževanja ter zaposlovanja na trgu dela, aktivno iskanje zaposlitve in pridobivanje vseh za to potrebnih informacij, znanj in veš in. V letu 2005 so ta sklop nadomestile delavnice Informacijski centri iskalcev zaposlitve . Klub za iskanje zaposlitve je skupinska oblika dela z brezposelnimi, ki imajo jasen cilj: im prej dobiti zaposlitev, ki je za iskalca glede na trenutne razmere najbolj ustrezna. Oseba se vklju i v program na podlagi izdelanega zaposlitvenega na rta. Usposabljanje in izpopolnjevanje obsega razne te aje, predavanja, seminarje in druge programe usposabljanja za pridobivanje dodatnih ali poglobljanje pridobljenih znanj, spretnosti in sposobnosti, ki udeležence usposobijo za opravljanje razli nih del in nalog ter tako pove ujejo njihove zaposlitvene možnosti. Program se izvaja v skladu z zaposlitvenim na rtom osebe.
Cilji	Cilji podaktivnosti so izboljšati prilagodljivost iskalcev zaposlitve na trgu delovne sile in motivirati ter pove ati zaposlitvene možnosti iskalcev zaposlitve.
Predmet razpisa/programa	Programi institucionalnega usposabljanja so po posameznih sklopih pokrivali stroške izvajalcev posameznih programov in pravice brezposelnih oseb, ki so bile vklju ene v programe na osnovi zaposlitvenega na rta.
Ciljna skupina	Težje zaposljive brezposelne osebe (za sofinanciranje iz ESS).
Upravi eni vlagatelji/izvajalci	Izbor izvajalcev posameznih sklopov je potekal na osnovi javnega razpisa oz. v skladu z zakonom o javnih naro ilih.
Razpisana sredstva	
Horizontalne teme	

Kazalniki	Število vklju itev									
		Pomo pri n. pokl.poti			Klubi za isk. zap.			Izpop. in uspos.		
	leto	Na rt.	Real.	%	Na rt.	Real.	%	Na rt.	Real.	%
	Vir: Poro ilo ZRSZ o izvajanju EPD za leto 2004, 2005, 2006, 2007	2004	500	387	77,4	1.102	732	66,4	3.143	908
	2005	2.100	2.078	98,95						
Obdobje razpisa/ programa	Posamezni sklopi podaktivnosti so se izvajali razli no dolgo. V letu 2004 je vklju evanje potekalo v vseh treh sklopih, v letu 2005 pa samo še v delavnice Informacijski centri iskalcev zaposlitve. Ostali sklopi so se financirali iz integralnega prora una. Izpla ila so potekala še v letu 2006 na osnovi pogodbe za leto 2005-2007.									
II. RAZGOVOR										
1. Proces na rtovanja	Proces na rtovanja v letu 2004 ni bil povsem usklajen. Z MDDSZ je bila pogodba za vse tri sklope podpisana 29. 7. 2004, navodila 1 in 2 za izvajanje procesa in financiranje pa so bila pripravljena kasneje. Kasneje so bili k osnovni pogodbi sklenjeni še aneksi.									
2. Izvajanje	Izvajanje v letu 2004 je potekalo kratko obdobje, saj so lahko obmo ne službe šele v za etku septembra za ele vklju evati udeležence, za katere se aktivnosti financirajo iz ESS. Predhodne vklju itve so bile financirane samo iz nacionalnih sredstev. Izbor izvajalcev je bil narejen z JR že v letu 2002 za obdobje 2003 in 2004. Kasneje so bili izvedeni novi razpisi za izbor izvajalcev, pri emer so bile vsebine, ure trajanja ipd. vsaki bolj dodelane. Izvajalci programov so bili izbrani za vsako obmo no službo posebej. Napovitve udeležencev v programe so potekale na osnovi zaposlitvenega na rta.									
3. Spremljanje										
3.a Monitoring sistem	Za vnos podatkov je služila aplikacija »stara priprava«, ki je omogo ala izpisovanje pogodb in vklju evala tudi zahteve glede ESS. 1 oseba = 1 projekt. Spremljanje izvajanje podaktivnosti je bilo precej zahtevno, saj so bile pogodbe za izvedbo programov in delavnic sklenjene z množico izvajalcev, po drugi strani pa je potekalo še spremljanje za vsako vklju eno brezposelno osebo.									
3.b Sistem poro anja	Zaradi ESS se program dela in potek vklju evanja za udeležence programa ni spremenil. Od strokovnih delavcev na obmo nih službah in izvajalcev pa je to zaradi ro nega izpolnjevanja obrazcev zahtevalo ve administrativnega dela (aplikacija še ni omogo ala izpisov). Glede finan nih transakcij se je izpostavilo redno - mese no izpla evanje ra unov izvajalcem in 2x mese no izpla evanje pravic udeležencem (vir: poro ilo zavoda za leto 2004).									
3.c Analiza uspešnosti	Spremljanje uspešnosti je potekalo na osnovi pregleda prehodov na zaposlitve vsakih 6 mesecev. Posebne analize niso bile narejene, odlo itev MDDSZ pa je bila, da se del podaktivnosti ne izvaja ve s podporo ESS.									
4. Promocijske aktivnosti										
5. Drugo										

I. OSNOVNI PODATKI O UKREPU/AKTIVNOSTI/PODAKTIVNOSTI EPD				
UKREP	2.1 RAZVOJ IN KREPITEV AKTIVNIH POLITIK TRGA DELA			
Aktivnost EPD	2.1.1 Usposabljanje, namenjeno pove anju usposobljenosti brezposelnih oseb 2.1.1.2 USPOSABLJANJE NA DELOVNEM MESTU IN INTEGRIRANI PROGRAMI ZAPOSLOVANJA			
Kontaktna oseba	Dragomila Šeško tel. 01 / 479 02 97, dragomila.sesko@ess.gov.si			
Naziv javnega razpisa/programa	leto 2004: ni javnega poziva, informacije so delodajalci dobili neposredno na uradih za delo, kjer je bilo promocijsko gradivo javni poziv delodajalcem za obdobje 2005-2007 (11. 7. 2005) javno povabilo delodajalcem za obdobje 2005-2007 (28. 3. 2006); novo javno povabilo je nadomestilo prejšnje povabilo javno povabilo delodajalcem za leto 2007 (5. 6. 2007) sprememba javnega povabila s istopisom (19. 7. 2007)			
Dokumentacija	javna povabila, informacije, objavljene na spletni strani ZRSZ Poro ilo ZRSZ za leto 2005, 2006 in 2007 Letno poro ilo EPD za leto 2005, 2006 in 2007			
Namen	Pospeševanje zaposlovanja in ponovne delovne integracije oseb, katerih obstoje a znanja, veš ine, spretnosti in delovne izkušnje ne omogo ajo neposredne zaposlitve ali ohranitve zaposlitve.			
Cilji	Pove anje zaposljivosti brezposelnih oseb s pomo jo dviga njihove usposobljenosti, tako da njihove spretnosti, znanja in sposobnosti ne bodo ve predstavljale morebitne ovire za zaposlitev in poklicni razvoj posameznika.			
Predmet razpisa/programa	<ul style="list-style-type: none"> - vklju evanje oseb v delovne procese na podlagi programa usposabljanja na konkretnem delovnem mestu ali delovnem podro ju pri delodajalcu, da bi se usposobili za konkretno delo - širjenje kompetenc brezposelnih oseb in razvoj njihovih zmožnosti 			
Ciljna skupina	<ul style="list-style-type: none"> - brezposelni mladi pred iztekom 6 mesecev in odrasli pred iztekom 12 mesecev brezposelnosti - dolgotrajno brezposelni - brezposelni, stari ve kot 50 let - brezposelni brez izobrazbe in kvalifikacij <p>Ciljne skupine se v posameznih letih spreminjajo: v letu 2006 so imeli prednost delodajalci, ki so usposabljali za deficitarne poklice.</p>			
Upravi eni vlagatelji /izvajalci	delodajalci (posamezne omejitve po posameznih letih in pozivih)			
Razpisana sredstva				
Horizontalne teme				
Kazalniki	Število vklju itev			
	Leto	Na rtovano	Realizirano	Delež %
	2004	761	1.331	174,9
	2005	2.500	1.565	62,6
	2006	2.700	2.694	99,8
	Skupaj	5.961	5.590	93,8
Obdobje razpisa/programa				

II. RAZGOVOR	
1. Proces na rtovanja	Podaktivnost je izvajal Zavod RS za zaposlovanje na podlagi pogodbe, sklenjene med MDDSZ in ZRSZ, in na podlagi navodila nosilca prora unske postavke kon nemu upravi encu o izvajanju in sofinanciranju podaktivnosti. V pogodbi in navodilu je bilo dolo eno na rtovano število vklju enih, razpoložljiva finan na sredstva za izvedbo podaktivnosti, datum za etka in konca izvajanja podaktivnosti, obdobje izpla il, upravi eni stroški, na in spremljanja in poro anja ipd.
2. Izvajanje	CS izvede javni poziv. Vklju evanje brezposelnih oseb poteka na podlagi zaposlitvenega na rta na OS.
3. Spremljanje	
3.a Monitoring sistem	obstoje e aplikacije, od leta 2007 aplikacija APZ.net
3.b Sistem poro anja	sistem spremljanja in poro anja, opredeljen že v Vladnem programu in v katalogu APZ
3.c Analiza uspešnosti	MDDSZ in Zavod nista izvajala analize uspešnosti razpisa/podaktivnosti.
4. Promocijske aktivnosti	- brezposelne osebe so informacije prejele na OS - zloženke
5. Drugo	

I. OSNOVNI PODATKI O UKREPU/AKTIVNOSTI/PODAKTIVNOSTI EPD	
UKREP	2.1 RAZVOJ IN KREPITEV AKTIVNIH POLITIK TRGA DELA
Aktivnost EPD	2.1.2 Izobraževanje brezposelnih
	2.1.2.1 FORMALNO IZOBRAŽEVANJE
Kontaktna oseba	Miša Hrovath Derganc tel. 01 / 479 09 94, misa.derganc@ess.gov.si Iris Lojevec tel. 01 / 479 09 95, iris.lojevec@ess.gov.si
Naziv javnega razpisa/programa	Program izobraževanja in pridobitve certifikatov o nacionalnih poklicnih kvalifikacijah za brezposelne osebe »Program 10.00+« za šolsko leto 2004/2005, 2005/2006, 2006/2007
Dokumentacija	»Program 10.000+« za šolsko leto 2004/2005, 2005/2006, 2006/2007 Poročilo ZRSZ o koriščenju sredstev ESS za leto 2004, 2005, 2006, 2007 Letno poročilo o izvajanju EPD v RS za leto 2004, 2005, 2006, 2007
Namen	Program izobraževanja brezposelnih oseb je program, s katerim država Slovenija omogoča brezposelnim osebam vključitev v izobraževanje po javno veljavnih programih, da bi se povečale njihove zaposlitvene možnosti. Program omogoča pridobitev osnovne izobrazbe, srednje izobrazbe (poklicne, splošne in strokovne), višje strokovne izobrazbe ter visoke strokovne in univerzitetne izobrazbe ter vključitev v javno veljavne izobraževalne programe za odrasle, ki prispevajo k ponovnemu socialnemu vključitvi evanju ciljnih skupin.
Cilji	Cilji »Programa 10.000+«: <ul style="list-style-type: none"> - povečanje zaposljivosti brezposelnih oseb - dvig izobrazbene in kvalifikacijske ravni - zmanjšanje poklicnega strukturnega neskladja.
Predmet razpisa/programa	»Program 10.000+« vsako leto posebej podrobno opredeljuje, kateri stroški se sofinancirajo iz ESS. ZRSZ pokriva stroške pravic udeležencev formalnega izobraževanja, MŠŠ pa stroške izvajanja programa.
Ciljna skupina	»Program 10.000+« vsako leto podrobno opredeli prednostne ciljne skupine ter stroške, ki se financirajo iz ESS. 2004/2005: Program je prednostno namenjen vsem brezposelnim osebam brez poklicne oz. strokovne izobrazbe in vsem ženskam (financiranje iz ESS). 2005/2006: Program je prednostno namenjen vsem brezposelnim osebam brez poklicne oz. strokovne izobrazbe in vsem brezposelnim osebam s poklicno in strokovno izobrazbo, ki na tem področju ne morejo dobiti zaposlitve in so pri ZRSZ prijavljene več kot 6 mesecev. Iz ESS se financirajo: stroški pravic oseb, vključitvi v OŠ za odrasle, stroški pravic oseb, vključitvi v formalne programe izobraževanja do vključitvi na srednješolskega nivoja. 2006/2007: Program je namenjen: <ul style="list-style-type: none"> - vsem brezposelnim osebam brez poklicne oziroma strokovne izobrazbe – brez akademske dobe, - brezposelnim osebam s poklicno oziroma strokovno izobrazbo, ki se vključujejo v izobraževanje za pridobitev drugega poklica, s poudarkom na tehničnih in naravoslovnih smereh – brez akademske dobe,

	<ul style="list-style-type: none"> - brezposelnim osebam s poklicno in strokovno izobrazbo, ki na tem področju ne morejo dobiti zaposlitve in so pri Zavodu RS za zaposlovanje prijavljene ve kakor šest mesecev, - osebam, ki jim je delovno razmerje prenehalo kot presežnim delavcem zaradi poslovnih razlogov, ste aja, likvidacije delodajalca ali prisilne poravnave in so imele z delodajalcem sklenjeno pogodbo o izobraževanju (*v tem primeru se jim krijejo preostali stroški programa izobraževanja). <p>S sredstvi Evropskega socialnega sklada in lastne udeležbe k ESS bodo sofinancirani stroški izvedbe programa in <u>pravice vklju enih oseb v programih za pridobitev formalne izobrazbe od osnovne šole za odrasle do vklju no srednješolskega nivoja.</u></p> <p>Temeljni pogoj za vklju itev v izobraževanje je zaposlitveni na rt (svetovalec zaposlitve) in osebni na rt izobraževanja, ki ga pripravi izobraževalna organizacija – izvajalec za nižje poklicno in srednješolsko izobraževanje na podlagi uspešnega nadaljevanja izobraževanja iz preteklega šolskega leta.</p>																								
Upravi eni vlagatelji/izvajalci	Izvajalci izobraževanja odraslih, ki so vpisani v razvid pri MŠŠ.																								
Razpisana sredstva Vir: Poro ilo ZRSZ o izvajanju EPD za leto 2004, 2005, 2006, 2007	Za leto 2004: 317.058.900,00 SIT Za leto 2005: 529.461.164,79 SIT Za leto 2006: 1.050.316.768,34 SIT Za leto 2007: 7.928.559,51 EUR																								
Horizontalne teme																									
Kazalniki Vir: Poro ilo ZRSZ o izvajanju EPD za leto 2004, 2005, 2006, 2007	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th colspan="4" style="text-align: left;">Število vklju itev</th> </tr> <tr> <th style="width: 15%;">Leto</th> <th style="width: 20%;">Na rtovano</th> <th style="width: 20%;">Realizacija</th> <th style="width: 45%;">Delež %</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2004</td> <td>4.607</td> <td>3.945</td> <td>85,63</td> </tr> <tr> <td>2005/06</td> <td>4.574</td> <td>3.074</td> <td>67,2</td> </tr> <tr> <td>2006</td> <td>4.200</td> <td>1.131</td> <td></td> </tr> <tr> <td>2007</td> <td>4.410</td> <td>2.898</td> <td>65,71</td> </tr> </tbody> </table>	Število vklju itev				Leto	Na rtovano	Realizacija	Delež %	2004	4.607	3.945	85,63	2005/06	4.574	3.074	67,2	2006	4.200	1.131		2007	4.410	2.898	65,71
Število vklju itev																									
Leto	Na rtovano	Realizacija	Delež %																						
2004	4.607	3.945	85,63																						
2005/06	4.574	3.074	67,2																						
2006	4.200	1.131																							
2007	4.410	2.898	65,71																						
Obdobje razpisa/programa	Program se izvaja za vsako šolsko leto posebej.																								
II. RAZGOVOR																									
1. Proces na rtovanja	<p>Osnova za izvajanje podkativnosti Formalno izobraževanje je sprejet »Program 10.000+«, ki ga vsako šolsko leto skupaj pripravita MDDSZ in MŠŠ, potrdi pa ga Vlada RS. Pri pripravi programa so do leta 2006 sodelovali tudi partnerji (Gospodarska in Obrtna zbornica, Andragoški center, Ministrstvo za gospodarstvo ...).Program opredeljuje za posamezno šolsko leto cilje, ciljne skupine, pogoje za vklju itev, vrste programov, pravice vklju enih oseb ter njihove obveznosti, stroške izvajanja programov in njihovo financiranje ipd. Pri oceni potreb za vklju itev v formalno izobraževanje potrebe na trgu dela regionalno preverijo obmo ne službe zavoda. Pri na rtovanju pa se upošteva že vklju ene brezposelne osebe v prejšnjem letu izobraževanja.</p> <p>V letu 2004, ko je bil program za šolsko leto 2004/2005 sprejet, je prišlo do naknadne odlo itve, da se program vklju i v izvajanje v okviru EPD. Pri izvajanju te aktivnosti gre še za eno razliko med »Programom 10.000+« in izvajanjem EPD. Prvi na rtuje za šolsko leto, drugi pa za koledarsko leto.</p> <p>Osnova za zagon aktivnosti ZRSZ je podpis pogodbe med MDDSZ in ZRSZ.</p>																								

2. Izvajanje	<p>Postopek vklju evanje brezposelnih oseb, ki ustrezajo vsakoletnim opredelitvam ciljnih skupin za financiranje iz ESS, se pri ne z ugotovitvijo smiselnosti vklju itve brezposelne osebe v program APZ, ki ga na pobudo strokovnega delavca Zavoda ali brezposelne osebe same izvede strokovni tim Zavoda, nadaljuje pa se s pripravo zaposlitvenega na rta in predloga vklju itve v program. Na osnovi osebnega na rta izobraževanja oz. dokumenta, ki dolo a izpitne obveznosti kandidata za teko e šolsko leto, se pripravi in podpiše pogodba o vklju itvi osebe v program.</p> <p>MŠŠ objavi Razpis za vpis odraslih v programe izobraževanja v posameznem šolskem letu. MŠŠ izbere tudi izvajalce programov, ki so vpisani v razvid izvajalcev javno veljavnih programov vzgoje in izobraževanja pri MŠŠ. Pogodbe z izvajalci usposabljanja so lahko sklenjene z Zavodom za zaposlovanje, e stroška izvedbe ni prevzelo že MŠŠ.</p> <p>Vse pogodbe z brezposelnimi osebami, ki se vklju ijo v formalno izobraževanje, pa sklepa ZRSZ za vsako leto posebej. Pomo je namenjena pridobitvi poklica oz. izobrazbe, zato se pri na rtovanju upoštevajo tudi vklju ene osebe v predhodnem obdobju. Brezposelne osebe se vklju ujejo bodisi v oddelke za brezposelne osebe bodisi individualno.</p> <p>Kot pomanjkljivost pri izvajanju sistema je bilo navedeno pozno izpla evanje pravic.</p>
3. Spremljanje	
3.a Monitoring sistem	<p>V za etku je bila uporabljena aplikacija Priprava, nato APZ.net. Monitoring je potekal tudi na kraju samem, pri izvajalcih, udeležencih in obmo nih službah.</p>
3.b Sistem poro anja	<p>Po mnenju skrbnic je sistem poro anja in preverjanja poro il precej zapleten, na kar v za etku niso bili pripravljeni.</p>
3.c Analiza uspešnosti	<p>Vklju evanje v programe ni vedno dosegalo zastavljenih ciljev, pri emer je pogosto razlog pozno sprejemanje pravnih podlag in precej sezonski zna aj vklju evanja.</p> <p>Spremljanje izhodov na zaposlitve po uspešno zaklju enem izobraževanju poteka preko izmenjave podatkov o zavarovanju oseb.</p>
4. Promocijske aktivnosti	<p>Vsako leto je objavljen razpis za vpis odraslih v programe izobraževanja, katerih del so tudi programi, ki so predmet te podaktivnosti.</p>
5. Drugo	

I. OSNOVNI PODATKI O UKREPU/AKTIVNOSTI/PODAKTIVNOSTI EPD				
UKREP	2.1 RAZVOJ IN KREPITEV AKTIVNIH POLITIK TRGA DELA			
Aktivnost EPD	2.1.1 Usposabljanje, namenjeno pove anju usposobljenosti brezposelnih oseb			
Kontaktna oseba	Miša Hrovath Derganc tel. 01 / 479 09 94, misa.derganc@ess.gov.si			
Naziv javnega razpisa/programa	javno naro ilo: Izobraževalne storitve in storitve poklicnega izobraževanja, objava Ur. list RS št. 39-42/2004, str. 2448			
Dokumentacija	javno naro ilo Poro ilo ZRSZ o koriš enju sredstev ESS za leto 2004, 2005, 2006 in 2007 Letno poro ilo o izvajanju EPD za leto 2004, 2005, 2006, 2007			
Namen	Pridobitev javno veljavne listine			
Cilji	Pove anje zaposljivosti brezposelnih oseb Dvig kvalifikacijske ravni Zmanjšanje strukturnega neskladja na trgu dela			
Predmet razpisa/programa	Izbor izvajalcev za priprave in preverjanje za NPK Poklicna kvalifikacija (v nadaljnjem besedilu: NPK) je delovna poklicna oz. strokovna usposobljenost, ki je potrebna za opravljanje poklica ali posameznih sklopov zadolžitev v okviru poklica na dolo eni ravni zahtevnosti in je v skladu z 2. lenom Zakona o nacionalnih poklicnih kvalifikacijah – uradno pre iš eno besedilo (Ur.l.RS, št. 55/03), priznana kot nacionalna poklicna kvalifikacija. Izbranim vlagateljem je bila priznana usposobljenost za izvajanje priprav na preverjanje in potrjevanje NPK za brezposelne osebe za as celotnega programskega obdobja, t.j. do konca leta 2006, e ne bo sprememb kataloga standardov strokovnih znanj.			
Ciljna skupina	Brezposelne osebe brez poklicne izobrazbe (stare najmanj 18 let oziroma manj, e jim je prenehal status dijaka ali vajenca)			
Upravi eni vlagatelji/izvajalci	Izbranih je bilo 235 izvajalcev, ki izpolnjujejo pogoje za 64 NPK.			
Razpisana sredstva	2004: na rtovana v programu APZ 150.000.000,00 SIT, realizirana 753.096,57 SIT 2005: na rtovana po pogodbi med MDDSZ in ZRSZ 126.879.483,70 SIT, realizirano 5.896.403,24 SIT 2006: na rtovano 281.422.498,00 SIT, realizirano 193.163.321,81 SIT 2007: poraba 290.493,66 €.			
Horizontalne teme	enake možnosti – 50% žensk			
Kazalniki	Število vklju itev			
	Leto	Na rtovano	Realizirano	Delež %
	2004	2.700	23	
	2005		131	
	2006		3.040	
	Skupaj	2.700	3.194	118,3
Obdobje razpisa/programa	2004-2006			

II. RAZGOVOR	
1. Proces na rtovanja	Podaktivnost je izvajal Zavod RS za zaposlovanje na podlagi pogodbe, sklenjene z MDDSZ, in na podlagi navodila nosilca proraunske postavke konnemu upraviencu o izvajanju in sofinanciranju podaktivnosti. V pogodbi in navodilu je bilo določeno na rtovano število vkljuenih, razpoložljiva finančna sredstva za izvedbo podaktivnosti, datum za etka in konca izvajanja podaktivnosti, obdobje izplačil, upravičeni stroški, na in spremljanja in poročanja ipd.
2. Izvajanje	<p>Nacionalna poklicna kvalifikacija (NPK) je formalno priznana strokovna usposobljenost za opravljanje poklica na podlagi nacionalnega poklicnega standarda. Pridobi se z dokončanjem izobraževalnega programa ali v postopku preverjanja in potrjevanja. Brezposelne osebe, ki jo pridobijo v času prijave na zavodu, si povečajo zaposlitvene možnosti na trgu dela.</p> <p>Vključenje oseb v program poteka na podlagi zaposlitvenega načrta. Brezposelna oseba najprej pridobi mnenje svetovalca za NPK (obrazec NPK1), kaj oz. kaj sploh še kaj mora opraviti, preden se prijavi na potrjevanje in preverjanje NPK. Oseba potrebuje dodatno pripravo, se vključi k izvajalcu na podlagi najugodnejše cene (obrazec NPK2). Po uspešno zaključenem programu oseba pridobi certifikat.</p> <p>Priprave na preverjanje in potrjevanje NPK na deloma vključujejo znanja, spretnosti in kompetence, potrebne za pridobitev enega izmed NPK.</p> <p>Program se je pričel izvajati v letu 2004 šele v mesecu novembru (obsežna priprava dokumentacije in vzpostavitev celotnega sistema NPK, podpis pogodbe med MDDSZ in ZRSZ v novembru, podpisovanje pogodb z izbranimi izvajalci, novost programa). V letu 2004 je bilo zagotovljeno osnovno usposabljanje za vodje zaposlenih, ki delajo na področju programa. Usposabljanja se je udeležilo 48 delavcev s področja zaposlovanja, poklicne orientacije in aktivne politike zaposlovanja.</p> <p>Vključitve v obdobju 2005-2006: V obdobju od 1. 1. 2007 do 31. 12. 2007 novih vključenitev ni bilo, saj se je vključenje po Pogodbi o izvajanju in sofinanciranju podaktivnosti Nacionalne poklicne kvalifikacije za obdobje 2005-2007 izteklo.</p>
3. Spremljanje	
3.a Monitoring sistem	Posebne računalniške aplikacije ni bilo.
3.b Sistem poročanja	Sistem spremljanja in poročanja, ki je opredeljen že v vladnem programu in v katalogu APZ.
3.c Analiza uspešnosti	MDDSZ in zavod nista izvajala analize uspešnosti razpisa/podaktivnosti.
4. Promocijske aktivnosti	Brezposelne osebe so informacije prejele na OS ali v zloženki..
5. Drugo	

UKREP 2.2 – Pospeševanje socialnega vklju evanja

AKTIVNOST	PODAKTIVNOST
2.2.1 POT DO INTEGRACIJE	2.2.1.1 POT DO VKLJU ENOSTI
	2.2.1.2 PROGRAMI DELOVNE VKLJU ENOSTI INVALIDOV
2.2.2 POMO ZA ZAPOSLOVANJE	2.2.2.2 POMO PRI ZAPOSLOVANJU DOLGOTRAJNO BREZPOSELNIH ŽENSK
	2.2.2.3 NETRŽNI ZAPOSLOVNI PROGRAMI
	2.2.2.4 USPOSABLJANJE NA DELOVNEM MESTU IN INTEGRIRANI PROGRAMI USPOSABLJANJA ZA INVALIDE
	2.2.2.5 USPOSABLJANJE NA DELOVNEM MESTU V U NIH PODJETJIH IN U NIH DELAVNICAH
	2.2.2.6 ZAPOSLOVNI PROGRAMI PRI NEPROFITNIH DELODAJALCIH
	2.2.2.7 POMO PRI ZAPOSLOVANJU DOLGOTRAJNO BREZPOSELNIH ŽENSK 2

I. OSNOVNI PODATKI O UKREPU/AKTIVNOSTI/PODAKTIVNOSTI EPD	
UKREP	2.1 RAZVOJ IN KREPITEV AKTIVNIH POLITIK TRGA DELA
Aktivnost EPD	2.2.1 Pot do integracije
Kontaktna oseba	2.2.1.1 POT DO VKLJU ENOSTI (PUM) Miša Hrovath Derganc tel. 01 / 479 09 94, misa.derganc@ess.gov.si
Naziv javnega razpisa/programa	Program izobraževanja in pridobitve certifikatov o nacionalnih poklicnih kvalifikacijah za brezposelne osebe "PROGRAM 10.000 +" za šolsko leto 2004/2005 Program izobraževanja za brezposelne osebe "Program 10.000+" za šolsko leto 2005/2006 Program izobraževanja za brezposelne osebe za šolsko leto 2006/2007
Dokumentacija	Vladni program Poro ilo ZRSZ o koriš enju sredstev ESS za leto 2005, 2006 in 2007 Letno poro ilo EPD za leto 2005, 2006 in 2007
Namen	Spodbuditev mladih brezposelnih oseb, da se vrnejo v izobraževanje ali se zaposlijo, izboljšanje njihove splošne izobraženosti, formiranje poklicne identitete in socialno kulturno delovanje. Program je usmerjen k temu, da mladi spoznajo im ve razli nih poklicev in da hkrati odkrivajo svoje interese ter talente.
Cilji	Cilji podaktivnosti niso bili oblikovani posebej, ampak so bili oblikovani na nivoju vladnega programa in se tekom let niso spreminjali. Cilji programa izobraževanja za brezposelne osebe so bili: <ul style="list-style-type: none"> - pove anje zaposljivosti brezposelnih oseb, - dvig izobrazbene in kvalifikacijske ravni, - zmanjšanje poklicnega strukturnega neskladja.

Predmet razpisa/programa	<p>Projektno učenje za mlajše odrasle (PUM) je splošni javnoveljavni program neformalnega izobraževanja za mlade v starosti od 15 do vključno 25 let, ki so opustili šolanje. Program spodbuja mlade brezposelne osebe, da se vrnejo v izobraževanje ali se zaposlijo, prispevajo k dvigu splošne izobraženosti in formiranju poklicne identitete ter socialno-kulturnemu delovanju. S pridobitvijo funkcionalnih znanj povečajo možnosti za uspešno reintegracijo v šolsko okolje in vsakdanje življenje ter s povečanjem fleksibilnosti in samostojnosti izboljšujejo integracijo na trgu delovne sile.</p> <p>Prednostne ciljne skupine so zlasti mladi brezposelni osipniki in mlajši brezposelni, ki jim grozi socialna izključnost. Vključevanje poteka na podlagi želja in potreb brezposelne osebe ter možnosti za uspešen zaključek programa, ki so opredeljene v zaposlitvenem načrtu. Pri vključevanju se upoštevajo horizontalne prednostne naloge, pri čemer se zagotavlja prevsem širjenje znanj o informacijskih in komunikacijskih tehnologijah in enaka zastopnost obeh spolov.</p> <p>Delo v programu poteka po metodi projektnega dela, mladi se učijo z aktivnim sodelovanjem v različnih projektih. Njegova najpomembnejša značilnost je upoštevanje interesov in sposobnosti udeležencev, ki tudi aktivno sodelujejo pri načrtovanju dela v PUM-u. PUM traja eno šolsko leto. Mladi se lahko vanj vključijo kadar koli med šolskim letom, prav tako pa lahko iz njega kadar koli izstopijo, če se odločijo za vključitev v sistem formalnega izobraževanja ali če si pridobijo zaposlitev.</p> <p>Vsebinsko podaktivnosti, pogoje vključitve in upravitelne stroške je določal Vladni program za posamezno šolsko leto.</p>			
Ciljna skupina	mlade brezposelne osebe do 25 leta starosti, ki so opustile šolanje			
Upraviteljni vlagatelji/izvajalci	izbrani izvajalci na javnem razpisu - 11 (šolsko leto 2006/2007)			
Razpisana sredstva	Določena v vladni program za posamezno šolsko leto.			
Horizontalne teme	Število vključenih			
Kazalniki	Javni razpis	Načrtovano	Realizirano	Delež realizacije
	PUM 2004/2005	200	105	37,5
	PUM 2005/2006	200	199	99,5
	PUM 2006/2007	200	134	67
	Skupaj obdobje 2004-2006	680	438	64,4
Obdobje razpisa/programa				
II. RAZGOVOR				
1. Proces načrtovanja	<p>Podaktivnost se je kot del treh vladnih programov sofinancirala iz ESS v šolskih letih 2004/2005, 2005/2006 in 2006/2007. Osnova za izvajanje: pogodba, sklenjena med MDDSZ in ZRSZ in na podlagi navodila nosilca proračunske postavke končnemu upravitelju o izvajanju in sofinanciranju podaktivnosti. V pogodbi in navodilu je bilo določeno načrtovano število vključenih, razpoložljiva finančna sredstva za izvedbo podaktivnosti, datum začetka in konca izvajanja podaktivnosti, obdobje izplačil, upraviteljni stroški, načrtovano in poročeno ipd.</p>			

2. Izvajanje

Vsebinsko podaktivnosti, pogoje vključitve in upravitelne stroške je določil vladni program za posamezno šolsko leto.

Program je vključitveno eval:

- pogoje za vključitve in na vključitveno evanje brezposelnih oseb
  - ciljno skupino brezposelnih oseb
  - status udeležencev
  - obveznosti vključitvenih oseb
  - stroške posameznih programov izobraževanja z obrazložitvijo posameznih vrst stroškov in na njihovo financiranje
  - naloge vključitvenih organov za izobraževanje in zaposlovanje na nacionalni ravni (MDDSZ, MŠ in ZRSZ):
- **naloge MDDSZ** (povzetek): Vodi in upravlja »Program izobraževanja za brezposelne osebe« za posamezno šolsko leto (kar vključitveno uje vodenje priprave programa), predlaga program Vladi RS, zagotavlja finančna sredstva za izvedbo v programu določitvenih aktivnosti, obvešča brezposlene osebe in javnost, spremlja izvajanje »Programa izobraževanja za brezposelne osebe«, ocenjuje ustreznost izvajanja na osnovi poročil o izvajanju, oblikuje morebitne potrebne spremembe, vodi priprave poročil o izvajanju »Programa izobraževanja za brezposelne osebe« v šolskem letu 2006/2007 in predlaga poročilo Vladi RS. V okviru evalvacije ukrepov in programov aktivne politike zaposlovanja zagotovi umestitev »Programa izobraževanja za brezposelne osebe« med programe, ki jih bodo evalvirali zunanji izvajalci, izbrani z javnim razpisom.
  - **naloge MŠŠ** (povzetek): Sodeluje pri vodenju in upravljanju »Programa izobraževanja za brezposelne osebe«, kar vključitveno uje sodelovanje pri pripravi programa. Zagotavlja finančna sredstva za izvajanje v programu določitvenih aktivnosti. Določitveno i kalkulacije posameznega izobraževalnega programa za določitve višine šolnine in izda Sklep o razmestitvi in obsegu vpisa pri izvajanju izobraževalnih programov v šolskem letu 2006/2007, v katere se lahko vključitveno ijo brezposelne osebe. Obvešča izvajalce, ravnatelje, vodje programa in učitelje. Spremlja izvajanje in financiranje osnovne šole za odrasle ter izvajanje učne pomoči, izvaja programe PUM in pripravljata strokovno mnenje upravitelne enosti odstopanj od normativov za oblikovanje oddelkov za brezposelne osebe.
  - **ZRSZ** (povzetek): Na nacionalnem nivoju pripravljata navodila in strokovne podlage za izvedbo Programa, pripravljata promocijsko gradivo o Programu, sodeluje z izvajalci programov pri načrtovanju izvedb, organizaciji programa in spremljanju udeležencev, spremlja izvajanje programa v skladu z navedenimi kazalci, pripravljata poročila in s tem zagotavlja podporni informacijski sistem ter izvaja finančne obveznosti do izvajalcev in udeležencev. Na nivoju območnih služb obvešča in motivira brezposelne osebe za vključitve, izvaja poklicno svetovanje, pripravljata oziroma dopolnjujeta zaposlitvene načrte, sodeluje z izvajalci v regiji pri planiranju izvedbe posameznega programa in vključitvenju brezposelnih oseb, sodeluje pri spremljanju udeležencev ter izvaja finančne obveznosti do izvajalcev in udeležencev.

Vključitveno evanje brezposelnih oseb poteka na podlagi zaposlitvenega načrta na OS.

3. Spremljanje	
3.a Monitoring sistem	ra unalniška aplikacija Priprava, od leta 2007 APZ.net
3.b Sistem poro anja	sistem spremljanja in poro anja, opredeljen že v vladnem programu in v katalogu APZ
3.c Analiza uspešnosti	sprotno spremljanje oseb
4. Promocijske aktivnosti	Brezposelne osebe so informacije prejele na OS ali v zloženkah. Na in promocije posameznih partnerjev je opredeljen v vladnem programu.
5. Drugo	

I. OSNOVNI PODATKI O UKREPU/AKTIVNOSTI/PODAKTIVNOSTI EPD			
UKREP	2.2 POSPEŠEVANJE SOCIALNEGA VKLJU EVANJA		
Aktivnost EPD	2.2.1 Pot do intergracije		
	2.2.1.2 PROGRAMI DELOVNE VKLJU ENOSTI INVALIDOV		
Kontaktna oseba	Sanja Belec tel. 01 479 09 100 sanja.belec@ess.gov.si		
Naziv javnega razpisa/programa	Programi delovne vklju enosti invalidov Javni razpis za izbor izvajalcev programov delovne vklju enosti za leto 2003, Ur. list RS št. 106/ 6. 12. 2003		
Dokumentacija	Javni razpis, razpisna dokumentacija Poro ilo ZRSZ o koriš enju sredstev ESS za leto 2005, 2006 in 2007 Letno poro ilo EPD za leto 2005, 2006 in 2007		
Namen	Izena evanje možnosti zaposlovanja oziroma ustvarjanje pogojev za zaposlovanje invalidov s kompleksnimi ovirami in posebnimi potrebami, ki izhajajo iz bolezni, okvare, funkcijske omejitve ali oviranosti.		
Cilji	Usposobitev invalida za vklju itev v zaposlitev v skladu z njegovimi sposobnostmi, znanji in zmožnostmi.		
Predmet razpisa/programa	Sofinanciranje stroškov usposabljanja za obdobje do 6 mesecev z možnostjo podaljšanja za 6 mesecev. <i>brezposelna oseba:</i> - stroški prevoza, stroški bivanja, stroški mentorstva - nadomestilo življenjskih stroškov - stroški asistenc - zavarovanje za primer poškodbe pri delu <i>stroški izvajalca delovne vklju enosti¹:</i> - pla a izvajalca - potrošni material - amortizacija opreme - najem prostorov, opreme - oskrba (voda, elektrika, gorivo) - telefon - iš enje prostorov		
Ciljna skupina	- invalidne brezposelne osebe - težje zaposljive osebe z ovirami in posebnimi potrebami, ki izhajajo iz bolezni, okvare ali funkcijske omejitve in oviranosti		
Upravi eni vlagatelj/izvajalci	Pravna ali fizi na oseba, usposobljena za delo z invalidi in težje zaposljivimi osebami, ki ima strokovne delavce in minimalne tehni ne pogoje ter priloži program usposabljanja.		
Razpisana sredstva			
Horizontalne teme			
Kazalniki	Število vklju enih		
Vir: Poro ilo ZRSZ o izvajanju EPD za leto 2005, 2006, 2007	Na rtovano	Realizirano	Delež realizacije
	300	293	97,7
Obdobje razpisa/programa	2004		

¹ Stroški so se krili po klju u stroškov, ki je bil dolo en s strani ZRSZ – dolo en maksimalni znesek

II. RAZGOVOR	
1. Proces na rtovanja	Podaktivnost je izvajal Zavod RS za zaposlovanje na podlagi pogodbe z MDDSZ in na podlagi navodila nosilca prora unske postavke kon nemu upravi encu o izvajanju in sofinanciranju podaktivnosti. V pogodbi in navodilu je bilo dolo eno na rtovano število vklju enih, razpoložljiva finan na sredstva za izvedbo podaktivnosti, datum za etka in konca izvajanja podaktivnosti, obdobje izpla il, upravi eni stroški, na in spremljanja in poro anja ipd.
2. Izvajanje	Podaktivnost se je izvajala na podlagi javnega razpisa, ki je bil odprt za obdobje 2003-2004. Program se je izvajal ob sofinanciranju ESS le v letu 2004. Program je dobil pravno podlago za kasnejše izvajanje programov socialne rehabilitacije z Zakon o zaposlitveni rehabilitaciji leta 2005
3. Spremljanje	
3.a Monitoring sistem	Uporabljala se je ra unalniška aplikacija, vzpostavljena pred sistemom koriš enja sredstev ESS.
3.b Sistem poro anja	
3.c Analiza uspešnosti	MDDSZ in zavod nista izvajala analize uspešnosti razpisa/podaktivnosti, spremljale so se le vklju itve.
4. Promocijske aktivnosti	ZRSZ ni izvajal posebnih promocijskih aktivnosti. Informacije o razpisu so bile na voljo na spletnih straneh ZRSZ, delodajalci pa so jih lahko pridobili tudi na OS ZRSZ. Izvajalci/delodajalci so bili s pogodbo zavezani k spoštovanju dolo il obveš anja in informiranja javnosti o pomo i iz ESS. Dolo ila so preverjali delavci ZRSZ s preverjanjem prejetih zahtevkov za izpla ilo (pogodbe z logotipi ESS) in obiski na terenu.
5. Drugo	

I. OSNOVNI PODATKI O UKREPU/AKTIVNOSTI/PODAKTIVNOSTI EPD	
UKREP	2.2 POSPEŠEVANJE SOCIALNEGA VKLJU EVANJA
Aktivnost EPD	2.2.2 Pomo za zaposlovanje 2.2.2.2 POMO PRI ZAPOSLOVANJU DOLGOTRAJNO BREZPOSELNIH ŽENSK
Kontaktna oseba	Mojca ULAGA tel. 01 479 02 98 Mojca.Ulaga@ess.gov.si
Naziv javnega razpisa/programa	Javni razpis za pomo za zaposlovanje dolgotrajno brezposelnih žensk, Ur. list RS št. 78/19. 8. 2005, 87/30. 9. 2005 in 34/ 31. 3. 2006
Dokumentacija	Javni razpis, razpisna dokumentacija Poro ilo ZRSZ o koriš enju sredstev ESS za leto 2005, 2006 in 2007 Letno poro ilo EPD za leto 2005, 2006 in 2007 Navodilo nosilca prora unske postavke kon nemu upravi encu o izvajanju in sofinanciranju aktivnosti »Pomo za zaposlovanje« za podaktivnost »Pomo pri zaposlovanju dolgotrajno brezposelnih žensk«, MDDSZ, avgust 2005
Namen	Namen javnega razpisa je pove anje zaposlitvenih možnosti s subvencijo za zaposlitev dolgotrajno brezposelnih žensk za najmanj eno leto s polnim delovnim asom ali za krajši delovni as pri neprofitnih delodajalcih.
Cilji	<ul style="list-style-type: none"> - spodbujanje ponovne socialne vklju enosti in pove anje stopnje zaposlenosti žensk - zmanjševanje stopnje tveganja revš ine - pove evanje razširjenosti mreže socialnih in drugih (javnih) storitev kot dopolnitev institucionalnim socialnim storitvam na obmo jih z višjo stopnjo brezposelnosti od povpre ne v Republiki Sloveniji.
Predmet razpisa/programa	<p>Predmet javnega razpisa je sofinanciranje zaposlitev dolgotrajno brezposelnih žensk.</p> <p>Subvencija je za zaposlitev za najmanj 12 in najve 18 mesecev. Subvencija za zaposlitev za polni delovni as znaša v skupnem mese nem znesku vseh upravi enih stroškov najve do 150 % minimalne mese ne pla e (do 176.250 SIT mese no oz. do 2.115.000 SIT za zaposlitev za 12 mesecev oz. do 3.172.500 SIT za zaposlitev za najmanj 18 mesecev). Subvencija za zaposlitev za krajši delovni as, ki traja najmanj 20 ur oziroma do najve 30 ur na teden, bo znašala sorazmerno manj, glede na as dela. Upravi eni stroški so:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nadomestitev dela pla e, - povra ilo dejanskih stroškov za prevoz na delo, - kritje stroškov prehrane na delu, - kritje stroškov predhodnega zdravniškega pregleda. <p>Subvencija za zaposlitev se izpla a v dveh delih: 1 milijon SIT -12 mesecev oz. 1,5 milijona SIT 18 mesecev roku 30 dni po predložitvi dokazil o zaposlitvi, drugi del subvencije - razliko do pogodbene vrednosti za izkazane upravi ene stroške po prejema zahtevka za izpla ilo drugega dela subvencije, poro ila delodajalca iz katerega bo razvidno, da je izpolnil pogodbene obveznosti z dokazili o upravi enih stroških.</p>

Ciljna skupina	Dolgotrajno brezposelne ženske, ki so že več kot dve leti prijavljene v evidenci brezposelnih oseb na Zavodu oziroma so skupaj z vključenostjo v lokalno zaposlitvene programe – javna dela brez redne zaposlitve več kot dve leti in jih bo prijavitelju posredoval Zavod.			
Upravičeni vlagatelji/izvajalci	<p>Neprofitni delodajalci s sedežem na območju z višjo stopnjo brezposelnosti od povprečne v RS, ki bodo za obdobje najmanj enega leta zaposlili dolgotrajno brezposelne ženske</p> <p>Za potrebe te aktivnosti se za neprofitne delodajalce štejejo vsi tisti delodajalci, ki imajo v ustanovitvenem aktu določeno neprofitno značaj oziroma ki vračajo vse dohodke v osnovno dejavnost in ne delijo dobička.</p> <p>Območja A, B in C so določena skladno s sklepom o določitvi in razvrstitvi območja z višjo stopnjo brezposelnosti od povprečne v RS ter določanja ukrepov aktivne politike zaposlovanja za leto 2005 (Ur.list RS, št. 6/2005)</p>			
Razpisana sredstva	460.158.416,18 SIT, od tega v letu 2005 200.000.000,00 SIT, v letu 2006 177.281.221,38 SIT in v letu 2007 82.877.194,80 SIT.			
Horizontalne teme	Zagotavljanje enakih možnosti			
Kazalniki	Število vključenih			
Vir: Poročilo ZRSZ o izvajanju EPD za leto 2005, 2006, 2007	Leto	Načrtovano	Realizirano	Delež %
	2005	480	183	
	2006		229	
	Skupaj	480	412	85,8
Obdobje razpisa/programa	2005 do 2006			
II. RAZGOVOR				
1. Proces načrtovanja	Podaktivnost je izvajal Zavod RS za zaposlovanje na podlagi pogodbe, sklenjene med MDDSZ in ZRSZ, in na podlagi navodila nosilca proračunske postavke konnemu upravitelju o izvajanju in sofinanciranju podaktivnosti. V pogodbi in navodilu je bilo določeno načrtovano število vključenih, razpoložljiva finančna sredstva za izvedbo podaktivnosti, datum začetka in konca izvajanja podaktivnosti, obdobje izplačil, upraviteljski stroški, na in spremljanja in poročanja ipd.			
2. Izvajanje	<p>Podaktivnost se je izvajala na podlagi javnega razpisa, ki je bil odprt za obdobje 2005-2006 in je imel več rokov za odpiranje. Zadnji rok za oddajo vloge je bil 14. april 2006.</p> <p>Razpis je bil pripravljen na CS, brezposelne osebe so vključevale OS, problemi pa so nastali, če zavod ni mogel zagotoviti primerne brezposelne osebe.</p>			
3. Spremljanje				
3.a Monitoring sistem	Uporabljala se je računalniška aplikacija, vzpostavljena pred sistemom koriščenja sredstev ESS.			

3.b Sistem poročanja	<p>Izvajalci so poročali centralni službi, pri napotitvah brezposelnih oseb pa so sodelovali z OS. Po zaključku vsake posamezne faze in pregledu poročila so bila izvedena izplačila.</p> <p>Upravičenost stroškov so delodajalci dokazovali s pogodbo o zaposlitvi, obrazci M1/M2, dokazili o izplačanih plačilih ipd. Sistem poročanja je po mnenju zavoda za delodajalce (vključena so bila predvsem manjša društva in drugi subjekti, ki jih lahko uvrstimo v sektor socialne ekonomije) kompleksen in zapleten. Spremljanje skrbnikov pogodb je potekalo tudi pri delodajalcih na izbranem vzorcu. Razgovori z vključenimi osebami niso bili vpeljani kot redna praksa.</p>
3.c Analiza uspešnosti	<p>Ker podaktivnost v obdobju ni dosegla namertanega števila vključenih, sta MDDSZ in ZRSZ v letu 2008 pripravila in izvedla ponoven razpis za pomoč za zaposlovanje dolgotrajno brezposelnih žensk z določenimi spremembami (razširitev upravičenih delodajalcev ...).</p> <p>ZRSZ in Zavod nista izvajala analize uspešnosti razpisa oz. podaktivnosti.</p>
4. Promocijske aktivnosti	<p>ZRSZ ni izvajal posebnih promocijskih aktivnosti. Informacije o razpisu so bile na voljo na spletnih straneh ZRSZ, delodajalci so jih lahko pridobili tudi na OS ZRSZ.</p> <p>Izvajalci/delodajalci so bili s pogodbo zavezani k spoštovanju določenih obvezanj in informiranja javnosti o pomoči iz ESS. Določila so preverjali delavci ZRSZ s preverjanjem prejetih zahtevkov za izplačila (pogodbe z logotipi ESS) in obiski na terenu.</p>
5. Drugo	

I. OSNOVNI PODATKI O UKREPU/AKTIVNOSTI/PODAKTIVNOSTI EPD	
UKREP	2.2 POSPEŠEVANJE SOCIALNEGA VKLJU EVANJA
Aktivnost EPD	2.2.2 Pomo za zaposlovanje 2.2.2.3 PROJEKTI NETRŽNIH ZAPOSLOTIVENIH PROGRAMOV
Kontaktna oseba	Mojca Ulaga tel. 01 479 02 98 Mojca.Ulaga@ess.gov.si
Naziv javnega razpisa/programa	Javni razpis za projekte netržnih zaposlitvenih programov, Ur. list RS 78/19. 8. 2005
Dokumentacija	javni razpis, razpisna dokumentacija Poro ilo ZRSZ za leto 2005, 2006 in 2007 Letno poro ilo o izvajanju EPD za leto 2005, 2006 in 2007
Namen	Pove anje zaposlitvenih možnosti s subvencijo za zaposlitev brezposelnih oseb iz ciljnih skupin, ki se soo ajo z ovirami pri vstopu na trg dela za najmanj eno leto s polnim delovnim asom pri neprofitnih delodajalcih, z možnostjo podaljšanja njihove zaposlitve do najve pet let.
Cilji	<ul style="list-style-type: none"> - prepre evanje socialne izklju enosti brezposelnih oseb iz ciljnih skupin in spodbujanje njihove ponovne delovne vklju enosti - zmanjševanje stopnje tveganja revš ine - pove evanje razširjenosti mreže storitev s podro ij urejanja okolja in ekologije, kulture, izobraževanja, socialnega varstva ter drugih javnih storitev nepridobitnega zna aja na obmo jih z višjo stopnjo brezposelnosti od povpre ne v Republiki Sloveniji
Predmet razpisa/programa	Sofinanciranje zaposlitev brezposelnih oseb iz ciljnih skupin, ki se soo ajo z ovirami pri vstopu na trg dela. Upravi eni strošek izvajalca (delodajalca) je nadomestitev dela pla e za zaposlitev brezposelne osebe. Subvencija za zaposlitev za polni delovni as lahko znaša v skupnem mese nem znesku vseh upravi enih stroškov najve do 100 % minimalne mese ne pla e, kar znese do 117.500 SIT mese no oz. do 1.410.000 SIT za zaposlitev za 12 mesecev.
Ciljna skupina	brezposelne osebe, prijavljene v evidenci Zavoda iz ciljnih skupin, in sicer: <ul style="list-style-type: none"> - dolgotrajno brezposelni (ve kot dve leti) - mladi, ki so opustili šolanje, so brezposelni in imajo težave na razli nih podro jih - etni ne skupine (Romi) in druge skupine (žrtve nasilja, bivši odvisniki, osebe po prestani kazni in drugi). Brezposelne osebe bo delodajalcem posredoval Zavod. <p>Iz ciljnih skupin so izvzete dolgotrajno brezposelne ženske, ki so že ve kot dve leti prijavljene v evidenci brezposelnih oseb na Zavodu oziroma so skupaj z vklju enostjo v lokalno zaposlitvene programe – javna dela brez redne zaposlitve ve kot dve leti in invalidi. V programe bo od vseh vklju enih najmanj 50 % žensk</p>
Upravi eni vlagatelji / izvajalci	Neprofitni delodajalci s sedežem na obmo ju z višjo stopnjo brezposelnosti od povpre ne v RS.
Razpisana sredstva	skupaj: 313.899.571,56 SIT, od tega v letu 2005 102,329,587,00 SIT, v letu 2006 85,243.115,56 SIT in v letu 2007 126,326,869,00 SIT.
Horizontalne teme	V programe bo od vseh vklju enih najmanj 50 % žensk.

UKREP 2.4 – Spodbujanje podjetništva in prilagodljivosti

AKTIVNOST	PODAKTIVNOST
2.4.1 NADALJEVALNO USPOSABLJANJE IN IZOBRAŽEVANJE ZAPOSLENIH	2.4.1.1 USPOSABLJANJE IN IZOBRAŽEVANJE ZAPOSLENIH V PANOGAH V PRESTRUKTURIRANJU/PREOBLIKOVANJU
2.4.2 USPOSABLJANJE IN IZOBRAŽEVANJE ZAPOSLENIH V PERSPEKTIVNIH PANOGAH	2.4.2.1 USPOSABLJANJE IN IZOBRAŽEVANJE ZAPOSLENIH V PERSPEKTIVNIH SEKTORJIH S HITRO STOPNJO RASTI
2.4.3 USPOSABLJANJE IN POMO PRI USTANAVLJANJU PODJETIJ	2.4.3.1 POMO PRI SAMOZAPOSLITVI
	2.4.3.2 SUBVENCije ZA SAMOZAPOSLITEV
2.4.4 RAZVOJ NOVIH VIROV ZAPOSLOVANJA	2.4.4.1 LOKALNI ZAPOSLOVNI PROGRAMI
	2.4.4.2 SPODBUJANJE NOVEGA ZAPOSLOVANJA STAREJŠIH

PRILOGA 2 - STROŠKOVNA KOMPLEKSNOŠT PODAKTIVNOSTI PUM

V šolskem letu 2004/2005:

- Stroški šolnin: PUM, financiran z nacionalnimi sredstvi v okviru finan nega na rta Ministrstva za šolstvo, znanost in šport (prora unska postavka 6247) ter s sredstvi Evropskega socialnega sklada za Ukrep 2 (prora unski postavki LU 3584, ESS 3587, Strukturni skladi, EPD, 2.2 Zagotavljanje socialne vklju enosti).
- **Stroški**, ki izhajajo iz pravic brezposelnih: financirani z nacionalnimi sredstvi v okviru finan nega na rta Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve (prora unska postavka 4282) ter s sredstvi Evropskega socialnega sklada za Ukrep 1 (prora unski postavki LU 3558, ESS 3559, Strukturni skladi EPD, 2.1 Izobraževanje brezposelnih). Štipendije udeležencem se financirajo v okviru v okviru finan nega na rta Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve (prora unska postavka 7054).

V šolskem letu 2005/2006:

- **Stroški šolnine:** financirani z nacionalnimi sredstvi v okviru finan nega na rta Ministrstva za šolstvo in šport (prora unska postavka 6247) ter s sredstvi Evropskega socialnega sklada za Ukrep 3 (prora unski postavki LU 4435, ESS 4439).
- **Stroški, ki izhajajo iz pravic brezposelnih:** financirani z nacionalnimi sredstvi v okviru finan nega na rta Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve (prora unska postavka 4282), s sredstvi Evropskega socialnega sklada za Ukrep 1 (prora unski postavki LU 3558, ESS 3559, Strukturni skladi EPD, 2.1 Izobraževanje brezposelnih) ter s sredstvi Evropskega socialnega sklada za Ukrep 2 (prora unski postavki LU 3584, ESS 3587, Strukturni skladi, EPD, 2.2 Zagotavljanje socialne vklju enosti). Štipendije udeležencem se financirajo v okviru finan nega na rta Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve (prora unska postavka 7054).

V šolskem letu 2006/2007:

- **Stroški šolnine:** financirani z nacionalnimi sredstvi v okviru finan nega na rta Ministrstva za šolstvo in šport (prora unska postavka 6247) ter s sredstvi Evropskega socialnega sklada v ukrepu 2.3 Vseživljenjsko u enje, aktivnost 2.3.5 Zmanjševanje izobrazbenega primanjkljaja pri odraslih in izobraževanje ter usposabljanje ljudi z nedokon anim šolanjem v okviru Enotnega programskega dokumenta 2004–2006 (prora unski postavki ESS 4439 in LU 4435).
- **Stroški, ki izhajajo iz transferjev posameznikom:** financirani z nacionalnimi sredstvi v okviru finan nega na rta Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve (prora unska postavka 4282), s sredstvi Evropskega socialnega sklada za ukrep 1 (prora unski postavki LU 3558, ESS 3559, Strukturni skladi EPD, 2.1 Izobraževanje brezposelnih) ter s sredstvi Evropskega socialnega sklada za ukrep 2 (prora unski postavki LU 3584, ESS 3587, Strukturni skladi, EPD, 2.2 Zagotavljanje socialne vklju enosti). Štipendije udeležencem se financirajo v okviru finan nega na rta

Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve (prora unska postavka 7054).

Poleg teh standardnih stroškov, lahko nastanejo še slede i stroški:

- i. **Stroški izvajanja u ne pomo i:** stroški mentorjev v okviru nacionalnega programa javnih del, katerih naro nik je Ministrstvo za šolstvo in šport.
- ii. **Izpopolnjevanje oziroma usposabljanje strokovnih delavcev pri izvajalcih programa in mentorjev u ne pomo i udeležencem programa:** v organizaciji Andragoškega centra Slovenije.
- iii. **Promocija programa:** stroški informativnih gradiv – zgibank za brezposelne, delodajalce in izvajalske organizacije, plakatov, promocijo programa v medijih, s poudarkom na lokalnih medijih, na sejmih itd. Promocijske dejavnosti financira Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve.

PRILOGA 3 - PRIMERJAVA POSAMEZNIH KATEGORIJ TREH RAZPISOV, NAMENJENIH INVALIDOM

Kategorija	Delovna vklju enost	Integrirani programi	U ne delavnice in u na podjetja
Namen in cilji	<p>Namen je izena evanje možnosti zaposlovanja oziroma ustvarjanju pogojev za zaposlovanje invalidov, ki imajo kompleksne ovire in posebne potrebe, ki izhajajo iz bolezni, okvare, funkcijske omejitve ali oviranosti.</p> <p>Cilj programa je usposobitev invalida za vklju itev v zaposlitev v skladu z njegovimi sposobnostmi, znanji in zmožnostmi.</p>	<p>Namen je delovna integracija oseb z ugotovljeno zaposlitveno oviranostjo, oseb z upadom delovnih sposobnosti, ki nima za posledico statusa invalidnosti, in invalidnih oseb, katerih znanja, veš ine, spretnosti in delovne izkušnje ne omogo ajo neposredne zaposlitve, ter pospeševanje zaposlovanja in izena evanja njihovih možnosti na trgu dela z usposabljanjem na delovnem mestu ter subvencijo zaposlitve na obmo jih z nadpovpre no stopnjo brezposelnosti v Republiki Sloveniji.</p>	<p>Namen je dvig usposobljenost in zaposljivosti invalidov ter drugih brezposelnih oseb z ugotovljeno zaposlitveno oviranostjo in vzpostavitev pogojev za njihovo enakovredno udeležbo na trgu dela z odstranjevanjem ovir ter ustvarjanjem enakih možnosti na obmo jih z nadpovpre no stopnjo brezposelnosti v Republiki Sloveniji.</p>
Ciljne skupine	<ul style="list-style-type: none"> • invalidne brezposelne osebe • težje zaposljive osebe z ovirami in posebnimi potrebami, ki izhajajo iz bolezni, okvare ali funkcijske omejitve in oviranosti 	<ul style="list-style-type: none"> • invalidi • osebe z ugotovljeno zaposlitveno oviranostjo • osebe z upadom delovnih sposobnosti, ki nima za posledico statusa invalidnosti, ter invalidne osebe, katerih znanja, veš ine, spretnosti in delovne izkušnje ne omogo ajo neposredne zaposlitve ter pospeševanja 	<ul style="list-style-type: none"> • invalidi • osebe z ugotovljeno zaposlitveno oviranostjo • osebe z upadom delovnih sposobnosti, ki nima za posledico statusa invalidnosti • invalidne osebe, katerih znanja, veš ine, spretnosti in delovne izkušnje ne omogo ajo neposredne zaposlitve ter pospeševanja zaposlovanja in

		zaposlovanja in izena evanja njihovih možnosti na trgu dela z usposabljanjem na delovnem mestu v u nih delavnicah ter u nih podjetjih	izena evanja njihovih možnosti na trgu dela z usposabljanjem na delovnem mestu ter subvencijo zaposlitve
Prijavitelji	pravna ali fizi na usposobljenost dela z invalidi in težje zaposljivimi osebami, ima strokovne delavce, ima minimalne tehni ne pogoje, priloži program usposabljanja	pravne ali fizi ne osebe, ki imajo ustrezen program usposabljanja in sposobnost za izvedbo programa usposabljanja (zagotovljeno mentorstvo, delovna oprema, primeren prostor)	pravne ali fizi ne osebe, ki imajo ustrezen program usposabljanja in sposobnost za izvedbo programa usposabljanja (zagotovljeno mentorstvo, delovna oprema, primeren prostor)
Upravi eni stroški	<p><i>Brezposelna oseba</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • stroški prevoza • stroški bivanja • stroški mentorstva • nadomestilo življenjskih stroškov • stroški asistenc • zavarovanje za primer poškodbe pri delu <p><i>Stroški izvajalca delovne vklju enosti¹¹:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • pla a izvajalca • potrošni material • amortizacija opreme • najem prostorov, opreme ... • oskrba (voda, elektrika, gorivo) • telefon • iš enje prostorov 	<p><i>Denarne dajatve za BO</i></p> <p><i>Stroški izvedbe programa se krijejo delodajalcem, vendar najve do višine 1,5 minimalne mese ne pla e oz. v primeru vklju itve invalida najve 2 minimalni mese ni pla i.</i></p> <p><i>Subvencija za zaposlitev do 50 % dejanske bruto pla e za težje zaposljivo brezposelno osebo oziroma razlika do 60 % dejanske bruto pla e za invalidno osebo za obdobje enega leta. Subvencija za zaposlitev predstavlja državno pomo .</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Denarne dajatve za vklju ene brezposelne osebe.</i> • <i>Stroški izvedbe programa se krijejo delodajalcem, vendar najve do višine 3 minimalne mese ne pla e oz. v primeru vklju itve invalida najve 4 minimalne mese ne pla e.</i>
Trajanje usposabljanja	do 6 mesecev z možnostjo podaljšanja za 6 mesecev	od 1 do 3 mesecev z možnostjo kasnejše zaposlitve na istem delovnem mestu, za katerega se je oseba usposobila, za dobo najmanj enega leta.	do 6 mesecev

¹¹ Stroški so se krili po vklju u stroškov, ki je bil dolo en s strani ZRSZ – dolo en maksimalni znesek

PRILOGA 4 - PRIMERJAVA POSAMEZNIH KATEGORIJ DVEH RAZPISOV, NAMENJENIH DOLGOTRAJNO BREZPOSELNIH ŽENSKAM

Kategorija	Razpis 2005	Razpis 2008
Namen in cilji	<p>Namen javnega razpisa je pove anje zaposlitvenih možnosti s subvencijo za zaposlitev dolgotrajno brezposelnih žensk za najmanj eno leto s polnim delovnim asom ali za krajši delovni as pri neprofitnih delodajalcih.</p> <p>Cilji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - spodbujanje ponovne socialne vklju enosti in pove anje stopnje zaposlenosti žensk, - zmanjševanje stopnje tveganja revš ine in - pove anje razširjenosti mreže socialnih in drugih javnih storitev kot dopolnitev institucionalnim socialnim storitvam na obmo jih z višjo stopnjo brezposelnosti od povpre ne v Republiki Sloveniji. 	<p>Namen javnega razpisa je pove anje stopnje zaposlenosti dolgotrajno brezposelnih žensk s spodbujanjem zaposlovanja v obliki subvencije za zaposlitev.</p> <p>Cilj javnega razpisa je zaposlitev dolgotrajno brezposelnih žensk, kar bo prispevalo k dvigu stopnje zaposlenosti v tem razredu delovno aktivnih. Cilj javnega razpisa je tudi prispevek k uveljavljanju koncepta enakih možnosti.</p>
Ciljne skupine	Dolgotrajno brezposelne ženske, ki so že ve kot dve leti prijavljene v evidenci brezposelnih oseb na Zavodu oziroma so skupaj z vklju enostjo v lokalno zaposlitvene programe – javna dela brez redne zaposlitve ve kot dve leti.	Dolgotrajno brezposelne ženske, ki so bile prijavljene v evidenci brezposelnih oseb 12 mesecev v zadnjih 16 mesecih oziroma 6 mesecev v zadnjih 8 mesecih, e so mlajše od 25 let, ter brezposelne ženske, ki so bile v zadnjih 16 mesecih 12 mesecev prijavljene v evidenci brezposelnih oseb in/ali v teh 12 mesecih vklju ene v izvajanje programa »Usposabljanje na delovnem mestu« oziroma programa »Javna dela«.
Prijavitelji	Neprofitni ¹² delodajalci s sedežem organizacije ali podružnice oz. poslovne enote na obmo ju z višjo stopnjo brezposelnosti od povpre ne v RS ¹³ .	Pravne in fizi ne osebe, ki bodo za obdobje najmanj enega leta za polni delovni as zaposlile dolgotrajno brezposelne ženske. Priglašena je bila shema državnih

¹² Za potrebe te aktivnosti se za neprofitne delodajalce štejejo vsi tisti delodajalci, ki imajo v ustanovitvenem aktu dolo en neprofitni zna aj oziroma ki vra ajo vse dohodke v osnovno dejavnost in ne delijo dobi ka.

¹³ obmo je A, B in C, skladno s sklepom o dolo itvi in razvrš anju obmo ja z višjo stopnjo brezposelnosti od povpre ne v RS ter dolo anja ukrepov aktivne politike zaposlovanja za leto 2005 (Ur.l. RS, št. 6/2005)

		pomo i de-minimis »Pomo pri zaposlovanju dolgotrajno brezposelnih žensk 2« (št. priglasitve: M003-5022860-2008) z dne 24. 6. 2008.
Višina subvencije	Skupni mese ni znesek vseh upravi enih stroškov je najve do 150 % minimalne mese ne pla e, kar znese do 176.250 SIT mese no oz. do 2.115.000 SIT za zaposlitev za 12 mesecev oz. do 3.172.500 SIT za zaposlitev za najmanj 18 mesecev.	3.700,00 EUR
Trajanje zaposlitve	Najmanj 12 in najve 18 mesecev	12 mesecev
Omejitve		Najve 1 vloga za najve 5 subvencioniranih zaposlitev.

PRILOGA 5 - PRIMERJAVA POSAMEZNIH KATEGORIJ DVEH RAZPISOV, NAMENJENIH BREZPOSELNIH OSEBAM V SEKTORJU SOCIALNE EKONOMIJE

Kategorija	Razpis 2005	Razpis 2008
Namen in cilji	<p>Namen javnega razpisa je pove anje zaposlitvenih možnosti s subvencijo za zaposlitev brezposelnih oseb iz ciljnih skupin, ki se soo ajo z ovirami pri vstopu na trg dela, za najmanj eno leto s polnim delovnim asom pri neprofitnih delodajalcih z možnostjo podaljšanja njihove zaposlitve do najve pet let.</p> <p>Cilji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prepre evanje socialne izklju enosti brezposelnih oseb iz ciljnih skupin in spodbujanje njihove ponovne delovne vklju enosti, - zmanjševanje stopnje tveganja revš ine in - pove evanje razširjenosti mreže storitev s podro ij urejanja okolja in ekologije, kulture, izobraževanja, socialnega varstva ter drugih javnih storitev nepridobitnega zna aja na obmo jih z višjo stopnjo brezposelnosti od povpre ne v republiki Sloveniji. 	<p>Namen javnega razpisa je pove anje zaposlitvenih možnosti s subvencijo za zaposlitev brezposelnih oseb iz ciljne skupine za najmanj eno leto s polnim delovnim asom pri neprofitnih delodajalcih. Vsaka zaposlitev predstavlja projekt. Posamezen delodajalec se lahko prijavi le z eno vlogo za najve pet projektov.</p> <p>Cilji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - spodbujanje ponovne socialne vklju enosti in pove anje stopnje zaposlenosti oseb iz ciljne skupine brezposelnih oseb, - zmanjševanje stopnje tveganja revš ine in - pove evanje razširjenosti mreže socialnih in drugih (javnih) storitev kot dopolnitev institucionalnim socialnim storitvam predvsem na obmo jih z višjo stopnjo brezposelnosti od povpre ne v Republiki Sloveniji.
Ciljne skupine	<p>Brezposelne osebe, prijavljene v evidenci Zavoda iz ciljnih skupin, in sicer: dolgotrajno brezposelni (ve kot dve leti), mladi, ki so opustili šolanje, so brezposelni in imajo težave na različnih področjih, etni ne skupine (Romi) in druge skupine (žrtve nasilja, bivši odvisniki, osebe po prestani kazni in drugi), ki jim jih bo posredoval Zavod. Iz ciljnih skupin so izvzete dolgotrajno brezposelne ženske, ki so že ve kot dve leti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dolgotrajno brezposelne osebe, ki so že ve kot dve let prijavljene na Zavodu RS za zaposlovanje oziroma so skupaj z vklju itvijo v programe javnih del brez redne zaposlitve ve kot dve leti. • Brezposelne osebe z ugotovljeno zaposlitveno oviranostjo na zdravstvenem ali socialnem

	prijavljene v evidenci brezposelnih oseb na Zavodu oziroma so skupaj z vklju enostjo v lokalno zaposlitvene programe – javna dela brez redne zaposlitve ve kot dve leti in invalidi. V programe bo od vseh vklju enih najmanj 50 % žensk.	podro ju (zaposlitveno oviranost ugotovi komisija, ki jo imenuje direktor Zavoda in v kateri je predstavnik pristojnega Centra za socialno delo).
Prijavitelji	Neprofitni ¹⁴ delodajalci s sedežem na obmo ju z višjo stopnjo brezposelnosti od povpre ne v RS ¹⁵ .	<ul style="list-style-type: none"> Neprofitni delodajalci: neprofitni delodajalec je po tem javnem razpisu tisti, ki ima v ustanovitvenem aktu dolo en neprofitni zna aj oziroma ki vra a vse dohodke v osnovno dejavnost in ne deli dobi ka ter v preteklem poslovnem letu ni ve kot 30 % od celotnih prihodkov ustvaril na trgu in je registriran za opravljanje dejavnosti v Republiki Sloveniji.
Višina subvencije	Nadomestitev dela pla e za zaposlitev brezposelne osebe. Subvencija za zaposlitev za polni delovni as lahko znaša v skupnem mese nem znesku vseh upravi enih stroškov najve do 100 % minimalne mese ne pla e, kar znese do 117.500 SIT mese no oz. do 1.410.000 SIT za zaposlitev za 12 mesecev.	Pla a (1. bruto), stroški prevoza na delo, stroški prehrane na delu in strošek predhodnega zdravniškega pregleda. Subvencija za zaposlitev se izpla uje za 12 mesecev in lahko znaša v skupnem mese nem znesku vseh upravi enih stroškov najve do 750 €.
Trajanje zaposlitve	Najmanj 1 leto	Najmanj 1 leto
Omejitve	ni	ena vloga za najve pet projektov (5 zaposlitev)

¹⁴ Za potrebe te aktivnosti se za neprofitne delodajalce štejejo vsi tisti delodajalci, ki imajo v ustanovitvenem aktu dolo en neprofitni zna aj oziroma ki vra ajo vse dohodke v osnovno dejavnost in ne delijo dobi ka.

¹⁵ obmo je A, B in C, skladno s sklepom o dolo itvi in razvrš anju obmo ja z višjo stopnjo brezposelnosti od povpre ne v RS ter dolo anja ukrepov aktivne politike zaposlovanja za leto 2005 (Ur.l. RS, št. 6/2005)

PRILOGA 6 - SEZNAM UPORABLJENIH DOKUMENTOV

Dokument	Datum izdaje
Enotni programski dokument	december 2003
Programsko dopolnilo Republike Slovenije za obdobje 2004–2006	maj 2008
Letno poro ilo 2004 o izvajanju Enotnega programskega dokumenta Republike Slovenije za programsko obdobje 2004–2006	junij 2005
Letno poro ilo 2005 o izvajanju Enotnega programskega dokumenta Republike Slovenije za programsko obdobje 2004–2006	junij 2006
Letno poro ilo 2006 o izvajanju Enotnega programskega dokumenta Republike Slovenije za programsko obdobje 2004–2006	junij 2007
Letno poro ilo 2007 o izvajanju Enotnega programskega dokumenta Republike Slovenije za programsko obdobje 2004–2006;	maj 2008
Letno poro ilo Koriš enje sredstev Evropskega socialnega sklada v letu 2004, 2. prednostna naloga, ukrepi: 2.1, 2.2, 2.4, kon ni upravi enec ZRSZ	marec 2005
Letno poro ilo Koriš enje sredstev Evropskega socialnega sklada v letu 2005, 2. prednostna naloga, ukrepi: 2.1, 2.2, 2.4, kon ni upravi ene: ZRSZ	februar 2006
Poro ilo etrttega etrtletja in letno poro ilo 2006 Koriš enje sredstev Evropskega socialnega sklada, 2. prednostna naloga, ukrepi: 2.1, 2.2, 2.4, kon ni upravi enec ZRSZ	februar 2007
Poro ilo 4. etrtletja in letno poro ilo 2007 Koriš enje sredstev Evropskega socialnega sklada , 2. prednostna naloga	februar 2008
Evalviranje ukrepov Evropskega socialnega sklada za leto 2004 in 2005	30. julij 2006
Evalvacija programa Spodbujanje samozaposlovanja (APZ in EPD, ukrep 2.4) za leto 2005 in leto 2004	avgust 2006
Javni razpis za izbor izvajalcev delavnic »Informacijski centri iskalcev zaposlitve«	19. avgust 2005
Javni razpis za izbor programov informiranja in motiviranja ter programov izpopolnjevanja in usposabljanja ter izvajalcev teh programov za leti 2003 in 2004	13. december 2002
Javni razpis za izbor izvajalcev za izvajanje aktivnosti Pomo pri rtovanju poklicne poti in iskanju zaposlitve ter izvajanje aktivnosti institucionalnega usposabljanja	22. april 2005
Javno povabilo delodajalcem za izvedbo programov usposabljanja na delovnem mestu za obdobje 2006–2007, Ukrep 2.1 Razvoj in krepitev aktivnih politik trga dela	28. marec 2006
Javno povabilo delodajalcem za leto 2007	5. junij 2007
Javno povabilo delodajalcem za obdobje 2007–2008	24. december 2007
Javno povabilo delodajalcem za leto 2008	15. april 2008
Javni razpis za usposabljanje na delovnem mestu v u njih delavnicah in u njih podjetjih	26. avgust 2005
Javno naro ilo: izobraževalne storitve in storitve poklicnega izobraževanja	23. april 2004
Javni razpis za spodbujanje novega zaposlovanja starejših	19. avgust 2005
Javni razpis za spodbujanje novega zaposlovanja starejših 2	9. marec 2007
Javni razpis za izbor lokalnih zaposlitvenih programov v RS za leto 2004	23. april 2004
Javni razpis za pomo za zaposlovanje dolgotrajno brezposelnih žensk	19. avgust 2005

(2 razpisa)	11. julij 2008
Javni razpis za projekte netržnih zaposlitvenih programov	19. avgust 2005
Javni razpis za sofinanciranje usposabljanja in izobraževanja zaposlenih v Republiki Sloveniji (3 razpisi)	23. april 2004 1. julij 2005 21. april 2006
Javni poziv delodajalcem za izvedbo programov usposabljanja na delovnem mestu za obdobje 2005–2007	11. julij 2005
Javni razpis za izbor izvajalcev programov delovne vklju enosti za leto 2003, Ur. list RS št. 106/03	6. december 2003
Lista upravi enih stroškov delovne vklju enosti, MDDSZ	junij 2004
Javni razpis za usposabljanje na delovnem mestu in integrirani programi usposabljanja za invalide, Ur. list RS št. 79	26. avgust 2005
Razpisna dokumentacija Javni razpis za usposabljanje na delovnem mestu in integrirani programi usposabljanja za invalide, Ur. list RS št. 79	26. avgust 2005
Javni razpis za usposabljanje na delovnem mestu v u nih delavnicah in u nih podjetjih, Ur. list RS št. 79	26. avgust 2005
Javni razpis za projekte netržnih zaposlitvenih programov, Ur. list RS 78/2005	19. avgust 2005
Razpisna dokumentacija za Javni razpis za projekte netržnih zaposlitvenih programov, vir: spletna stran ZRSZ	
Javni razpis za izbor projektov zaposlitvenih programov pri neprofitnih delodajalcih v RS za leto 2007, Ur. list RS št. 21/2007	9. marec 2007
Razpisna dokumentacija za Javni razpis za izbor projektov zaposlitvenih programov pri neprofitnih delodajalcih v RS za leto 2007, vir: spletna stran ZRSZ	
Javni razpis Pomo pri zaposlovanju dolgotrajno brezposelnih žensk (2005) vir: spletna stran ZRSZ	19. avgust 2005
Razpisna dokumentacija za Javni razpis Pomo pri zaposlovanju dolgotrajno brezposelnih žensk (leto 2005), vir: spletna stran ZRSZ,	
Javni razpis Pomo pri zaposlovanju dolgotrajno brezposelnih žensk za leto 2008, vir: spletna stran ZRSZ	11. julij 2008
Razpisna dokumentacija za Javni razpis Pomo pri zaposlovanju dolgotrajno brezposelnih žensk za leto 2008, vir: spletna stran ZRSZ	
Predlog liste izbranih projektov na javnem razpisu za podaktivnost 2.2.2.7 Pomo pri zaposlovanju dolgotrajno brezposelnih žensk 2 – dopolnitev	dopis ZRSZ MDDSZ z dne 25. 9. 2008
Navodilo nosilca prora unske postavke kon nemu upravi encu o izvajanju in sofinanciranju aktivnosti »Pomo pri zaposlovanju« za podaktivnost »Pomo pri zaposlovanju dolgotrajno brezposelnih žensk« , MDDSZ, vir skrbnica podaktivnosti Mojca Ulaga, ZRSZ	avgust 2005
Program izobraževanja in pridobitve certifikatov o nacionalnih poklicnih kvalifikacijah za brezposelne osebe "PROGRAM 10.000 +" za šolsko leto 2004/2005	julij 2004
Program izobraževanja za brezposelne osebe "Program 10.000+" za šolsko leto 2005/2006	14. julij 2005
Program izobraževanja za brezposelne osebe za šolsko leto 2006/2007	30. november 2006
Program izobraževanja in pridobitve certifikatov o nacionalnih poklicnih kvalifikacijah za brezposelne osebe "PROGRAM 10.000 +" za šolsko leto 2004/2005	
Program ukrepov APZ za leto 2006, vir: spletna stran	december 2005
Merila za izbor projektov/programov, financiranih iz sredstev strukturnih skladov v okviru Enotnega programskega dokumenta 2004–2006	28. maj 2008

PRILOGA 7 - SEZNAM OPRAVLJENIH RAZGOVOROV

Oseba: e-naslov, telefonska številka	Institucija	Datum
Vesna Mileti vesna.miletic@gov.si tel. 01 369 76 42	Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve Direktorat za trg dela in zaposlovanje Kotnikova 28 1000 Ljubljana	8.10.2008 11.11.2008
Matic Korun matic.korun@gov.si tel. 01 369 76 28	Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve Direktorat za trg dela in zaposlovanje Kotnikova 28 1000 Ljubljana	8. 10. 2008 21. 10. 2008 11.11.2008
Meta Cerar Meta.cerar@ess.gov.si tel. 01 479 02 90	Zavod RS za zaposlovanje Rožna dolina, Cesta IX/6 1000 Ljubljana	9. 10. 2008
Mojca Ulaga mojca.ulaga@ess.gov.si tel. 01 479 02 98	Zavod RS za zaposlovanje Rožna dolina, Cesta IX/6 1000 Ljubljana	9. 10. 2008
Simona Breznik simona.breznik@ess.gov.si tel. 02 228 32 22	Zavod RS za zaposlovanje Gregor i eva 37 2000 Maribor	9. 10. 2008
Martina Stanonik martina.stanonik@ess.gov.si tel. 01 479 09 96	Zavod RS za zaposlovanje Rožna dolina, Cesta IX/6 1000 Ljubljana	9. 10. 2008
Tanja Gerksi tanja.gerksic@ess.gov.si tel. 01 479 09 98	Zavod RS za zaposlovanje Rožna dolina, Cesta IX/6 1000 Ljubljana	10. 10. 2008
Danica Vukovi danica.vukovic@ess.gov.si tel. 01 479 09 63	Zavod RS za zaposlovanje Rožna dolina, Cesta IX/6 1000 Ljubljana	10. 10. 2008

<p>Jana Brešar jana.bresar@ess.gov.si tel. 02 228 32 28</p>	<p>Zavod RS za zaposlovanje Gregor i eva 37 2000 Maribor</p>	<p>10. 10. 2008</p>
<p>Miša Hrovath Derganc misa.derganc@ess.gov.si tel. 01 479 09 94</p>	<p>Zavod RS za zaposlovanje Rožna dolina, Cesta IX/6 1000 Ljubljana</p>	<p>13. 10. 2008</p>
<p>Iris Lojvec iris.lojvec@ess.gov.si tel. 01 479 09 95</p>	<p>Zavod RS za zaposlovanje Rožna dolina, Cesta IX/6 1000 Ljubljana</p>	<p>13. 10. 2008</p>
<p>Dragomila Šeško dragomila.sesko@ess.gov.si tel. 01 479 02 97</p>	<p>Zavod RS za zaposlovanje Rožna dolina, Cesta IX/6 1000 Ljubljana</p>	<p>13. 10. 2008</p>
<p>Ana Marija Ljubec anamarija.ljubec@ess.gov.si tel. 02 228 32 26</p>	<p>Zavod RS za zaposlovanje Gregor i eva 37 2000 Maribor</p>	<p>14. 10. 2008</p>
<p>Sanja Belec Sanja.belec@ess.gov.si tel. 01 479 01 00</p>	<p>Zavod RS za zaposlovanje Rožna dolina, Cesta IX/6 1000 Ljubljana</p>	<p>14. 10. 2008</p>
<p>Zoran Kotolenko zoran.kotolenko@gov.si tel. 01 369 76 56</p>	<p>Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve Direktorat za trg dela in zaposlovanje Kotnikova 28 1000 Ljubljana</p>	<p>21. 10. 2008</p>
<p>Darja ot darja.cot@gov.si tel. 01 369 76 73</p>	<p>Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve Direktorat za trg dela in zaposlovanje Kotnikova 28 1000 Ljubljana</p>	<p>21. 10. 2008</p>
<p>Mavricija Bati mavricija.batic@ess.gov.si tel. 479-09-10</p>	<p>Zavod RS za zaposlovanje Rožna dolina, Cesta IX/6 1000 Ljubljana</p>	<p>22. 10. 2008</p>
<p>Jurij Snoj jure.snoj@ess.gov.si tel. 01 479 09 12</p>	<p>Zavod RS za zaposlovanje Rožna dolina, Cesta IX/6 1000 Ljubljana</p>	<p>22. 10. 2008</p>